

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Lietuvos
Nacionalinė
M. Mažvydo
Biblioteka

Nr. 48 (1971) 1987 LAPKRITIS-NOVEMBER 24

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct

Rūpintojėlių Lietuva

Lietuvą esame įpratę vadinti didvyrių žeme, nes taip ją vadina ir Kudirkos sukurtas himnas, ir Maironio sukurta daina "Lietuva brangi", tampanti neoficialiu himnu, ir kiti patriotiniai rašytojai. Tie mūsų didvyriai paprastai suprantami kaip karžygiai, kovotojai, žuvę karo laukuose. Bet yra ir kita didvyriškumo pusė – nekaržygishka, tačiau nemažesnio taurumo. Tai vadinamasis pilkasis didvyriškumas, kuris reiškiasi kasdieniniame gyvenime ramia tėkme, daugelio net nepastebima. Toks yra pvz. motinos skausmas, tokia yra idėjinio kalinio laikysena, tokia yra laisvės kovotojo pastanga, tokia yra tikėjimo kankinio kova, tokia yra tremtinio kančia. Visa tai, kas skatina žmogų išeiti iš eilinės rutinos lygio ir kęsti bei kovoti už siekiamą idealą, yra tas tylusis didvyriškumas, kurį išreiškia Rūpintojėlių Lietuva. Rūpintojėlių arba Smūtkelių yra vadinamas rymantis, susimąstęs Kristus, išreiškiantis tylią savo kančią, kuri kyla dėl žmonių atšiaurumo, priešiško. Toks Rūpintojėlis tapo lietuvių tautos krikščioniško tikėjimo simboliu, nes jis toks artimas lietuvių sielai, patyrusiai ir patiriančiai tiek daug kančių dėl savo siekiamo idealo – tikėjimo ir tautos laisvės.

TOKIĄ Lietuvą matome ir dabar, žvelgdami iš tolo. Kai kam pavadinimas Rūpintojėlių Lietuva galbūt skamba romantiškai, tačiau tikrovėje ji tokia ir yra. Kunigaikščių Lietuva buvo didybės Lietuva, bet kitos epochos, ypač nuo XVIII š. pabaigos, yra kančios laikotarpiai, išskyrus trumpą nepriklausomybės bei laisvės laikotarpį. Dėl to su pagrindu žymusis mūsų poetas Henrikas Nagys, sukūręs kantatos libretą Lietuvos krikščionybės sukakties progą, ją pavadino "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Poetinėje savo vizijoje jisai apžvelgė visą Lietuvos istoriją, jos kelius į krikščionybę, jos kančią, jos kovas ir metę žvilgsnį ateitin, nešančion prisikėlimą. Kantatos pradžioje jisai eiliuoja: "Amžių amžių miglose klaidžiojai bevardė ir basa, kolei saulėn atėjai laisva, kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". O kantatos pabaigoje poetas byloja: "Su Velykų vėliavom minia ryto saulėn atėsa Tave. Krikšto vandens žėruoja Nemune, prisikėlei, prisikėlei Lietuva". Taigi lietuvių tautos gelmėje glūdi dieviškasis Kristus, suaugęs su tautos likimu – jis kenčia drauge su lietuvių tauta, kovojančia, liudinčia ir kartu žygiuojančia ir vėlykinį prisikėlimą, kuris reiškia kančios ir mirties pergalę. Kenčiantis Rūpintojėlis yra kartu ir prisikėlimo bei pergalės laidas.

MŪŠŲ poeto giedama Rūpintojėlių karalystė, pasiekusi Lietuvą, yra meilės ir tiesos karalystė. Tokią ją atnešė istorinis krikštus, nors jo nešėjai buvo apsiginklavę ne tiek meilės bei tiesos, kiek plieno ginklais. Pastarieji betgi surūdijo, liko visų pasmerkti, o Rūpintojėlių karalystė, įsikūnijusi lietuvių širdyse, tebėra gyva ir šiandieną. Ji tikriausiai klestėtų ir sužerėtų nuostabiais ir gausiais žiedais, jeigu nesiaustų antirūpintojėlių karalystė, kuri yra radikali priešingybė. Rūpintojėlių karalystė yra tiesos ir meilės viešpatija, o antirūpintojėlio – melo ir neapykantos karalystė. Rūpintojėlių karalystė skelbia meilę žmogui, antirūpintojėlio – neapykantą. Pirmoji rūpinasi pagalba žmogui, neišskiriant savo priešo, antroji – stengiasi jį naikinti, ypač savo priešą. Antirūpintojėlio karalystėje priešui nėra vietos – jis turi jai nusilenkti arba būti sunaikintas. Rūpintojėlio karalystėje vyrąja laisvę, antirūpintojėlio – vergiją ir prievartą, kuri visą tautos gyvenimą rikiuoja pagal savo dievažiokių įstatymus, siekiančios ne tautos ir paskiro žmogaus gerovės, o kompartijos, kuriai rūpi tautų sulydymas. Lietuvoje šiuo metu siaučia antirūpintojėlio karalystė, kovojanti su Rūpintojėlio karalyste. Pastaroji yra paremta dievišku pradū, tad tikime, kad gėris laimės, nes galutinė pergalė ateina iš jo visagalybės.

KANADOS ĮVYKIAI

Keliauja olimpinė ugnis

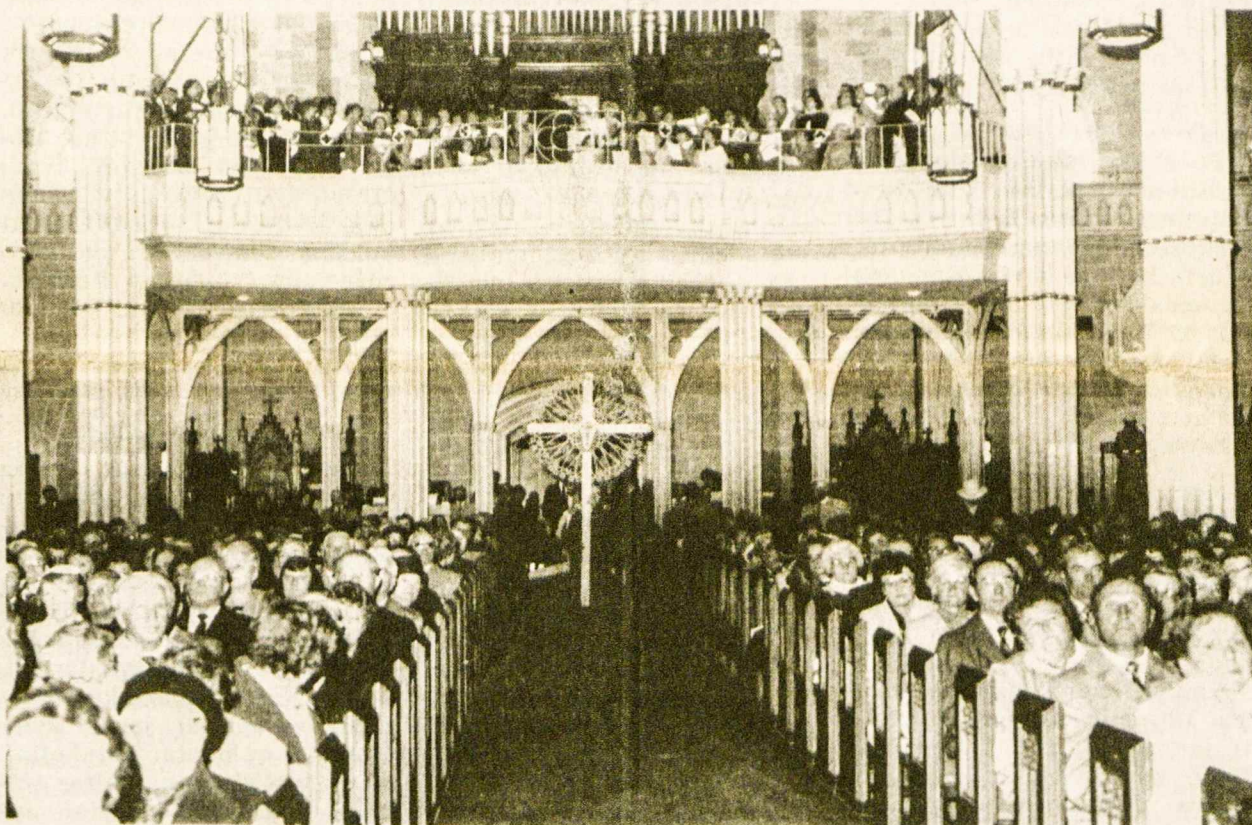
Šviestuvus su olimpinės ugnies liepsna lapkričio 15 d. pradėjo ilgą kelionę Alberto Kalgario, kur tos ugnies laukia 1988 m. vasario 13 d. prasidėsiančių XV-ųjų olimpinė žiemų žaidynių aiklas. Šviestuvus buvo uždegtas Graikijoje, Olimpijos vietovėje, kur pirmosios sporto žaidynės įvyko prieš 2.700 metų. Olimpinį šviestuvą uždegė ir Apolonui skirtą odę perskaitė aktorė Katerina Didaskalou, suvaidinusi vyriausią senosios graikų deivės Heros vaidilutę, apsupatą dvylikos palydovių. Tada šviestuvus buvo nuneštas modernias olimpinės žaidynės įsteigusio prancūzo Pierre de Coubertin giraitėn ir ugnis atskraidinta į Atėnus, kur ją perėmė Kalgario olimpiados atstovai. Iš Atėnų orauosčio šviestuvus su liepsna buvo nuneštas į Panathenian stadioną. Ten 1896 m. įvyko pirmosios modernios olimpiados vasaros žaidynės. Atėnų orauostyje iš šviestuvo buvo uždegtos trys tolimam skrydžiui Kanadon saugesnės anglikas lempu-

tės. Olimpinė ugnis lėktuvu lapkričio 17 d. atgabenta į Niufundlandijos sostinę St. John's.

Olimpinės ugnies kelionė Kanadoje buvo pradėta specialia iškilme ant Signal Hill kalvos prie St. John's. Atsarginį aukurą ant jos viršūnės uždegė Kanados ministeris pirm. B. Mulroney, šviestuvą su olimpinės ugnies liepsna atidavęs dviem Kanados olimpiečiams – čiuožėjai Barbarai Ann Scott-King ir ėjikai F. Haywardui. Jiems teko pradėti šviestuvo nešimo 87 dienas truksiančią estafetę, kurion įsijungs 6.820 kanadiečių. B. A. Scott-King, 59 metų amžiaus, yra laimėjusi aukso medalį už dailųjį čiuožimą olimpinėse 1948 m. žiemų žaidynėse Šveicarijos Moritzėje. Dabar ji yra ištėkėjusi už amerikiečio ir gyvena Čikagoje. Ferdui Haywardui, kuris dabar turi jau 76 metus amžiaus, teko būti pirmuoju Niufundlandijos sportininku, atstovavusiu Kanadai olimpinėse 1952 m. vasaros žaidynėse (Nukelta į 8-tą psl.)

Šv. Tevo atstovas – pronuncijus Kanadai arkivyskupas ANGELO PALMAS sveikina lietuvių Toronto katalikų katedroje, kur buvo laikomos iškilmingos pamaldos švenčiant Lietuvos krikščionybės sukaktį. Dešinėje – prof. VYTAUTAS SKUODIS kalba Anapilio salėje, kur įvyko baigminis iškilnių aktas. Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvos krikščionybės sukakties pamaldos Toronto katalikų katedroje 1987 m. lapkričio 15 d. Ją užpildė vien lietuviai. Gale matyti sukakties kryžius, įnešamas katedron jaunimo būrelis pamaldų metu. Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvai skirtos dienos

Lietuvos krikščionybės sukakties pagrindinės iškilmės, surengtos Kanados lietuvių Toronte • Jose gausiai dalyvavo lietuvių visuomenė, o pavergtai Lietuvai atstovavo senesniai iš sovietinių kalėjimų paleistas prof. Vytautas Skudis su savo šeima

Tradicinės Kanados lietuvių dienos ši rudenį nebuvo rengiamos, nes KLB tarybos sprendimu jos bus rengiamos nebe rudenį, o pavasarį. Be to, šie metai yra skirti Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties iškilmėms. Beveik visose lietuvių kolonijose jos jau buvo surengtos. Pagrindinės iškilmės teko Torontui, kaip didžiausiai Kanados lietuvių kolonijai. Iš įvairių organizacijų atstovų sudarytas sukakties komitetas, pirmininkaujamas Vytauto Biretos, nustatė programą ir iškilmių datą, būtent 1987 m. lapkričio 14-15 dienomis. Iš tikrųjų jos prasidėjo lapkričio 12 d. renginiais, kurie oficialiai nebuvo įrašyti programon.

Spaudos konferencija

Sekančią dieną, t. y. lapkričio 12, 10 v.r., įvyko spaudos konferencija "Delta Chelsea" viešbutyje Toronte. Susirinko nemažas būrys spaudos darbuotojų: visų trijų Toronto dienraščių reporteriai, katalikų spaudos atstovai, televizijos ir radijo korespondentai. Prof. V. Skudis kalbėjo per vertėją adv. J. Kuraitę-Lasienę apie savo pergyvenimus sovietiniuose kalėjimuose bei lageriuose, apie dabartinę būklę Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Po to atsakinėjo į jam pateiktus klausimus. Konferencija truko porą gerų valandų.

Dar tos pačios dienos vakare devintasis televizijos kanalas parodė tos spaudos konferencijos vaizdus ir pateikė trumpą informaciją. Kiek vėliau, bet plačiau informavo 47-sis kanalas. Dienraščiai prabilo sekančią dieną. Ilgoką informaciją su prof. V. Skudžio nuotrauka išspausdino dienraščiai "The Globe and Mail" ir "The Toronto Sun". Tikima-

si, kad neatsilikis ir katalikų savaitraščiai – "The Catholic Register" ir "New Catholic Times". Kai kurios radijo stotys paskelbė pranešimus apie prof. V. Skudžio pareiškimus spaudos konferencijoje.

Ši konferencija buvo rūpestingai paruošta "The Birks Group" bendrovės, kuriai vadovauja Algis Juzukonis, anksčiau dirbęs įvairiose viešųjų santykių įstaigose. Jam talkino adv. J. Kuraitė-Lasienė, žurnalistės D. Skukauskaitė ir V. Žalnierūnaitė.

Vėliava miesto centre
Lapkričio 14, šeštadienį, 12 v., Lietuvos trispalvė buvo iškelta Nathan Phillips aikštėje prie Toronto rotušės, pačiame miesto centre. Dalyvavo gera šimtinė tautiečių, kurių eiles gausino Maironio mokyklos vyresniųjų skyrių mokinių būrys, atvykęs autobusu su savo mokytojais ir Skudžių šeima. Mat prieš tai prof. V. Skudis aplankė Maironio mokyklą, kur jam buvo surengtas priėmimas mokyklos salėje. Ten jis kalbėjo mokiniams apie dabartinę Lietuvą ir jos kovas už savo laisvę. Vėliavos iškėlimo kalbą pasakė KLB Toronto apylinkės pirm. L. Radzevičius. Giedant Lietuvos himną, iškilo ant aukšto stiebo jos trispalvė, primenant miestui, kad lapkričio

(Nukelta į 5-tą psl.)

(Nukelta į 5-tą psl.)

(Nukelta į 5-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

SPAUDOJE PLATOKAI NUSKAMBĖJO LATVIŲ DEMONSTRACIJOS
Rygoje lapkričio 18 d., skirtos 69-tosioms Latvijos nepriklausomybės metinėms. Jas, atrodo, išjudino JAV kongreso rezoliucija, lapkričio 18-tąją paskelbusi Latvijos nepriklausomybės dieną. Demonstrantai, neturėdami oficialaus leidimo, bandė susirinkti prie Laisvės paminklo, bet juos sustabdė paminklą apsupę sovietų kariai ir milicininkai. Tuo metu Rygoje buvęs britų televizijos atstovas sakosi nematęs demonstrantų susikirtimo su kariais ir milicininkais. Tuo tarpu latvių išeivijos sluoksniai Švedijoje kalba apie kruvinus susikirtimus ne tik Rygoje, bet ir Liepojoje, ten pradėtus demonstrantų suėmimus. Spaudos konferencijoje Maskvoje okupuotos Latvijos užsienio reikalų ministeris Leonardas Bartke-

priešus. Rygos televizija propagandinę KGB gen. mjr. K. Philbio pokalbį latviams transliavo prieš porą mėnesių, kai Rygoje įvyko protesto demonstracijos: š. m. birželio 14 d. – prieš sovietinę okupaciją ir rugpjūčio 23 d. – prieš gėdingąjį Molotovo-Ribbentropo paktą. Vakariečius žurnalistus Maskvoje tik dabar pasiekė Rygos televizijos transliuoto pokalbio vaizdajuostė, sukelusi, didesnę jų susidomėjimą lapkričio 18 d. įvykiais Rygoje.

Skaudus gaisras
Britanijos Londono požeminį susisiekimą traukiniais nusiaubė netikėtas gaisras didžiausioje King's Cross stotyje, prasidėjęs judančių medinių laiptų linijoje. Liūdniausia, kad nebuvo sustabdyti keleiviai atvežantys ir išlaipinantys traukiniai. Keleiviai nuo požeminio traukinio platformos veržėsi į viršutinį stoties aukštą, turėjusį išėjimą gatvėn, nežinodami, kad tas aukštas jau skęsta liepsnose. Gaisre žuvo 34 keleiviai, buvo sužeista apie 80. Duomenys keičiasi, nes yra sunkiai sužeistų, mirstančių ligoninėse. Londonas turėjo seniausią visame pasaulyje požeminį susisiekimą su 273 stotimis, per metus pervažantį 73 milijonus keleivių. Didžiausia nelaimė įvyko 1975 m. vasario 28 d., kai požeminis traukinys atsidaužė į pasibaigusio tunelio sieną, užmušdamas 43 keleivius, sužeisdamas 74. Tada buvo įvestas automatinis traukinių sustabdymas tunelių gale. Deja, nieko nebuvo pasimokyta iš 1984 m. kitoje stotyje kilusio gaisro, dėl kurio iš jos teko išgabenti šimtus keleivių. Tada pravestame tyrime buvo nutarta paruošti požeminį stotį bei tunelių planus gaisrininkams, dūmų sukeliamas aliarms skambučius, automatiškai pradedančius veikti vandens švirkštus, metalines duris liepsnoms sustabdyti. Deja, tų pasiūlymų neįgyvendino Londono miesto vadovai, gyvenę apgaulinga viltimi, kad požeminis Londono susisiekimas yra ne tik seniausias, bet ir saugiausias pasaulyje. 1953 m. įvykusiame dviejų traukinių susidūrimo žuvo 14 keleivių. Ligšiolinės aukos buvo susietos su traukinių nelaimėmis.

Išdaviko žodžiai

Vakariečius žurnalistus labiausiai sudomino britų išdaviko Kim Philbio panaudojimas latvių tramdančiai sovietų propagandai. Pastarasis, dirbdamas Britanijos žvalgybai II D. karo ir pokariniais metais, tapo slaptu Sovietų Sąjungos agentu, susilaukusiu KGB generolo majoro laipsnio, Maskvon pabėgusiu 1963 m. Jo perspėjimų dėka Maskvon laiku pabėgo du kiti sovietų agentai – Guy Burgess ir Donald Maclean. Dabar paaiškėjo, kad Rygos televizijai Maskvoje buvo paruoštas specialus keturių minučių pokalbis su išdaviku K. Philbio. Rygos televizijos žiūrovams jis aiškino, kad Latvijos atstovybė Londone buvo paversta propagandos centru prieš sovietinę Latviją bei kitas tautines grupes Sovietų Sąjungoje. Esą ten buvo kurstomi antisovietiniai veiksmai, verbuojami agentai vakariečių žvalgyboms. K. Philby, žinoma, nutylėjo, kad jis pats, būdamas Britanijos žvalgybos agentu, tarnavo Maskvai, išdavinėdamas ne tik latvius bei kitus baltiečius, bet ir apamai visus Sovietų Sąjungos

Šiame numeryje:

- Rūpintojėlių Lietuva**
Sandūroje tarp melo-prievarstos ir tiesos-meilės karalystės
- Lietuvai skirtos dienos**
Krikščionybės sukakties iškilmių renginiai Toronte mieste
- Ką matė Brazilijos vyskupas Lietuvoje?**
Grįžusio iš kelionės vyskupo išpuodžiai, papasakoti lietuviams
- Kelionė autobusu į Romą**
Nuotykių grupės lietuvių, keliausių per Prancūziją ir Italiją
- Nepareikštos vilnietės mintys seime**
Vilnijos lietuvių yra ypatinga tautos dalis, reikalinga dėmesio
- Politinė lietuvių konferencija Vašingtone**
Aktualieji klausimai, susilaukę gausių dalyvių dėmesio
- "Nedirbk ir kritikuok – būsi pagerbtas"**
Žalinga epidemija, įsigalinti lietuvių išeivijos veikloje
- Penkiolika metų tiesos sargyboje**
"LKB kronika", ištesėjusi penkiolika metų, tebėra gyva
- "Tau, sesute"**
Prisimenant velionį poetą Praną Lemberką mirties metinėse
- O mes troškome krikšto vandens...**
Įvadinis poeto H. Nagio žodis prieš atliekant kantatą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.

US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Ką matė Brazilijos vyskupai Lietuvoje?

Pasakoja grįžęs iš Sovietų Sąjungos ir Lietuvos Brazilijos katalikų vyskupų konferencijos pirmininkas vyskupas Dom Luciano Mendes de Almeida

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, rūpindamasis tikinčiaisiais Lietuvoje ir Sov. Sąjungoje, pakvietė Brazilijos dvasiškų ten nuvykti ir aplankyti Lietuvą, Latviją, Ukrainą ir Gudiją. Delegacija sudarė Brazilijos kat. vyskupų konferencijos pirmininkas vysk. Dom Luciano Mendes de Almeida, kardinolas Dom Ivo Lorscheider ir du kunigai. Leidimas buvo gautas per Ortodoksų Bendrijos Maskvos patriarchą. Kelionė įvyko 1987 m. rugsėjo 9-17 d.d. Ji prasidėjo Romoje, kur grupės dalyviai buvo apūpinti informacija ir dovanomis – religiniais reikmenimis. Grįžęs iš kelionės Brazilijon grupės vadovas papasakojo savo išgyvenimus Lietuvoje. Šv. Kazimiero parapijos saleje. Čia pateikiame BLB valdybos paruoštą pasakojimą. RED.

Maskvoje ir Zagorske

Iš Romos atvykome į Maskvą, kur buvome priimti Ortodoksų Bendrijos metropolito Filareto namuose. Ten įvyko pirmas didelis susirinkimas, kuriame dalyvavo taip pat vienas jaunas ortodoksų vyskupas, labai mandagus, dar vienas ortodoksų kunigas, valdžios atstūtas vertėjas rusas, mandagus taip pat, bet neprieinamas, ir mes keturi dalyviai brazilai. Buvo daug melstasi, daug kalbėtasi, o paskui pateikta kelionės programa. Pasirodė, kad mūsų numatyta programa buvo pakeista: Minsko ir Smolensko aplankyti ne galėsime, važiuosime tik į Kijevą ir į Lietuvą dviem dienom, o į Latviją taip pat neteks nuvykti. Mėginome priešintis, bet atsakymas buvo aiškus: metropolitas Filaretas gavo šią programą, jau sudarytą, ir jokių pakeitimų nebuvo galima daryti. Sekančią dieną aplankėme Zagorsko miestą, kur yra ortodoksų seminarija. Daug kalbėjome su teologijos profesoriais, apžiūrėjome šventoves. Pradžioje atrodė, jog tie apsilankymai ir kontaktai nėra svarbūs, bet vėliau supratome, kad tai buvo labai verta, nes turėjome progos vėliau palyginti mūsų šventoves su ortodoksų cerkvėmis ir jų kunigais. Matėme cerkves, kurios buvo atnaujinamos ir gražinamos valdžios pinigais, matėme kunigų seminariją, kurioje mokosi 1500 seminarištų. Būdami Kijeve, gavome informaciją apie katalikus ukrainiečius, tačiau nepavyko užmegzti nė vieno kontakto su ten vietoj gyvenančiais katalikais. Kijeve yra tik viena katalikų šventovė toli už miesto, kurią aptarnauja kunigas kelis kartus savaitę, nes už 300 km nuo Kijevą yra kita šventovė, kurią tenka tam pačiam kunigui taip pat keltų aplankyti.

Reportierių klausimai

Maskvoje veikia tik viena katalikų šventovė, kurią aptarnauja senukas lietuvis kunigas. Jis atidaro šventovę bent porai valandų per dieną. Šis kunigas Stanislovas Mažeika mus priėmė labai šiltai, nežiūrint savo amžiaus, būdamas pavargęs nuo savo darbo.

Kelėtą kartą turėjome duoti spaudai pareiškimus. Reporteriai gerai apie mus informuoti kėlė vis tuos pačius klausimus: ką manome apie religinę laisvę, apie "glasnost". Kai įsigilinom daugiau į religinės laisvės reikalus, jie teisingai, sakdami, kad reikia laikytis konstitucijos. Reporteriai savo laikysena daugiau panašėjo į sovietų konstitucijos gynėjus, negu į laisvai kalbančius asmenis.

Kanados lietuvių grupė, keliavusi autobusu per Prancūziją, Monaco ir Italiją į Lietuvos krikščionybės iškilmės Romoje 1987 m. birželio 28 d. Su ja keliavo ir dar dvi grupės kitais dviem autobusais

Kelionė autobusu į Romą

Grupės lietuvių kelionė per Prancūziją, Monaco ir Italiją

STASYS DALIUS

Ryšium su Lietuvos krikščionybės 600 metų sukaktimi ir iškilmėm Romoje buvo rengiama gan daug ekskursijų su įvairiu pasirinkimu aplankyti norimus kraštus. Pasirinkau Toronto pranciškonų vadovaujamą maldininkų kelionę, nes jau prieš tai teko dviejose jų ruošose kelionėse dalyvauti. Buvau patenkintas maršruto sudarytu miestų lankymu, patogiais viešbučiais, geru valgiu ir taipgi maloniais kelionės dalyviais. O ir kelionės vadovas nors gero svorio, bet neišsenkančios energijos, pilnas humoro ir visokiose situacijose šviečiąs giedra nuotaika.

Per Atlantą

Birželio 16 d. popietę renkamės Toronto orauostyje su linksmu klegėjimu ir sveikinimais. Susitikim su pažįstamais, su kuriais prieš trejetą metų keliavom į Egiptą ir Izraelį. Pasigendame kai kurių pažįstamų veidų, kurie nebesiršo šion kelionės leistikis. Vis dėlto susidarė didžiulis lietuvių būrys — beveik pusę lėktuvo užima mūsų grupė. Išskrendam iš Toronto su gero pusvalandžio vėlavimu. Montrealyje prie mūsų prisijungia dar daugiau lietuvių, ir iš viso susidaro 135 asmenys. Vien iš Hamiltono keliauja 10 moterų ir tik du vyrai. Visoje grupėje moterys gerokai viršija. Iš Montrelio išskrendame jau visai pavakaryje, bet sutemus greitai svinta ir pirmą val. nakties Kanados laiku jau saulė pateka. Prancūzų lėktuvų bendrovė gerai vaišina, nepagailėdama vyno ir kitų gėrimų, tad kelionė neprailgsta.

Paryžiuje

Po šešių valandų skridimo pasiekiam Paryžių, kurį dengia stori, tamsūs debesys, pasirodę kiekvieną minutę praktiškai. Palikus karštą Kanados vasaros orą, čia temperatūra vos 50°F. Reikia ne tik švarkų, bet ir "Hetpaltis" praverčia, kurį užsimešęs Stepas išdžiūti žvelgia į mus vienmarškinius.

Mieguisti susirenkam savo lagaminus ir perėjė mutinę pasikraunam į tris autobusus. Autobusai paženklinoti skirtingom spalvom, kad keleiviai nesimaišytų. Susėdus pristatoma vadovė Rafael, kuri keliaus su mumis kartu dvi savaites. Tai keliomis kalbomis kalbantį jauna moteris iš Portugalijos, kur Lisabonoje paskutinius metus studijuoja istoriją. Vasaros metu uždarbiauja, vadovaudama turistų grupėms po Prancūziją ir Italiją. Autobusai ir šoferiai irgi iš Portugalijos apsirūpinę radijo telefonais, tad visą laiką važiuodami kalbasi.

Pirmas nepasisekimas pasiekus Paryžių — pradedata lyti, o viešbutis toli nuo Paryžiaus — už 50 km. Išvažiavus iš General de Gaulle orauosto, mūsų autobusai pakliūna į milžinišką Paryžiaus judėjimą. Gausybė automobilių ir sunkvežimių užpildo visus kelius ir gatves, kiek tik akys beužmato. Išsimušus po poros valandų iš tos kamšalynės, mūsų šoferis pasiklysta ir ilgai klaidžioja kol galop pasiekiam "Ibis" viešbutį. Sėdim autobuse jau gan piktai murmeldami, bet tas nieko nepadaeda,

nes šoferis vis klaidžioja sukinėdamas po gatves, kol pagaliau laukuose sustoja prie viešbučio.

Prisideda ir pirmą nelaimę, kai bendrakeleivis Antanas pasigenda pinigines su visais kelionės pinigais. Greičiausia miklus vagišius dar Paryžiaus orauostyje spėjo apkraustyti.

Atvykus į viešbutį, vėl ilgai trunka, kol tokiai didelei grupei paskirsto kambarius. Visi gerokai pavargę ir be nakties miego, tad pavalgę pietus lendam į kambarius poilsui.

Paryžiaus gatvėmis

Sekančią dieną, nors dangus apsitraukęs debesimis ir protarpiais lyja, bet iš pat ryto važiuojame Paryžiaus miesto pamatyti. Vėl malamės per rytmetinį automobilių susikimšimą, kol pasiekiam vidurmiestį. Vadovė Rafael paaiškina, kad toks susikimšimas vyksta kiekvieną rytmetį ir popietę todėl, kad paryžiečiai, kurie dirba mieste, gyvena toli užmiestiuose ir kiekvieną dieną vyksta ir grįžta iš darbo tuo pačiu laiku. Paryžiaus mieste gyventi per brangu, nes butų kainos yra aukštos.

Pravažiuojamos gatvės švarios, žymiai švaresnės negu Kanados miestuose ir turi daug žaliuojančių medžių. Pirmiausia atvažiuojame prie Notre Dame katedros. Atskiromis grupėmis einame lankyti garsios šventovės, aprašytos Viktoro Hugo romanuose. Prie katedros be sustojimo plaukia vis kiti autobusai su turistais iš visų Europos kraštų, tad jų srauto spausiti patenkam į vidų. Gerai, kad vadovas turi iškėlus tautinę vėliavėlę, tad šiaip taip pajėgiam išsilaikyti krūvoje. Viduje tamsoka, tad detalių gerai nesimato, o be to reikia irtis per masę žmonių.

Notre Dame katedra turi 30 koplyčių. Prie vienos sienos išrikiuotos mirusių vyskupų kriptos su iškaltomis pavardėmis ir datomis marmure. Katedra statyta prieš šimtmečius. Aprodomos visos svarbesnės koplyčios, išpuoštos garsių menininkų. Iš lauko patį katedra visai neįspūdinaga: seni mūrai, pažaliavę, apdulkę, labai smarkiai jau laiko paliesti.

I Eifelio bokštą

Aplinkinėse gatvėse, kur zovada pasileidžiam po suvenyrų krautuves, atvirukų galima nusipirkti, bet niekur negauname pašto ženklų. Duotas trumpas laikas po tas krautuves pažioplinti, tad greit grįžtam prie Senos upės laukiančių autobusų. Jie veža į vidurmiestyje esančią aikštę su viduryje stovinčiu aukštu obelisku ir Triumfo arkos, kur jos papėdėje yra Nežinomo kareivio kapas bei Napoleono mauzoliejus. Autobusams čia negalima sustoti, tad apveža aplinkui, nes į Triumfo arką atsiremia 12 gatvių.

Pravažiuojame pro Luvro karalių rūmus, pastatytus ant Senos upės kranto. Dabar juose įrengti muziejai. Jie užima kelis miesto blokus, bet mums neteko jų lankyti — per mažai laiko turėjome.

Visų noras buvo atvykus į Paryžių kuo greičiau pamatyti miesto simbolį — Eifelio bokštą, tad čia atvažiavę užvertę

galvas žvelgiame į 320 metrų aukščio geležies milžiną. Skubame prie papėdės kur keturios kojos laiko išsiskėtusios visą struktūrą ir kur įrengti keltuvai veža į viršų. Prie keltuvų išsirangiusios ilgos eilės laukiančių. Laukti reikėtų keltą valandų, o mums duotas tik pusvalandis laiko. Tad pasitenkinam apvaikščioję aplinkui ir padarę nuotraukų.

Kol Eifelio bokštą apžiūriname, atėjo ir pietų metas, tad važiuojame atgal į viešbutį pietums.

Valdovų rūmuose

Papietavę važiuojame į Versalio rūmus ir parkus. Kol išsimalam per automobilių susikimšimą, ateina vėlyva popietė. Kai nuvažiuojam, jau Versalio rūmai publikai buvo uždaryti. Vadovai buvo perspėję, kad gal nesuspėsime laiku nuvažiuoti. Pagaliau pro vienas duris įsimalam į vidų, kur leidome tik tris sales pamatyti. Per einam per tas karališkas sales, kur spindi prabanga, brangūs sietynai, didžiuliai karališkos šeimos narių portretai, statulos ir kiti papuošimai. Viskas žėri ir tvиска, kaip pasakoje. Išeinam patenkinti nors mažą dalelę pamatę buvusios prabangos ir sukrauto turto. Pamačius tą didybę, nejuoim skverbiasi mintis, kad begalinė prabanga, kuri supo to laiko valdovus, pamiršusius savo pavaldinius, privėdė prie Prancūzų revoliucijos, nusinešusios karalių ir aristokratų galvas.

Nebegaledami pereiti per visus Versalio rūmus, pasipilam po jo parkus, kurie supa rūmus. Parkai suprojektuoti garsaus architekto, skirti tik Prancūzijos karaliams, o dabar lanko visi mirtingieji. Parkuose daugybė statulų stovi, išvedžioti kanalai, tvenkiniai, žydi gėlių lysvės, medžių ir krūmų alėjos. Laiptai aukštn, žemyn veda per įvairias parko terasas. Bevaikščiojant parko takais vėl pagavoj lietus; tad jau paskubom turėjom bėgti į autobusus. Grįžom į viešbutį.

Prancūzijos laukais

Naktį smarkiai lijo ir rytą vis lynoja. Trumpa viešnagė Paryžiuje ir jau 8.30 v. pajudame pietinėn Prancūzijon. Ilgai trunka, kol išsivaduojam iš Paryžiaus judėjimo Tours miesto link. Praslenka plačios lygumos, žaliuojantys laukai, dideli žemės plotai, kur auginami vasariniai javai, kviečiai ir cukriniai runkeliai. Retos toli viena nuo kitos gražiai sutvarkytos, medžiais apdintos sodybos su dideliais pastatais. Tai vis stambūs ūkiai. Nematyti jokių gyvulių, viskas dirbama traktoriais. Tai turtingas žemės ūkio kraštas. Vadovės aiškinimu, Prancūzija yra visai Europai kviečių aruodas.

Autobuso langai rasoja, nes šalta ir vis lyja. Apmokamas greitkelis labai geras, lygus, neišdažytas. Autobusas rieda kaip per stalą. Pravažiuojame Tours miestą, kuris yra garsus šilko pramone. Šiame rajone pasirodo ir didelės karvių bandos, nes iki šiol buvo vien tik javų laukai, o čia jau prasideda pieno ūkis. Čia turėjom sustoti pietums, bet šoferis vėl nuklydo kitais keliais ir ilgai užtruko, kol surado užsakytą pakelėję restoraną. Vietoje 1 v. restoraną pasiekiam tik 3 v. Kitų dviejų autobusų keleiviai buvo pavargę ir išvažiavo toliau. Mūsų nuotaiką šiek tiek pataisė geri pietūs su vynu.

Pietūs gan ilgai trunka gurkšnojant vyną ir nesiskubinant į autobusą, nors šios dienos tikslas — Liurdas. Dar nė pusės kelio nenuvažiuota. Išvažiavus vaizdai pradeda keistis. Vietovės pamažu darosi kalnuotos ir lygumos pasibaigia. Pasiekiami ir Njort miestą, kuris buvo numatytas lankyti, bet nesustojam ir leidžiamės Pirinėjų kalnų link.

Pro vyno miestą

Artėjam prie Bordeaux miesto ir rajono, kuris pagarsėjęs savo geros rūšies vynu. Prasideda didžiuliai plotai vynuogynų, kur šis garsus vynas gaminamas. Pakelėje sustojam ir vienoje parduotuvėje apsirūpinam šiuo vynu, ku-

A+ ONAI KYBARTIENEI

mirus,

Hamiltono "Talkos" tarnautojai EMILIJAI ir visai KYBARTŲ šeimai reiškia gilią užuojautą –

Hamiltono "Talkos" valdyba ir tarnautojai

A+ ONAI KYBARTIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos sūnus – STASĮ, VLADĄ, ALFONSA, jų šeimas, visus gimines bei artimuosius liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu –

M. Kvedarienė

A+ PETRUI MAZAIČIUI

Sudburyje mirus,

jo dukrą GRAŽINĄ su šeima, gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiu –

V. Šadreika

A+ PETRUI MAZAIČIUI

Ontario Sudburyje mirus,

jo dukrai GRAŽINAI ir jos šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia buvę sudburiečiai –

K. Daunys

L. Griškonienė

J. Vaičieliūnas

S. Poderienė

J. A. Gataučiai

J. Venslovaitis

A. Žilėnas

P A D Ė K A

A. a. ANTANAS BERNOTAS,

mūsų mylimas vyras, tėvas ir senelis, mirė

1987 m. rugsėjo 17 d., palaidotas rugsėjo 21 d.

Šv. Jono lietuvių kapinėse, Ontario Mississaugaje.

Reiškiam nuoširdžią padėką gerb. kun. J. Staškui už šv. Mišias, kun. E. Putrimui už šv. Mišias ir apeigas kapinėse, solistui V. Verikaičiui už giesmes šventovėje.

Dėkojame visiems atsiuntusiems gėles, užprašiusiems šv. Mišias bei aukojusiems "Tėviškės žiburiams", atsilankiusiems koplyčioje bei palydėjusiems velionį į kapines.

Esame dėkingos Vytui Birštonui ir D. Puzerienei už pusryčių paruošimą bei ponioms už skanius pyragus.

Visiems ačiū už ištįstą pagalbą ranką mūsų skausme.

Nuliūdusios – žmona Morta, dukros – Birutė ir Danutė, dukraitė Kristen

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus – greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

rio kainos gana aukštos, nors čia pat yra gaminamas. Aplamai Prancūzijoje visų gėrimų kainos yra labai aukštos.

Važiuojant Pau miesto link, prasideda daug miškų, kur vyrauja Pirinijų pušys, iš kurių gamina popiermalkes ir sakus. Matyti pakelėje daug naujų žemės plotų, pušaitėm apdintų. Pravažiuojamos sodybos ir nameliai jau žymiai skurdesni, nes priartėjam visai prie Pirinijų kalnų.

Pau miestą pravažiuojame sustemta. Nusibodo žiūrėti į kelio rodykles, žymincias kiek dar liko kilometrų, kurie labai palengva mažėja. Pagaliau pasiekiam Liurdą 11 v.v. Ilgas važiavimas užtruko beveik 15 valandų, nes buvo pasiklysta.

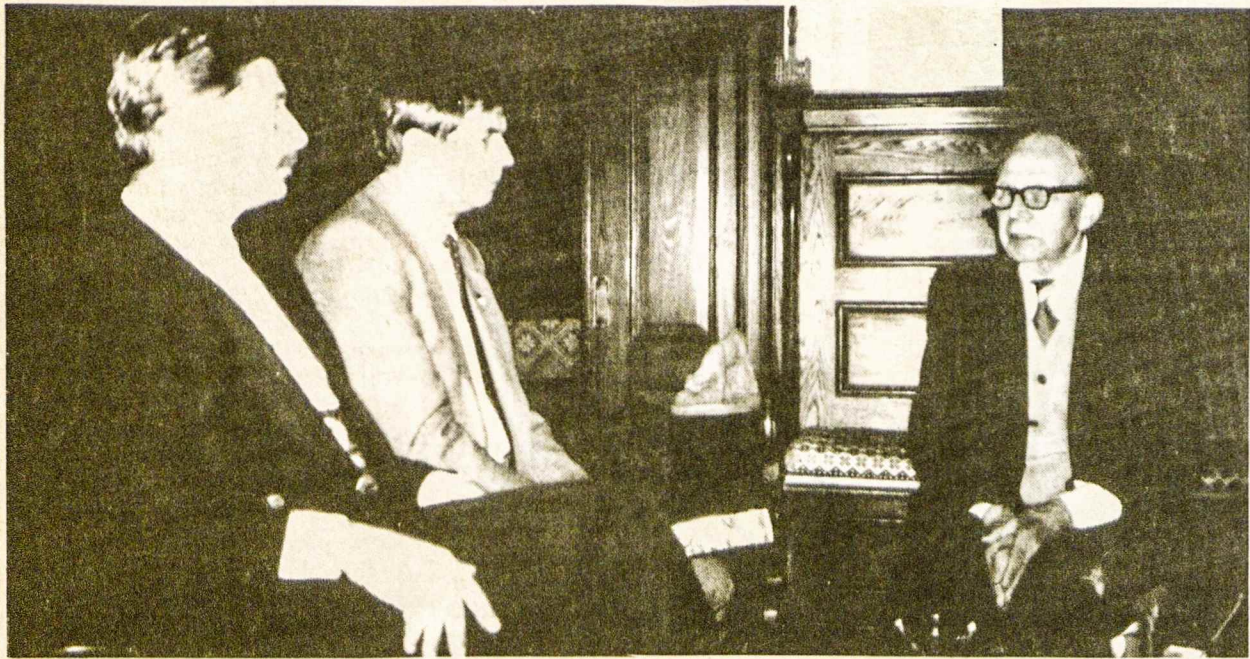
(Bus daugiau)

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Pas Lietuvos diplomatinės šefą dr. STASĮ BAČKĮ (dešinėje) Vašingtone. Lietuvos pasiuntinybės rūmuose. Kairėje – Kanados Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirm. adv. ALGIS PACEVIČIUS, vicepirmininkas VYTAUTAS BIRETA pokalbyje apie Kanados lietuvių rūpesčius. Nuotr. J. Kristolaičio

Nepareikštos vilniečio mintys seime

VLIKo seime, kuris įvyko Montrealyje 1987 m. spalio 9-11 dienomis, jame dalyvavęs Rytų Lietuvos rezistencinio sąjūdžio atstovas STASYS JAKAITIS buvo paruošęs šį pareiškimą, bet neturėjo progos jį perskaityti seimo dalyviams

Man, Vilniaus krašto lietuviui, turėjusiam garbę atstovauti Rytų Lietuvos rezistenciniam sąjūdžiui Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seime Montrealyje 1987 m. spalio 9-11 d. d., lietuvių tautai skausmingos dienos metinėse, norėjosi, bet nebuvo galima dėl laiko stokos, atkreipti šios mūsų institucijos dėmesį bent į du iš daugelio mums, Vilniaus krašto lietuviams, labai svarbius punktus.

Ypatinga tautos dalis

Mes, Vilniaus krašto lietuvi, esame ypatinga mūsų tautos dalis, kuriai nepriklausomai valstybinių gyvenimų likimo buvo leista džiaugtis tikrai apie 10 mėnesių. Todėl mes esame gal jautresni kiekvienam pasikėsinimui prieš mūsų krašto ir tautos laisvę, neatsižvelgiant iš kur tas pasikėsinimas ateina – rytų, vakarų ar pietų. Mes nerūšiuojame mūsų priešų į žiauresnius ir švelnesnius. Mums kiekvienas, kuris neatsisako nuo paverstį mūsų krašto bei kurios dalies, nekaltai jau apie mūsų tautos lošį – sostinę, savo užkampį, – yra mūsų mirtinas priešas, nesvarbu ar jis yra dabartinis okupantas, ar tas, kuris, nepasimokęs iš istorijos lapų, norėtų ir vėl smogti mūsų tautai peiliu į nugarą, vėl grožėtis ir didžiuliais prieškarine Bocianskių ir Jalbrzykowskių politika.

Čia kalbu apie mūsų pietų kaimyną, kuris užmiršo, kad Lenkija turėjo tikrai vieną aukso amžių savo istorijoje, būtent kilnių lietuvių Jogailaičių valdymo gadyne. Kalbu apie kaimyną, kuris užmiršo, kiek lietuvių tauta davė Lenkijai didžiųjų literatūros, politikos, mokslo, kultūros ir net karinių vadų, neversdama ir netgi neskatindama lenkų sulietuviėti ir atsisakyti tautinio savo atspalvio. Kalbu apie kaimyną, kuris dar ir dabar svajoja apie mūsų tautos dalies pavergimą ir pavertimą mūsų sostinės savo užkampiniu miesteliuku, kokių mūsų sostinė Vilnius buvo laikomas prieškariniu metu.

Mes, Vilniaus krašto lietuvi, moraliai ir materialiai remiami mūsų tautos kamieno iš už buvusios demarkacinės linijos ir vadovaujami didžiųjų Vilniaus krašto patriotų, sugebėjome lietuviško užsispyrimo dėka išverti persekiojimus, kalinimus ir tremimus. Mes nebuvoome tremiami į Sibirą ne todėl, kad mūsų to meto okupantas buvo švelnesnis už dabartinį, bet kad Lenkija tuo metu Sibiro neturėjo. Jai reikėjo pasitenkinti daugumos iš mūsų trėmimu už 100 km nuo demarkacinės linijos.

Mums nevalia viso to užmiršti, ypač girdint tremtyje esančius lenkus vis dar sapnuojant apie "Rzeczpospolita od Morza do Morza" su Lwow ir Wilno savo ribose. Dėl to neturėtume apsiriboti tikta kova su dabartiniu okupantu, bet taip pat budėtume prieš pasireiškimą kiekvieno pavojaus, nežiūrint kaip tolimas tas pavojus bebūtų ir nežiūrint iš kur tas pavojus eity, nes dažnai pasigirsta ir mūsų tremties visuomenėje, netgi spaudoje balsas, kad išsivadavus iš rusų jungo visos mūsų politinės problemos išblės,

nubyrės ir jų nebebus, tarytum 1920 m. spalio 9 d. niekad lietuvių tautai nebuvo. Gėda būtų tiems, kurių istorija nieko nepamokytų.

Jei ne Vilniaus okupacija

Šia proga norėtųsi pasiūlyti taip pat mūsų pietų kaimynams lenkams, kur jie šandieną begyventų, pagalvoti: kaip būtų galėjusi susiklostyti ekonominė ir politinė padėtis Vidurio Europoje ir kokie santykiai būtų išsivystę tarp lenkų ir lietuvių tautų prieškariniu metu, jeigu jie 1920 m. vietoje smogę mūsų tautai pasalinis-kai peiliu į nugarą, būtų padėję arba bent nekludę jai atsisotiti tvirčiau ant kojų. Nežinia, ar jų priešai būtų drįsę taip lengvai užnerti kilpą ir ant jų kaklo, jeigu jie nebūtų matę, kad Lenkija neturi nė vieno draugiško kaimyno, pradėdant čekų tauta, iš kurios jau su kilpa ant savo kaklo dar atplėšė bent keletui mėnesių pusę apskrities, vadinamos ZAOLZIE, ir baigiant istorinė istikima sąjungininke – lietuvių tauta, kuri praeityje tiek kartų atsverė lenkų romantizmą ir lengvabūdiškumą realia galvoseną.

Lietuvių vienybė

Antras mums, Vilniaus krašto lietuviams, ypatingai svarbus klausimas, yra lietuvių vienybė. Gyvendami pavergtame Vilniaus krašte prieškariniu laikotarpiu, turėjome įvairių religinių, politinių ir visuomeninių pažiūrų asmenų. Bendradarbiaudami tarp savęs, mes puikiai žinojome, kaip kiekvienas iš mūsų norėtų tvarkyti socialinius, visuomeninius, religinius ir politinius reikalus. Betgi tai nekludė mums artimai bendradarbiauti, nes mes prieš akis turėjome tikrai vieną mums mūsų bendrą tikslą, būtent susijungti su mūsų tautos kamieniu ir atgauti visai tautai laisvę; o kokią valdymosi formą turėsime, nustatys pati tauta.

Politinės institucijos mums nebuvo prieinamos. Ten tačiau, kur galėjome, reikšdamos kaip vienas vienetas – lietuvių. Mūsų tautinių švenčių metu mūsų pamaldos budavo užtvindytos tiek tikinčiųjų, tiek netikinčiųjų; tiek pasišventusių katalikų ir evangelikų, tiek ir ateistų. Tradicinės lietuvių eisenos Sekminių metu į Vilniaus kalvarijas būdavo pilnos tiek dievo baimingai nusiteikusių kaimo gyventojų, tiek netgi komunistuojančių asmenų. Vėlinių dieną Rusų kapinėse giedant "Viešpaties angelas" prie dr. Jono Basanavičiaus, M. Čiurlionio, prie nepriklausomybės kovose žuvusių kapų galima buvo matyti šalia vienas kito stovinčius – dievobaimingai nusiteikusių ir bedievių. Bedievis ten atėjo ir prisijungė prie tikinčiojo, kad parodytų lietuvių vienybę. Visa tai netrukėdė mums, vilniečiams, jaustis vienos tautos nariais – lietuviams. Ne nuostabu tad, kad užgriuvus rusų okupacijai, komunistuojantieji Vilniaus krašto lietuvių (juos vadinome kairiaisiais), elgėsi dažnai santūriai ir be entuziazmo, priešingai kitai, ypač nelietuvių komunistų grupei. Jų tačiau buvo nedaug. Jie jautėsi apvilti, bet buvo per silpni nukreipti tvaną nuo Lietuvos.

Tarp sulenkėjusių

Mes turėjome savo tarpe taip pat Adomo Mickevičiaus tipo lietuvių, kurie dėl vienos ar kitos priežasties vartojo nelietuvių kalbą, bet jie jautėsi lietuvių tautos nariais. Mes ir jų neatstumdavome, nes jie irgi dirbo mūsų tautos labui įvairiais būdais. Būdami mažiau ar visai neįtariamai okupacinės valdžios, jie dažnai patarnaudavo kaip užuovėja mūsų veiklai.

Tai pasakęs, norėčiau priminti vieną įvykį iš jaunų mano dienų. Būdamas gimnazistu, kur tik galėjau, stengiausi dėvėti skautų uniformą, nes ji buvo vienintelė, kuri dar iki tam tikro laipsnio buvo okupacinės valdžios toleruojama ir galėjo būti papuosta kai kuriais mūsų tautiniais ženklais, nors mūsų didžiojo kunigaikščio Gedimino lietuvių skautų draugovės vėliava buvo įkalinta lenkų skautų štabe.

Kiekvienų vasaros atostogų metu apie 2-3 savaites mėgdavau su lengva kuprine ant pečių keliauti po lietuvių apgyvendintus Vilniaus krašto vietas. Vieną tokių atostogų popietę, keliaudamas per Turgelio apylinkę, kurioje lietuviškai kalbančių lyg ir nebuvo, praeidamas pro vieną gan pasiturintį ūkį buvau sustabdytas moters. Ji prakalbino mane lenkiškai, matydama skautišką mano uniformą su lietuviškais ženklais, ir klausė, ar aš esu lietuviukas. Atsakiau – taip. Tada ji prisipažino, kad ir ji lietuvaite. Aš paklausiau, kodėl tad nesišneka lietuviškai? Ji sakėsi lietuvių kalbos nemokanti. Gi mūsų ir augusi lenkiškoje aplinkoje, neturėjo progos lietuvių kalbos išmokti. Matydama turbūt kiek sąmysio mano veide, ji paprašė mane sekti paskui ją. Nuvedė mane į lauką, maždaug už 200 metrų nuo kelio, sustojo ir sakė: "Čia, šioje vietoje, įvyko mano persilaužimas". Pradėjo man pasakoti, kad 1920 m., kai vyko kautynės tarp Lietuvos kariuomenės ir lenkų legionierių, mažas lietuvių kariuomenės dalinis traukėsi per šį lauką. Vienas iš paskutinių to dalinio kareivių buvo nušautas ir krito šioje vietoje. Ji tai mačiusi pro langą iš savo namo, atbėgusi prie kritusio kareivio, radusi jį dar gyvą, bet jau mirtinai sužeistą. Tas kareivis miręs jos glėbyje. Ji pradėjusi verkti taip, kaip tikrai to kareivio motina būtų galėjusi verkti, ir nuo to laiko pajutusi, kad ji yra lietuvių tautos dukra.

Buvo ir gerbtinų lenkų

Mes Vilniaus krašte turėjome taip pat, nors nedaug, lenkų tautybės žmonių, kurie jautėsi tikrais lenkais, bet nesilaikė okupacinės valdžios politikos ir kartais mums padėdavo. Paklausti, kodėl jie tai daro, dažnai atsakydavo: "Ją jesterem Polakiem, ale ja chce byc slachetnym Polakiem" (Esu lenkas, bet noriu būti tauriu lenku). Mes ir juos gerbėme.

Kalbėdamas apie šios rūšies Vilniaus krašto gyventojus norėčiau prisiminti, kad mūsų tautos kankinys kilnus vilnietis Pranas Žižmaras, ginčdamas mūsų tautos garbę Vilniaus krašte, iššaukęs mūsų (Nukelta į 6-tą psl.)

Politinė lietuvių konferencija Vašingtone

Lietuvos atstovo žodis • Rusų disidentės paskaita • Prezidentūros pareigūnų pranešimai

J. V. DANYS

Daugiau kaip dešimtmetis nebuvo platesnių politinių studijų ir pasitarimų Lietuvos laisvinimo klausimais. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė kartu su JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenėmis ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga sušaukė tokio pobūdžio konferenciją Vašingtone 1987 m. spalio 23-25 d.d., "Sheraton National" viešbutyje. Technišku konferencijos organizavimu rūpinosi JAV LB valdyba, darbams vadovaujant Algimantui Gečiui.

Tokios platesnio masto konferencijos reikalingumas buvo jaučiamas jau daug metų. Paskutiniaisiais metais tai dar paryškėjo sovietams skelbiant naują politikos kryptį ir Vakarų valstybėmis rodant jai didelį dėmesį. 1983 m. VLIKO ir PLB pirmininkai pasirašė susitarimą "lygiateisiškumo ir kooperacijos dviasioje" veikti Lietuvos laisvinimo srityje. Tų metų gale jų atstovai paruošė pradinės bendro veikimo gaires, kurios numatė, kad VLIKas ir PLB sušauks veiksnų konferenciją White Plains vietovėje 1974 m. konferencijos tvarka, kurioje dalyvavę veiksniai buvo VLIKas, PLB, Amerikos lietuvių taryba, JAV LB, Kanados LB ir Lietuvos laisvės komitetas.

VLIKui trejus metus nesilaikant susitarimo ir nuolat atsisakant kartu šaukti veiksnų konferenciją, PLB, remdamasi plačia savo struktūros baze, ėmėsi iniciatyvos sušaukti lietuvių, ne veiksnų, konferenciją. Į ją kvietė visas organizacijas, kurios vienu ar kitu būdu dalyvauja Lietuvos laisvinimo veikloje, ir veikėjus, dirbančius šioje srityje. Atsiliepiamas buvo ypatingai geras, dalyvių skaičius (užsiregistravo 121) buvo dvigubai didesnis nei tikėtasi, ir jų tarpe buvo asmenų iš visų minėtų ir nemintų veiksnų.

VLIKas oficialiai nedalyvavo, bet dr. Kazys Bobelis (VLIKo pirm.) per V. Volertą (JAV LB pirm.) perdavė savo žodinius, asmeniškų sveikinimus. Dalyvavo du pirmieji VLIKo steigėjai (iš buvusių atstuonių ir trijų dar gyvų) – prof. Adolfas Damušis ir prof. Bronis Kaslas (Kazlauskas). Tarp daugelio ir kitų žinomų veikėjų buvo ir Juozas Laučka, vienas iš ALTos steigėjų ir delegacijos pas Roseveltą 1940.X.15 narių, kai Rooseveltą pareiškimas, kad "Lietuvos nepriklausomybė tik laikinai pertraukta", turėjo didelės reikšmės Amerikos lietuvių veiklai karo metu. Australijai atstovavo Jurgis Jonavičius, Australijos LB informacijos biuro vedėjas, ir A. Žilinskas Australijos Baltiečių tarybos narys. Venezuelai atstovavo dr. Vytautas Dambra, Venezuelos LB pirmininkas.

Diplomatinės tarnybos sveikinimas

Dr. Stasys Bačkis, Diplomatinių tarnybos šefas, savo sveikinimo kalboje nurodė, kad Diplomatinė tarnyba nuo 1940 m. siekia Lietuvos laisvės atgavimą ir nuolatos rūpinasi, kad Vakarų valstybės nepripažintų Lietuvos inkorporacijos Žov. Sąjungon.

Paskutiniais keleriais metais buvo drąsiančių įvykių: JAV kongreso nutarimas, kad 1988 m. prezidentas paskelbtų Vasario 16 Lietuvos diena, JAV prezidento R. Reagano deklaracija Jungtinėse Tautose dėl Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimo, popiežiaus parodytas didelis palankumas švenčiant krikščionybės sukaktį Romoje ir kiti.

Bet matome ir sovietų spaudimą, kad nepriklausomos Lietuvos diplomatai pripažinimas būtų nutrauktas, jų stiprinama propaganda prieš išsivijimą, skleidimą suklustotos istorijos.

Išsami programa

Trys dienos buvo intensyvaus darbo ir studijų metas. Devyniolikta kvietė asmenų skaitė paruoštus referatus, paskaitas ar padarė pranešimus. Daug laiko buvo skirta diskusijoms. Jose dalyvavo daug dalyvių.

Pirmoji diena buvo skirta diskusijoms su nelietuviškoms

Lietuvos atstovas JAV-bėms diplomatinės šefas dr. Stasys Bačkis sveikina politinę lietuvių konferenciją Vašingtone. Nuotr. J. V. Danio

institucijoms: JAV pareigūnais, vadovaujančia buvusią sovietų disidentę. Antrąją dieną buvo nagrinėjamos trys temos: laisvinimo politikos apžvalga, ryšiai su pavergta tauta ir karo nusikaltėlių pajieškos. Trečiąją dieną išklausyta buvusio politinio kalinio dr. Vytauto Skuodžio paskaita apie rezistencijos charakterį Lietuvoje ir Vytauto Volerto – apie tikrovę ir siekimus išsivijoje. Diena baigta išvadų svarstymu ir priėmimu.

Disidentės paskaita

Liudmila Aleksejeva kalbėjo tema "Šiandieninė Sovietų Sąjungos vidaus politika tautybių atžvilgiu". Kalbėtoja yra viena iš steigėjų pirmosios viešos disidentų grupės Sovietų Sąjungoje Maskvoje. Ji buvo ryšininkė su Lietuvos disidentais, lankėsi Lietuvoje, kur susitiko su Petkumi ir Venclova dar prieš Lietuvos Helsinkio grupės įsteigimą. 1972-74 m. tarpininkavo Lietuvos pogrindžio "Lietuvos KB Kronikai" pasiekti Ameriką. Dabar yra Kennan instituto Amerikoje moksline tyrinėtoja.

Paskaitoje nagrinėjo esamus ir ateityje galimus pasikeitimus žmogaus teisių ir tautybių atžvilgiu Sovietų Sąjungoje.

L. Aleksejeva mano, kad padėtis palengvėjo, nes yra tokių apraiškų, kurios buvo dar visai neseniai neįmanomos. Palengvėjimas nėra visose srityse – dar bent 450 žinomų politinių disidentų yra kalėjimuose ir tikros žodžio laisvės dar nėra. Rugpjūčio 23 d. demonstracijos Vilniuje, Rygoje ir Taline, jų toleravimas yra pažymėtinas įvykis. Tokie palengvėjimai vakariečiams atrodo labai maži, bet jie kitaip atrodo ten gyvenantiems, kai dešimtmečiais tokie įvykiai buvo griežtai slopinami.

Baltijos valstybių padėtis yra savotiška. L. Aleksejevos nuomone, Gorbaciovus yra nepalankus kitoms tautybėms (buvo administracijos pareigūnas deportuojant kalmūnus), bet į Baltijos kraštus žiūri kaip į sritį, kur galėtų sėkmingai pradėti savo ekonomines reformas. Norima Rusiją ir visą Sovietų Sąjungą "suvakarietinti", o Baltijos valstybės kaip tik yra artimiausios Vakarams savo kultūra ir civilizacija. Be to, baltiečiai geriau sugebėtų išnaudoti palengvinimus ekonominei pažangai.

Bet yra pavojus, kad tos lengvatų ir pakilių gerovė sustiprintų baltiečių tautiškumą ir siekimą daugiau laisvių. Baltijos valstybės laikomos nacionalistinėmis, ir jų jungimasis bendrai akcijai, pvz. 45 baltiečių disidentų jungtinė deklaracija dėl Ribbentropo-Molotovo sutarties, sovietams kelia rūpesčių.

Sovietų Sąjunga yra daugiautis junginys, todėl sovietai bijo tautinių rezistencijos junginių, kad jie neprivestų prie visuotinės rezistencijos prieš režimą.

Aleksejeva mano, kad kultūriniai ryšiai yra labai reikalingi, ir, atsiradus "plyšiams" (kaip "glasnost"), juos reikia plėsti, nes tai stiprina ten esančiųjų pastangas išsikovoti daugiau laisvių. Reikia kovoti ne tik už savo tautybės laisvę, bet ir kitų. Svarbu sudaryti bendrą frontą, nes toks judėjimas turės daug daugiau svorio.

Po paskaitos vyko ilgos ir išsamios diskusijos, nes Alekse-

jeva visose srityse pasirodė gerai informuota.

Baltuosiuose rūmuose

Pentadienį po pietų konferencijos dalyviams vienoje administracijos įstaigoje trys JAV administracijos skyrių direktoriai padarė pranešimus, kurių turinys maždaug atitiko tris konferencijos pagrindines temas: dabartinė tarptautinė politika, karo nusikaltėlių pajieška ir ryšiai su Sovietų Sąjunga.

Priėmimą ir pranešimus suorganizavo Linas Kojelis, prezidento R. Reagano specialus asistentas santykiams su visuomene.

Lisa Jameson iš Valstybinės saugumo tarnybos kalbėjo apie "Amerikos-Sov. Sąjungos santykius". Palietė "glasnost" ir "perestroiką" esamą ir ateityje galimą įtaką sovietų vidaus ir užsienio politikai. Nors yra pagerėjimų, bet žiūrima su dideliu atsargumu. Maskvoje vėl nutrūkusios deryboms (pašai kaip Reikjavike) per daug nenustebino, žinant sovietų derybų metodus. JAV tės ir toliau pasikalbėjimus ir bandys "statyti tiltus", bet griežtai laikysis pagrindinių demokratijos principų, neišduos savo technologijos, ypač stengsis vykdyti žmogaus teisių principus, politinių kalinių išlaisvinimą, stabdys agresiją Afganistane ir kitur.

Demonstracijos Vilniuje, Rygoje ir Taline rugpjūčio 23 d. nustebino savo gausumu ten esančiose sąlygose, bet jau žinoma, kad buvo ir sulaukytų, ir tardomų.

JAV tės ir toliau dabartinę politiką Baltijos valstybių atžvilgiu. Paminėjo neseniai padarytus R. Reagano pareiškimus apie Baltijos valstybes, kalbant apie Berlyno sieną ir Atlanto chartą, Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimą.

Joseph Morris iš Teisingumo departamento yra neseniai paskirtas studijuoti dabartinę procedūrą įsikišti bei teisti karo nusikaltėlių teisėtumą. Jo nuomone, Holtzman padaryti pakeitimai, kurie sudarė pagrindą dabartinėms karo nusikaltėlių pajieškoms JAV-se ir įsteigė OSI, yra nevykę. Jie atėmė teisę vyriausiam prokurorui atidėti deportacijas, sustabdyti tardymus, net ir tuos, kurie priešingi Amerikos interesams. Priimami abejotinos vertės liudijimai iš kraštų, kai žinoma, kad jų teisinė sistema yra piktnaudžiaujanti; kriminaliniams nusikaltimams taikomi imigracijos įstatymai. Jis žino užmetimus OSI įstaiagai ir mano, kad reikia ją pagrindinai reformuoti, bet griežtai nesutiko, kad OSI pareigūnai yra paveikti KGB. Jis yra susitikęs su lietuvių, žydų bei kitų tautybių atstovais ir gavęs iš jų pasiūlymų įstatymo pakeitimui (A. Mažeika, "Koalicija konstituciniam teisingumui").

Gregory Guroff, Amerikos-sovietų kultūrinių mainų iniciatyvos įstaigos viršininko pavaduotojas, kalbėjo apie kultūrinius mainus. Afganistano invazija juos sustabdė, bet 1985 m. Ženevoje buvo atnaujinti. Tuo pačiu metu R. Reaganas pasiūlė "įsikišti keliu, kad Amerikos ir Sovietų Sąjungos piliečiai galėtų susitikti ir bendradarbiauti žmoniškumo naudai".

Politinėje lietuvių konferencijoje Vašingtone. Kairėje – JUOZAS KOJELIS, kalbėjęs apie ryšius su Lietuva, dešinėje – prof. ADOLFAS DAMUŠIS, vienas iš VLIKo steigėjų, pokalbyje tarp paskaitų

LIUDMILA ALEKSEJEVA politinėje lietuvių konferencijoje Vašingtone. Ji yra viena iš pirmosios disidentų grupės steigėjų Maskvoje, palaikiusi ryšius su Lietuvos Helsinkio grupės nariais. Nuotr. J. V. Danio

Jo įstaiga yra patariamojo bei informacinio pobūdžio, skirta organizacijoms, kurios to nori. Ji neturi įsakomosios galios ir neteikia finansinės paramos.

Baltijos valstybės esąs specialus atvejis. Keliamas klausimas, ar tokie mainai neteikia teisėtumo dalykams, kuriems nenorima jo teikti? 1986 m. privačios iniciatyvos organizuota Chautaugua JAV-sovietų konferencija įvyko Jūrmaloje, Latvijoje. Amerika nutarė joje dalyvauti, nors Latvijos Bendruomenė nutarė ten nesipriešinti. Dalyvavo ir Amerikos pareigūnai, bet jie konferencijos pradžioje viešai pareiškė, kad JAV nepripažintų Latvijos aneksijos, ir tai buvo rodoma okupuotos Latvijos televizijoje. Septyni Amerikos latviai galėjo tiesiogiai kalbėtis su vietiniais latviais; taip pat ir 240 amerikiečių galėjo tiesiogiai susitikti su vietiniais latviais. Taigi, Jūrmalos konferencijos nebuvo Latvijos aneksijos pripažinimas ir teisinei būklei nepakenkė.

Vyksta miestų "poravimo" projektai. Tai nėra Reagano "iniciatyvos programos" dalis, bet atitinka jos dvasią – tiesioginis žmonių susitikimas. Lietuviams iškilo jautrus klausimas, kai Vilnius panoro "susiporuoti" su Madisonu, nes lietuvių įžiūri Lietuvos aneksijos pripažinimą. Guroff taip nemano, bet, jo nuomone, lietuvių turėtų nustatyti tam tikras sąlygas apsaugoti savo interesus, pvz. reikalauoti, kad Amerikos lietuviams būtų garantuotas nevaržomas keliai-viai į Vilnį ir laisvas susitikimas su vietiniais lietuviams.

Klausimas buvo gyvai diskutuojamas konferencijos dalyvių.

"Miestų poravimas" yra tarptautinis projektas ir vyksta jau kelinti metai. Sovietai įžūrėjo progą skleisti jiems naudingą propagandą, įjungiant ir Baltijos miestus. Neseniai Otavoje įvykusioje pasaulio sostinių burmistrų konferencijoje, atrodo, buvo remiama tokia santykiavimo idėja. Kanadoje jau yra "susiporavusių" miestų.

Sovietai gali pasiūlyti ir lietuviškų miestų kultūriniams santykiams tarp Kanados ir Sovietų sąjungos "išplėsti". (Bus daugiau)

Metinė "TEVIŠKES ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1987 m. sausio 1 d. – \$22 doleriai, (naujam skaitytojui – \$18), rėmėjo prenumerata – \$25, garbės – \$30. Prenumerata JAV-se – amerikietiškais doleriais.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MIRĖ PENKAUSKAS

Šiame "TŽ" rugsėjo 29 d. laidos skyriuje buvo rašyta apie pirmąjį širdies persodinimą Lietuvoje. Sudėtingai operacijai rugsėjo 2 d. Vilniaus kraujagyslių chirurgijos centre vadovavo Vilniaus universiteto medicinos fakulteto katedros vedėjas prof. dr. Algimantas Marcinkevičius. Naujos širdies susilaukė 46 metų amžiaus ukmergiotis muzikos mokytojas Albinas Penkauskas, sirges kardiomiopatija — sunkia širdies liga. Ligonis po penkias valandas trukusios sėkmingos operacijos su svetimą širdimi buvo perkeltas intensyviojo slaugos palatono. Buvo džiaugiamasi, kad Vilnius tapo antruoju miestu po Maskvos, atliekančiu širdies persodinimo operacijas. Spalio 7 d. "Tiesa" paskelbė paties A. Penkausko pasakojimą "Džiaugiuosi nauju gyvenimu", rašytą Vilniaus kraujagyslių chirurgijos centre spalio 2 d. Skaitytojus jis supažindino su senosios širdies staiga prasidėjusiais sunkialavimais 1983 m. lapkričio 13 d., gydytojų nutarimu 1984 m. birželio mėnesį, kad vienintelis išsigelbėjimas tėra širdies persodinimas. Apie ilgai lauktą operaciją A. Penkauskas pasakojo: "Visą valandą sėdėjau, nes gulėti buvo nepatogu. Visą laiką tai šio, tai to klausinėjau, o savijauta buvo tokia, lyg laukčiau ne operacinio, o šventinio stalo. Ir štai apie vidurnaktį staiga pajutau svaigimą, ir po kelių sekundžių viskas užgeso. Atsibudau rugsėjo 2-osios 11 valandą. Vėl pamačiau šviesą. Žodžiu, gimiau antrą kartą, bet nieko nesuvokiau, nes buvau bėgėlis. Gydytojas sako, kad jau esu "pertvarkytas", jau po operacijos, o aš vis dar niekaip nesiorientuoju. Pagaliau su gydytojų pagalba apčiuopiau krūtinėje tvarstį. Tada ir supratau, kad tikrai jau esu "pertvarkytas". Sunkiai nusakomi jausmai užplūdo mane. Bet svarbiausia nebejačiau buvusio širdies pašėlusio plakimo..." Albinas Penkauskas mirė spalio 28 d., 250 v.r., ne dėl naujosios širdies komplikacijų, bet dėl masyvaus kraujo išsiliejimo smegenyse.

GAISRAS VILNIUJE

M. Gorbaciovo pradėtos reformos pasiekė ir spaudą. Lig šiol apie gaisrus nieko nerašiusi vilniškė "Tiesa" spalio 23 d. laidon staiga įjungė skaitytojams neįprastą Virgaudo Goro pranešimą: "Spalio 21 dienos vakarą kelios minutės po 18-os valandos Vilniaus centriniame gaisrinų ryšių punkte nuaidėjo telefono skambutis. — Dega 'Plastos' gamykla! — Tučiuojau į nelaimės vietą buvo išsiųsta 17 gaisrinių mašinų, pirmieji pagalbon atsukėję 'Plastos' gamyklos kaimynai — 'Vilniaus' baldų kombinato gaisrininkai. Raudonosios Armijos prospekte buvo sustabdytas eismas, kelias valandas vyko kova su ugnimi ir 21 val. 22 min. gaisras likviduotas. Apie jį paprašėme papasakoti Lietuvos TSR vidaus reikalų ministerijos priešgais-

rinės apsaugos valdybos valstybinės priešgaisrinės priežiūros viršininko pavaduotoją Česlovą Survilą. — Pirminiais duomenimis, gaisras kilo dėl įmonėje gamybinį mokymą atliekančių 5-7 klasių mokinių neatsargumo. Užsidegė 'Plastos' sandėliavimo aikštelė, kurioje laikoma antrinė žaliava perdirbimui. Nuostolių padaryta už kelis šimtus rublių". Užsienio lietuvių, įpratusių prie gaisrų aprašymų, stebėtis verčia tik nepaprastai ilgas, prikaišiotas besikartojančių žodžių Česlovo Survilos pareigų apibūdinimas. Atrodo, šios srities dar nėra paliesti M. Gorbaciovo reformų šluota.

NERA SPORTO MUZIEJAUS

Istorijos mokslų kandidatas Juozas Kudirka šią aktualią temą palietė dar šių metų pradžioje, "Komjaunimo tiesos" balandžio 29 d. laidoje išskeldamas klausimą — ar turėsime sporto muziejų? 1985 m. sukako šimtas metų nuo pirmojo sporto klubo įsteigimo Lietuvoje. Per šimtą metų Lietuvos sportininkai pasiekė daug garbingų apdovanojimų tarptautinėse Europos ir pasaulio varžybose, olimpinėse žaidynėse, o sporto muzejiaus neturime: "Sekcijose kaupiasi garbės raštai, nuotraukos, prizai, taureės, sporto inventorių, su kuriuo iškovotos pergalės. Visi tai galėtų surinkti Sporto muziejus. Be įvairioms šakoms skirtų ekspozicijų, čia turėtų rasti vietos ir medžiaga apie liaudies sportinius žaidimus, lietuvių sportininkų įnašą į kitų kraštų sporto istoriją. Be minėtų dalykų, čia galima būtų eksponuoti sklandytuvus, aviamodelius, valtis ir kitokią Lietuvoje gaminamą arba gamintą sporto inventorių. Specialioje muziejaus patalpoje lankytojai pasižiūrėtų dokumentinių filmų, svarbių varžybų video įrašų, skaidrių. Čia galėtų būti kaupiami ir kita sporto istorijos vaizdinė medžiaga, sportininkų prisiminimai. Tokie muziejai kai kuriuose šalies miestuose jau yra. Sporto muzejiaus ir Lietuvoje labai reikia. Įvairiuose Lietuvos muzejuose saugomi pavieniai eksponatai, niekada neatliks specialaus muziejaus vaidmens..." Pasak J. Kudirkos, dabar net ir Kauno "Žalgirio" krepšinininkų išsikrovta tarpkontinentinių varžybų taurė tenka rodyti "išsinuomotose" patalpose.

VILNIUS — UTENA

Baigiamas tiesti naujas kelias šiemet sujungs Lietuvos sostinę Vilnių su sparčiai augančiu pramonės centru Utena. Šimto kilometrų ilgio kelias jau aplenkė Molėtus ir sparčiai artėja prie Utenos. Tiesimo darbus vykdo Molėtų rajono kelininkai, vadovaujami A. Pacevičiaus. Darbių naudojamos naujos mašinos, tobulesnė kelių tiesimo technologija. Šiurkšti kelio danga užtikrins geresnį kelio ir automobilio padangų sukibimą. Tiesdami kelią Vilnius — Utena, molėtiškai pirtvarko ir kolchozų senkelius. Per dvejus metus buvo pataisyti beveik 26 kilometrai anksčiau nepaprastai galingų kelių Molėtų rajone.

V. Kst.

Lietuvių būrelis, pasitikęs Toronto oraustystėje prof. VYTAUTĄ SKUODĮ 1987 m. lapkričio 11 d. Kairėje su gėlimis rankose — D. SKUODYTĖ, viduryje — prof. V. SKUODIS, I. SKUODIENĖ

Hamilton, Ontario

N. METŲ SUTIKIMUI jau pradeda ruoštis KLB vietinės apylinkės v-ba. Siemiet jį norima padaryti ypatingu hamiltoniečių suejimo ir pabendravimo vakaru. Taip pat tikimasi ir gausesnio kaip ligi šiol jų dalyvavimo. Yra jau išnuomota Jaunimo centro salė, kurios išdekoravimui planus ruošia didelio meninio pajautimo R. Pakalniškienė ir E. Bajoraitienė. Svečių pavaišinimui rūpinis žinoma kulinarė Danutė Mačienė. Vakare svečiams bus duodama šilta vakarienė su vynu, o po dvylikos — šaltas užkandis, kava ir pyragai. Bus, žinoma, duodamas ir šampanas N. Metų sutikimo momentui. Baras su įvairiais gerimais visiems bus nemokamas. Vaisininkis, kiek tik nori, nes viskas bus apmokėta su įėjimo bilietais. Jau yra pasamdytas ir trankus "Joe Dobko" orkestras, kuris svečius linksmins ligi 1 v.r. Į 1988 m. sutikimą palietai jau dabar pradėdami platinti. Juos galima įsigyti pas apyl. valdybos pirm. B. Mačį (tel. 632-4558) ir kitus v-bos narius kiekvieną sekmadienį po pamaldų Jaunimo centre. Prie apvalių stalų bus sodinama po 8 žmones. Jau dabar galima pagal planą pasirinkti salę sau stalą.

VIII LAISVOJO PASAULIO lietuvių taut. šokių šventės grupių vadovai lapkričio 26-29 d.d. suvažiuoja į Hamiltoną. Čia jiems yra organizuojami kursai, kuriuose jie bus supažindinti su tautinių šokių šventės repertuaru ir praktikuojami tų šokių atlikimu. Yra laukiami atvykstant apie 50 užsiregistravusių vadovų iš JAV ir Kanados. Vadovai turės progos apžiūrėti ir "Coppes Coliseum", kuriame ateinančią vasarą, liepos 3 d., įvyks ta didžioji šventė. Kursams vadovaus šventės meninės dalies vadovai: R. J. Karasienė iš Toronto, G. Breichmanienė iš Hamiltono ir L. Sagys iš Klivlando. Kursus globoja šventei ruošti komitetas su pirm. dr. V. Kvedaru. Maitinimu rūpinsis K. Gelžnienė. K.M.

"GYVATARAS" pradėjo savo darbo sezoną rugsėjo viduryje. Ateinančių metų liepos 3 d. Hamiltone įvyks VIII tautinių šokių šventė, kuriai kruopščiai ruošiasi visi šokėjai. Šiais metais su vaikų grupe dirba Kristina Aušrotaitė (389-6147), moksleivių grupe moko Jolanta Jokubynaitė (389-3205), su studentų grupe dirba Elytė Rugšėnaitė (383-7076) ir G. Breichmanienė. "Gyvataro" veteranai pradės dirbti 1988 m. sausio mėn. Su jais dirbs Irena Jokubynienė. Lapkričio 26-29 d.d. Hamiltono Jaunimo centre vyks mokytojų kursai, į kuriuos aktyviai įsijungs ir "Gyvataro" šokėjai. Jeigu yra jaunuolių, norinčių įsijungti į "Gyvataro" eiles, prašom skambinti grupės mokytojai nurodytais telefonais. Inf.

ŠALPOS FONDO KOMITETAS gauna daugybę laiškų iš Suvalkų trikampio lietuvių, prašančių dėvėtų drabužių. Hamiltono Šalpos fondas pavarą išsiuntė per 50 siuntinių. Siuntėjai gauna padėkos laiškus, kuriuose aprašomas jų džiaugsmas gautomis dovandomis. Šalpos fondas prašo visus lietuvių, kurie turi tinkamų daiktų, naudoti juos dešimtų drabužių, neišmesti. Dėvėtų drabužių reikalą skambinti J. Pleiniūtį tel. 549-5372

A.A. JULIAUS KLYPO atminimui Kanados Lietuvių Fondui paaukojo \$60 J. Kažkauskas. J.P.

GIEDRAČIO KLUBAS gruodžio 19, šeštadienį, ruošia prieškalėdinį laimės ratą Aušros Vartų parapijos salėje. Pradžią — 18.30 v. Įvairūs laimikiai. Kviečiami visi.

Taip pat ir klubo žuikių balius ne už kalnų: įvyks 1988 m. sausio 30 d. Jaunimo centre. Įdomi programa ir puiki muzika. Valdyba

Sault Ste Marie, Ontario

A.A. ALEKSAS GASPERAS, 37 m., mirė 1987 m. spalio 15 d. Gyveno Toronte. Palaidotas Sault Ste. Marie katalikų kapinėse. Paliko liūdinčius motiną ir brolį RUDENS VAKARIENĖ — pobūvis įvyko spalio 17 d. "Minellis"

St. Catharines, Ontario

restorane. Susirinko dauguma apylinkės tautiečių. Pirm. Vytas Kramilius pasveikino susirinkusius kovoje dėl Lietuvos laisvės mūsų brolius tylos minute. Mūsų kolonijos tautiečių dauguma yra pensininkai. Iš visų po karo atvykusių į Kanadą tebedirba tik du. Vyriausia iš moterų Antanina Kazakauskienė — 98 metų, o iš vyrų Juozas Puteikis — 80 metų. Likusieji sparčiai veikia nėra galima. Pasikviesti koki nors meninį vienetą iš kitur dėl didelio atstumo ir mažo mūsų tautiečių skaičiaus neįmanoma. Apylinkės valdyba iš esamų kasose sentaupų siemiet paskyrė: Vasario 16 gimnazijai — \$150, jaunimo kongresui Australijoje — \$100, "Tėviškės žiburiams" — \$50. Tautos fondo atstovė Onutė Žurauskienė surinko — \$525.

APYLINKĖS TAUTIEČIAI per išd. Vytą Skaržinską Lietuvių kultūros muziejui suaukojo \$1070. Aukojų: \$100 — Ig. Girdzevičius, J. Malskis, V. Skaržinskas; \$60 — J. Meškys; \$50 — L. Jakumaitienė, V. Kramilius, E. Kutkevičius, H. Matijosaitis, V. Vainutis; \$40 — J. Puteikis, A. Skardžiū; \$20 — A. Balčiūnas, B. Dabulskis, S. Druskis, J. Gasperienė, I. Genys, V. Goldbergas, S. Grigelaitis, J. Kvociuskauskas, A. Motūzas, A. Motiejūnas, O. Okmanienė, A. Petronis, G. Poderys, J. Riauka, K. Šlyžys, A. Trankinskas, Pr. Umbrasas, A. Vanagas, V. Žurauskas. A.V.

Sudbury, Ontario

PRIEŠ KALEDAS Sudbury apylinkės lietuvių kunigas lankys gruodžio 19 ir 20 dienomis. Gruodžio 19, šeštadienį, 2 v.p.p., Kristaus Karaliaus parapijos salėje bus rodomos vaizduojamosios Lietuvos krikščionybės sukaktuvinų iškilmių Romoje ir Vilniuje. 7 v.v. bus Mišios, o po jų bus klausoma išpažinčių. Gruodžio 20, sekmadienį, išpažinčių bus klausoma nuo 9.30 v.r., o Mišios bus 10 v.r. K.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus (Esu "Union Gas" atstovas) Jurgis Jurgutis Tel. 383-9026 154 Darlington Dr. Hamilton, Ontario L9C 2M3

St. Catharines, Ontario

VISUOTINIS KLB ST. CATHARINES APYLINKĖS SUSIRINKIMAS — gruodžio 6, sekmadienį, po 10 v.r. pamaldų Tėvų pranciškonų patalpose, 75 Rolls Ave. (Carlton Rolls g-vių kampas). Svarbiausias darbotvarkės punktas — naujos valdybos rinkimai. Smulkesnė darbotvarkė bus pateikta susirinkime. Valdyba prašo visus dalyvauti ir išrinkti naują valdybą 1988 metų laikotarpiui.

Apylinkės valdyba

A+ PETRAS MAZAITIS,

77 metų amžiaus, mirė 1987 metų lapkričio 15 dieną Sudburio Memorial ligoninėje. Mylimas vyras Agotos Matijosaitės-Mazaitienės, mirusios 1987 metų rugpjūčio 10 dieną. Mylimas tėvas Gražios (Grace), ištėkėjusios už Jerry Wade Sudburyje. Brangus senelis Ričardo ir Kristinos. Brangus brolis kitų keturių brolių ir keturių seserų, jau visų mirusių.

Buvo pašarvotas Loughheed Funeral Home 252 Regent St. prie Hazel St., Sudbury, Ontario.

Maldos prie karto įvyko lapkričio 17 d., antradienį 8 v.v. Gedulinės laidotuvių Mišios buvo atnauštos 1987 metų lapkričio 18 dieną, 11 v.r. Jas atnašavo ir laidotuvių apeigas Sudburio Civic Cemetery kapinėse atliko kun. J. Staškus iš Mississaugos, Ontario.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario N3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ: indėlius (P.C.A.) 3% santaupas 5.75% kasdieninės palūkanas už santaupas 5.25% term. indėlius 1 m. 9.25% term. indėlius 3 m. 9.75% reg. pensijų fondo 6.50% 90 dienų indėlius 8% (minimum \$5.000) Reg. pensijų 1 m. 8.75%

IMAME UŽ: nekiln. turto pask. 10.50% asmenines paskolas ... 12.50% Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000. Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Metinis BALFo direktorių tarybos suvažiavimas spalio 3-4 d.d. įvyko Putname, Nekaltai Pr. Marijos seselių vienuolyne. Organizaciniais suvažiavimo reikalais rūpinosi BALFo Putnamo skyriaus pirm. dr. Juozas Kriaučiūnas ir direktorius dr. Česlovas Masaitis. Suvažiavusius direktorius sveikino — dr. J. Kriaučiūnas, dr. Č. Masaitis ir M. Rudienė. Mirusiųjų BALFo narių pagerbimui vadovavo kun. Alfonsas Petraitis. BALFo veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. Marija Rudienė, praėjusią vasarą aplankiusi Suvalkų trikampio lietuvių. Ji papasakojo savo išpučius, paliesdama BALFo pagalbos reikalingumą ten gyvenantiems lietuviams. Apie kitus valdybos atliktus darbus kalbėjo jos vicepirmininkai — dr. P. Budnikas ir I. Kriaučiūnienė. 1987 m. išlaidų apyskaitą nuo sausio 1 d. iki rugpjūčio 31 d. padarė valdybos išd. K. Čepaitis. Tame aštuonių mėnesių laikotarpyje BALFas išleido apie \$94.000 lietuvių šalpai Lietuvoje, Suvalkų trikampyje ir kituose pasaulio kraštuose. Vasario 16 gimnazijai kas mėnesį nušunčiama \$300. Direktorių tarybos pirm. Vladas Pažiūra pranešė, kad tūkstančio dolerių stipendija kasmet bus skiriama jaunuoliui, labiausiai pasižymėjusiam BALFo veikloje. Suvažiavime svečiais dalyvavo Vytautas, Irena ir Daiva Skudžiai, kalbėję apie dabartinį lietuvių gyvenimą tėvynėje, atvykimą Amerikon. Po sekmadienio Mišių kun. A. Petraitis ALKOS muziejų pašventino BALFo kambarį, įrengtą velionies A. Kareivos paliktoji lėšomis. Tada buvo aplankyta kun. Stasio Ylos patalpa Mindaugo pilaitė, pal. J. Matulaičio slaugos namai. Sekmadienio popietę praleista dr. Č. Masačio "Daubos" sodyboje.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimą Floridoje gruodžio 5 d. surengs St. Petersburgo lietuvių kolonija. Minėjimą po planuotojai yra įjungę akademiją, koncertą ir iškilmingas pamaldas. Šv. Vardo šventovėje. Tikimasi, kad į Mišias įsijungs vysk. P. Baltakis, OFM, ir vietinis vysk. T. Larkin. Kun. V. Zakaro, OFM, vadovaujama rengėjų komiteta sudaro: kun. V. Dabušis, kun. dr. E. Gerulis, A. Gudonis, A. Karnienė, V. Kleivienė, A. Kraujalis ir A. Valienė. St. Petersburgo lietuvių surengs ir prel. Jono Balkūno 85 metų amžiaus minėjimą spalio 21 d. Sukaktuvininkas yra gimęs 1902 m. spalio 21 d. Minėjimas bus pradėtas iškilmingomis Mišiomis Šv. Vardo šventovėje, užbaigtas vaišėmis "Kapak Tree" restorane Madeiros paplūdimyje.

Brazilija Sao Paulo "Lituanikos" stovyklavietėje ruošiamasi atnaujinti visiems skirtą bendrąją pastatą, papildyti naujais įrenginiais, kad juo būtų patogiau naudotis stovyklaujančiam jaunimui ir nuosavus sklypus turintiems asmenims. Cemento prašosi ir jaunimui skirta sporto aikštė. Pagrindinis šaltinis tokioms išlaidoms tebėra solidarumo mokestis BLB valdybai, užmirštas daugelio narių. Tas metinis mokestis nėra didelis — tik 100 krucerių. Lietuviai, sumokėję solidarumo mokestį, gaus PLB leidžiamą žurnalą "Pasaulio lietuvis". Tiekiant lėšas "Lituanikos" stovyklavietėje, buvo pradėtas specialus vajus solidarumo lėšoms rinkti, atnešęs gražių rezultatų. Atsiardai tautiečių, kurie, nesirūdinę 100 krucerių mokesčiu, BLB valdybos išdą papildė tūkstančių ar keliais šimtais krucerių.

Argentina Pavarasio šventę rugsėjo 26-27 d.d. Buenos Aires ir kitų vietovių lietuviams surengė savo rūmus Lanuso priemiestyje turintis Susivienijimas lietuvių Argentinoje. Salėje susirinkusius gausius pavarasio šventės dalyvius ir iš Urugvajaus atvykusį tautinių šokių ansamblį "Ažuolynas" pasveikino Adriana ir Daniela Rastauskaitės. Montevideo "Ažuolynas" dabar turi tris vadovus — Sergijų Baliukonį, Danielių Jasponį ir Klaidiją Mikeliūnaitę. Atliekamoji programa buvo padalinę į dvi dalis — senųjų ir naujesniųjų šokių. Pirmojoje dalyje šokėjai dėvėjo senoviskus tautinius lietuvių drabužius. "Ažuolynui" už gražią programą, atvežtą iš Montevideo, padėkojo Susivienijimo lietuvių

Argentinoje pirm. Antanas Mikučionis. Ansambliečiai įteikė jam ir Osvaldui Levanavičiui atvežtas dovanas. Pavarasio karalaite išrinkta Karina Iglešias-Taparauskaitė, viešnia iš Montevideo, I princese — Nelija Kundrotavičūtė, II princese — Silvina Soraka. Rugsėjo 27, sekmadienį, lietuviškas Mišias SLA sporto aikštėje koncertavo kun. Jonas Giedrys, SJ, iš Montevideo ir kun. Juozas Margis, MIC, iš Rosario. Pastarasis pamokslė kalbėjo apie lietuvių vienybę, tarpusavio bendradarbiavimą. Atsiveikimo pietų metu humoristiškai atliko "Dobilo" ansamblis. Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Augustinas Steigvilas, MIC, palaiminges stalus, SLA pirm. Antanui Mikučioniui įteikė palaimintojo Jurgio Matulaičio paveikslą.

Australija

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį Tasmanijos salos lietuvių Hobarte minėjo spalio 17-18 d.d. Šia proga buvo imtasi priemonių išgarsinti ir dabartinis Lietuvos reikalus Hobarto spaudoje. Deja, rengėjų komiteto pirm. Ramūno Tarvydo pastangos buvo nesėkmingos. Vietinė australų spauda neregavo į kvietimus atsiųsti savo atstovus. Geriau pavyko R. Tarvydo pastangomis viešojoje bibliotekoje surengta lietuvių tautodailės parodėlė. Ją, atidarytą savaitę prieš sukakties minėjimą, matė nemažai šiaurinių Hobarto priemiesčių gyventojų. Ji betgi taip pat nebuvo aprašyta spaudoje. Aleksandras Kantvilas, informuodamas "Mūsų pastogės" skaitytojus, spėja, kad spaudos vadovai ne tik Hobarte, bet ir kitose Australijos vietovėse dabar vengia Sovietų Sąjungai nepalankių temų. Juos yra paveikūsios M. Gorbaciovo pradėtos reformos. Sukakčiai spalio 17, šeštadienį, buvo skirta Hobarto lenkų klube surengta vakarienė, sutraukusi apie šimtą lietuvių su jų bičiuliais ir svečiais. Apie Lietuvos krikštą ir krikščionybės įtaką Lietuvai šešių šimtmečių laikotarpyje kalbėjo A. Kantvilas. Savo aprašyme "jis betgi nemini spalio 18, sekmadienio, nors pradžioje rašė apie sukakčiai skirtą savaitgalį spalio 17-18 d.d., išsiuntinėtas pranešimus Hobarto šventovėms. Negi tas sukakties minėjimas baigsis be jokių pamaldų tik "šaukia vakariene" Hobarto lenkų klube?

Kultūrinę popietę rugsėjo 13 d. Adelaidės tautiečiams Lietuvių namuose surengė rankdarbių būrelis, vadovaujamas G. Straukienės, pasveikinusios susirinkusius svečius. Jų laukė būrelio parūpinti pietūs, rankdarbių paroda ir meninė programa, kurią pora kompozicijų pradėjo pianistė T. Staldininkienė. Savo fejletoną skaitė buvusi sol. A. Gučiuvienė. Kelionės dainomis programon įsijungė S. Pusdešrienės vadovaujamas "Nemuno dukros", vėl atgijusi jaunimo tautinių šokių grupė "Žilvinas", vadovaujama B. Lapšienės, kuri taipgi vadovauja ir senjorų grupei. Šia popietę paminėta rankdarbių būrelio penkerių metų sukaktis.

Britanija

A. a. Vincas Kukanaukas, 89 metų amžiaus, palaidotas rugsėjo 24 d. Headley parapijos kapinėse, kur yra laidojami lietuvių sodyboje gyvenantys pensininkai. Gedulinės Mišias atnašavo ir laidotuvių apeigas atliko lietuvių sodybos kapelionas kun. A. Gėryba. Velionis Britanijon atvyko 1947 m., dirbo anglies kasyklose, gyveno angliakasių bendrabučiuose. Sulaukęs pensijos, iki 1973 m. gyveno lietuvių sodyboje. Vėliau buvo perkeltas į globos namus prie Bournmouth, skirtus giminių neturintiems seneliams iš R. Europos. Lietuvių sodybos kapelionas kun. A. Gėryba yra susirūpinęs Headley kapinėse besibaigiančiomis kapavietėmis. Vietos lietuvių skyrėsi jis žada įsiekoti kitose ne per toli nuo lietuvių sodybos esančiose kapinėse.

Italija

Diplomatiniėje Vatikano tarnyboje gražiai reiškiasi Britanijos Londone 1933 m. balandžio 26 d. gimęs arkiv. Jonas Bulaitis. Šv. Tėvo pronuncijumi nuo 1981 m. jam teko būti trijose Afrikos valstybėse — Centrinės Afrikos respublikoje, Čade ir Kongo. Spalio pabaigoje pronuncijaus pareigoms jis išvyko Irano sostinėn Teheraną.

KVIEČIAME Į NAUJAMETINĘ "TRAVIATĄ" LIETUVOJE

Išvykstate: 1987 m. gruodžio 28 d., grįžtame — 1988 m. sausio 10 d.

Skubėkite užsisakyti vietas!!!

NEPAMIRŠTAMA SLIDINĖJIMO IŠKYLA AUSTRIJOJE — KITZBUEHEL

Išvyksta: 1988 m. vasario 20 d., lydima slidinėjimo instruktoriaus Brian Hardie. Kaina vienai savaitei — \$1249.00 kan.

MŪSŲ KELIONIŲ BIURAS prima užsakymus su nuolaida lietuviams:

- * į sveikatos klubus ir sanatorijas
- * į pramoginius laivus
- * atostogoms Karibų salose bei kitose šilto klimato srityse
- * pažintinėms bei specialioms kelionėms
- * išrašo bilietus į bet kurį pasaulio kraštą

SUTVARKOME: dokumentus iškvietimams
NUPERKAME: dovanas giminėms Lietuvoje.

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje
tel. (416) 769-2500

Darbo valandos: pirmadienį, antradienį, trečiadienį 10-19 val., ketvirtadienį ir penktadienį 10-21 val., šeštadienį 11-17 val.

Adresas: 2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Telex 06-986766 TOR
Kelių išvykimo registracijos numeris — 2559030

Lietuvos krikščionybės sukakties komiteto Kanadoje pirmininkas VYTAUTAS BIRETA taria baigminį žodį baigiant iškilmės Anapilio salėje 1987 m. lapkričio 15 d.
Nuotr. St. Dabkaus

Ryšiai - su kuo?

Baltiečių laisvės lyga stiprina ryšius su tautine rezistencija Baltijos kraštuose

JONAS MATULAITIS

Pasaulio ir lietuvių spaudoje daug rašoma apie galimus palengvėjimus Sovietų Sąjungoje. Gorbachiovas be abejonės norėtų, kad žodžiai "glasnost" ir "perestroika" įsitvirtintų viso pasaulio kalbų žodynuose. Tačiau kiek tas tariamas palengvėjimas judės ir kur sustos, niekas pasakyti negali. Iki šiol tik tiek aišku, kad Baltijos valstybėse tautinės priešpaudos varžtai neatleidžiami.

Baltiečių laisvės lyga Amerikoje stebi tautinio pasipriešinimo judėjimus Baltijos valstybėse, jiems pritaria ir moraliskai juos remia. Skubėjimui sėsti Vilniuje, Rygoje ar Talline su Maskvos patikėtiniais prie bendro stalo baltiškiems projektams planuoti Lyga nepritaria. Kai Vilniaus ponai prie "glasnost" apšviestų stalo susus su Gudijos, Sibiro ir Prūsų Lietuvos lietuviams prie bendro stalo, tada lietuvių sekcija Laisvės lygoje siūlys taktiką keisti.

Moraliskai remdama tautinio pasipriešinimo sąjūdžius Baltijos kraštuose, Baltiečių laisvės lyga įsteigė *Baltiečių laisvės žymenį*, kurį kasmet skiria pasipriešinimo sąjūdžiuose išryškėjusiam asmeniui ar veikiniui pavergtuose kraštuose. 1985 m. žymuo buvo paskirtas "LKB kronikai". Žymenį "Kronikos" vardu priėmė kun. K. Pugevčiaus vadovaujamos Religinės lietuvių šalpos atstovė Marija Skabienienė. 1986 m. vysk. Paulius Baltakis priėmė žymenį, skirtą religinio-tautinio pasipriešinimo autoritetui Lietuvoje arkivyskupui Julijonui Steponavičiui. Šiais metais žymuo buvo skirtas latvių "Helsinki 86" vadovybei, kuri suorganizavo Stalino-Hitlerio aukoms pagerbti masines demonstracijas Rygoje prie laisvės paminklo.

Žymenį priėmė "Helsinki 86" grupės vadovas Rolands Sila-raups, kuris prieš tai buvo nušautas 5 metams sunkauso režimo darbo lagerio bausmė, už metų amnestuotas ir po demonstracijų išstremtas iš Sovietų Sąjungos.

Žymens įteikimo iškilmėse 1987 m. spalio 17 d. taip pat dalyvavo šešerius metus įkalinimo bausmę atlikęs estas Tiit Madisson (būdamas koncentracijos stovykloje tapo kataliku) ir lietuvis prof. Vytautas Skuodis, atlikęs septynerių metų bausmę, priklausęs Lietuvos Helsinkio grupei ir

"Nedirbk ir kritikuok - būsi pagerbtas"

Nesibaigianti epidemija mūsų tremtyje

JULIUS VAISIŪNAS

Jau 40 metų velku tremties našta. Norėdamas likti laisvas, palikau kraštą, kurį mylėjau ir kuriam šiandien visa širdimi priklausau. Esu laisvas, vienok jaučiuosi tėvynės ilgesio rėžiais sukaustytas.

Per tuos ilgus metus, gyven-damas toli nuo tėvynės, stebėjau išeivių lietuvių gyvenimą, pats į jį įsijungdamas. Stebėjimo išvados manęs neguodžia - jos atėmė ryžtą atiduoti paskutines jėgas. Ir jei kas mane gailina ir dar bendruomeniniam darbui išjudina, tai vienas kitas prasiveržias tikras kovotojas, kuris, kaip tasai Don Kichotas aukoja savo darbą ir patį save Dulcinėjai - mūsų Tėvynei. Stebiuosiu tokiomis asmenimis, didžiųjų jais. Bet iš dalies gailiuosi jų, nes jie dirba vidinės energijos stumiam, nelaukdam atpildo, kai apie juos siaučia nesibaigianti didžioji nedarbo epidemija mūsų bendruomenėje.

Teko nugirsti posakį, kurį palydėjo karti mano šypsena: "Nedirbk ir kritikuok - būsi pagerbtas". Atrodytų, kad tik negudrus sielojasi dėl prarastos tėvynės. Geriau pasižiūrėti iš ko duoną valgai. Taigi turime reikalo su duoneliautojais, kurie iš principo atmeta tautinio darbo idėją ir šaiposi iš idealistų.

Ši epidemija terioja, drasko iš vidaus visas mūsų bendruomenes visur. Nesunku surasti tautiečių, kurie ieško, dargi reikalauja, sau tuščios garbės už joms vienims težinomus nuopelnus. Siekdami garbės, jie pašvenčia didelę laiko dalį įsiekdami kituose silpnųjų, nes savyje dorybių neturi. Tuščią garbės reikalavimą lydi pavydas, kuris ēda žmogų kaip kandis drabužį. O čia pristoją ir didysis kipšas - pui-kybė, ypač įeigu žmogus turi garbingai ar ne taip jau garbingai susigraibstęs pinigų, kurie jam atstoja ir tėvyne, ir motina. Teisingai sakė Fridrichas Didysis, jog "iš visų jausmų, kurie terorizuoja mūsų sielą, nėra žalingesnio, kaip nepažabota puikybė ir perdėtas reikalavimas nepelnutos garbės".

Stebint tokius žmones darosi liūdna ir pikta. Jie laiko save "aukštesniais" - vieni dėl to, kad gal Lietuvoje geresnį darbą turėjo, kiti kad čia pinigų susikrovė ar "iš principo" nesuseda su artojų žemės vaikais, kai čia visa lemia ne kietas darbas, o greitas pinigų įsiekimas visais įmanomais, dažnai nelegaliais, būdais ir kur žodis "moralė" baigiamas išstumti iš kalbos žodyno.

Šie "per dideli" mums žmonės ne tik nepadaeda bendruomenei, bet jai dargi kenkia. Dažnas gyvena pavydu, kritika ir intrigomis prieš dirbančiuosius. Ir jei bent kartą praieity "aukojosi", leisdamas (ar net siūlydamasis) save įkelti į bendruomenės "sosta", nors nieko nedirbo ir nieko neatliko, gal net nė posėdžio nesušaukė

(nors nebūtinai posėdžiai yra veiklos pranašai), - tai padėkai ir pagarbai, atrodo, neturi būti galo. Darosi koku, kai tokie reti svečiai ar "veikėjai" pasirodo mūsų tarpe. Užmirštame, kad jie bendruomenės neremia ir iš jos juokiasi. Tai kas, kad jie net dviejų dolerių metinio solidarumo mokesčio nemoka, knygų neperka ir laikraščių neprenumeruoja; tai kas, kad jie į lietuviškas pamaldas kelio nesuranda; tai kas, kad jie šaiposi iš atliktų lietuviškų darbų, kurie jiems niekad esmėje nerūpėjo. Mes betgi tuoj įieškome jiems geresnės vietos prie stalo. Mat svečias nebuvėlis, o jis laikosi lyg koks "zulusų prezidentas", tykodamas progos kam nors įgnybti, o po priimtųjų vaikų šintojus apkalbėti ir vėl mėnesiams, metams, gal daugeliui metų nuo savųjų nusiisukti. Tokiam "patriotui" dirbti su savais - tai tuščias laiko gaišinimas.

Pagalvokime: mes pataikaujame tiems, kuriems geriausiai tiktų parazito vardas. O mes - bailiai. Nepatogu net ir krikščioniškai nusiteikusiame privačiai į ausį pakuždėti: "Brolau, tu neatlieki tėvynei pareigos; junkis į darbą. Jei nenori dirbti su bendruomene, dirbk su kitais, dirbk vienas, bet dirbk". Ir jei spaudoje pasirodo kritiška pastaba, nors žmonių vardai ir nebūtų liečiami, užsiliepsnia pykčio ugnis, kurios jokie logiški argumentai negali užgesinti. Rėkte reikiama palikti žmones ramybėje.

Kartą posėdyje buvo keliamas klausimas: ar reikia vengti kirtikos mūsų vidinėje spaudoje. Man širdyje palengvėjo, kai susirinkime keliasdešimt susirinkusių vienbalsiai pasakė, jog griežta pozityvi kritika yra reikalinga ir būtina. Praėjo bendruomenės katėms ir katinams glostymo laikas - pataikavimas rezultatų nedavė, reikia karčios tiesos! O tos tiesos mūsųose daug trūksta. Net mūsų įtakingiausieji laikraščiai, kurie nė kartą apšliaujuoja kietai dirbančius, kažkaip vengia užkabinti nedirbančius ir darbo kenkėjus. Kažkaip... nepatogu, lyg jie būtų neliečiami.

Nesiseka mums ir su tais, kurie prasimušę vienoje ar kitoje srityje, tolinasi nuo lietuvių, nesuderindami savo einamų pareigų su lietuvišku darbu, taigi nenorėdami pakenkti savo "karjerai". Jie betgi mano turį visas teises į jiems pataikavimą ir garbę. Atėjus progai, jie gali paleisti salvę žodžių apie lietuviųbę ir kategoriškai mokyti kitus, patys automatiškai laikydami save virš kritikos, bet esmėje jie yra geresnio ekonominio gyvenimo aukos ir bailiai, kuriems svarbiausias gyvenime dalykas yra jie patys. Dažnai šie asmenys padaro daugiau žalos, kaip menkesnį išsilavinimą, bet grynę lietuvišką sąžinę ir at-

sakingumo jausmą turį mūsų tautiečiai.

Tai šitokiu keliu einama, įieškant naujų laisvinimo galimybių. Gal dėl to mūsų veiksniai darosi mažiau ir mažiau reikšmingi. Jie gali tiktaį pasigirti, kiek kas pinigų suaukojo. Pinigai guli banke ir neša palūkanas, o tos veiklos kaip nebuvo, taip nėra. Darosi ironiška, kai staiga iš mūsų tarpo išsiskiria asmuo, kuris vienas, be fondų, tik savo protu, rankomis ir lietuviška širdimi atlieka tiek, kad prieš jo atliktą darbą ir veiksmų pastangos blanks-ta. Lietuviškos veiklos centras turėtų būti ten, kur daugiausia padaroma. Daug mūsų organizacijose yra aukštai pakilti bandančių įvairiasrovių burbulų. Pakilus jiems, iš džiaugsmo sukasi galva, užmirštama, kad žemai pluša tie, kurie mylėjo ir myli Lietuvą, nes, pagal Vaižgantą, tai "mūsų tėvyne, mūsų gyvybė, mūsų džiaugsmas ir pasididžiavimas".

Ateina laikas palikti tuos vėję nešiojamus tuščiaagarbius burbulus. Aukščiausias laikas atrinkti žmones, kuriems Lietuva tebėra jų rytinė ir vakarinė malda. Įieškokime tvirtūnų, kurie yra pajėgūs stoti kovon prieš mus naikinančią baimės, tuščios garbės, pavydo ir puikybės epidemiją. Laisvinimo reikalai negali būti patikėti žmonėms, kurie gyvena trim dievukam: pilvui, pinigui ir garbei.

Teisingai pastebi prof. Juozas Brazaitis, kad "visi dylame 'duoniniame' darbe ir išvargę jame gundomės po darbo 'pailsėti' - niekur kitur neiti ir nedalyvauti. Tai pradžia leidimosi į dugną". Todėl paskutinės energijos likučiais reikia ryžtis išsilaukyti žmogiškosios vertybės lygyje. Negalima laukti ar reikalauti, kad kiti dirbtų (o kaip atpildą - juos kritikuoti), reikia kiekvienam pozityviai reikštis. Mano stebėjimo rezultatai patvirtina prof. Brazaičio išmintį: "Ta organizacija, yra Lietuvai daugiau nusipelnusi, kuri davė ar duoda daugiau žmonių, atliekančių visuomeninius uždavinius individualiai". Mano patirtis Venezueloje šią išvadą yra patvirtinusi.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aprašomi seni PIGIA KAINA P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas. neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses)

1988 METŲ NUOMOS PERŽIŪRA YRA 4.7 NUOŠIMČIAI

Nuomos peržiūra sekantiems metams yra 4.7 nuošimčiai. 1988 metais butų savininkai gali pakelti nuomą be Ministry of Housing sutikimo šia suma. Dvylikos mėnesių bėgyje buto nuoma gali būti pakelta tik vieną kartą.

4.7 nuošimčiai galioja visiems privatiems butams provincijoje nuo 1988 m. sausio 1 d. iki 1988 m. gruodžio 31 d.

1987 metų nuomos pakėlimas, kuris yra 5.2 nuošimčiai, galioja tuo atveju, jeigu nuoma keliama iki 1987 m. gruodžio 31 d.

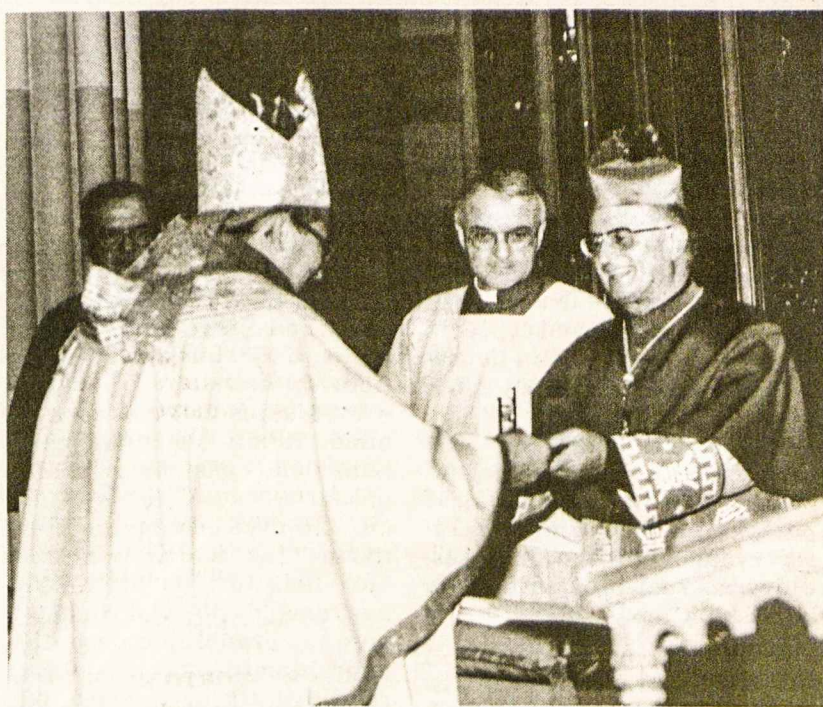
Pakelti nuomą daugiau negu nurodyta yra nelegalu, jeigu buto savininkas nepadaudą atitinkamo prašymo į Ministry of Housing dėl nuomos peržiūros ir kainos pakėlimo pateisinimo. Tuo atveju, jeigu buto savininkas paduoda prašymą dėl didesnio nuomos pakėlimo, gyventojai turi teisę peržiūrėti jo prašymą ir išreikšti savo nuomonę.

Jeigu jūs norite daugiau informacijos dėl 1988 m. nuomos peržiūros taisyklių, prašome kreiptis į jūsų vietinę nuomos peržiūros įstaigą. Šių įstaigų sąrašą galima rasti telefonų knygoje, Ontario valdžios "mėlynuose lapuose"; ieškokite Ministry of Housing. Jeigu skambinate iš toliau, prašykite operatoriaus Zenith 96000.

Toronto miesto ir priemiesčių gyventojai gali skambinti Rent Review Information Centre, 585-2838.

Minister of Housing
Hon. Chaviva Hosek

Vysk. PAULIUS BALTAKIS įteikia Lietuvos krikščionybės sukakties medaliu Šv. Tėvo atstovui - pruncijui Kanadai arkivyskupui ANGELO PALMAS pamaldų metu 1987 m. lapkričio 15 d. Toronto katalikų katedroje. Šalia pruncijaus - katedros klebonas prel. ROBITAILLE ir Toronto arkivyskupas koadjutorius A. AMBROZIC
Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvai skirtos dienos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

14-15 savaitgalis yra skirtas lietuviams ir jų tėvynei Lietuvai.

Iškilus koncertas

Lapkričio 14, šeštadienį, 7 v.v., Ryersono teatro salėje buvo surengtas religinio pobūdžio koncertas, kurio programos centre švytėjo poeto H. Nagio ir muz. A. Stankevičiaus kūrinys - kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva". Kadangi ji yra neilga - užima vos pusvalandį, koncerto programa buvo papildyta kitais kūriniais, būtent minėto A. Stankevičiaus specialiai šiai progai sukurta simfonete "Kryžių kalnas" ir muz. J. Govėdo giesmė "Šeši šimtai metų klūpo" (žodžiai iš Lietuvos).

Koncertas pradėtas minėta simfonete, kurią atliko Toronto miesto simfoninis orkestras, diriguojamas paties kompozitoriaus. Jis perdavė pastarojo jautus kančios, susimąstymo ir vilties jausmus.

Prieš pasirodant jungtiniam chorui, poetas H. Nagys tarė kondensuotą poetinį žodį apie lietuvių tautos kelią į krikščionybę, jos kovas ir prisikėlimą, kurį išryškina paskutinė kantatos giesmė.

Pagaliau suėjo scenon jungtinis choras - apie 160 giesmininkų. Jie, drauge su orkestru, užtraukė sukakties giesmę "Šeši šimtai metų klūpo", diriguojant pačiam jos kompozitoriui J. Govėdui. Ji skambėjo galingai ir vedė į pagrindinį kūrinių - kantatą, kuri poetiškai bylojo apie tų šešių šimtmečių įvykius Lietuvoje. Minėtoje J. Govėdo giesmėje savo įnašą prisidėjo ir sol. J. Vaškevičius.

Kantata skambėjo didingai, nors erdvės ribotumas tą skambėjimą slopin. Visų širdims ji atrodė tokia artima, sava, lengvai suprantama. Joje reikšėsi ne tiktaį jungtinis choras, bet ir orkestras, ir

Eisena

Po koncerto, dr. R. Petrauskui pranešus apie eisenos tvarką, jaunimo būrelis paėmė lietuviško stiliaus kryžių nuo scenos, išnešė iš salės į Ryersono politechnikos instituto kiemą, kur rikiavosi gausūs dalyviai bei ruošėsi eisenai su žvakėmis. Susidarė tūkstantinė minia žygiui į Toronto katalikų katedrą. Miesto gatvėmis ji nusitęsė bene kilometrine juosta. Priekyje buvo nešamas kryžius, už jo - plakatinis įrašas: "Lithuania - suffering Christ in the U.S.S.R." (Lietuva - kenčiantis Kristus Sov. Sąjungoje). Be to, jaunimas dalino angliškas sąlankas apie Lietuvos krikščionybės sukaktį Lietuvoje. Gaila tik, kad toji sąlanka paruošta ne Kanados, o JAV lietuvių katalikų. Kanadiečiams reikėjo žymiai trumpesnės informacijos, paruoštos specialiai šiam atvejui.

Suėjus tūkstantinei miniai katedron, vysk. P. Baltakis pašventino atneštąjį kryžių, o kunigai - J. Staškus ir A. Simanavičius vadovavo Rožinio maldoms bei giesmėms. Baigus maldas jaunimo būrelis išnešė kryžių į katedros aikštę, apstatė žvakėmis, iškabino įrašą ir pasiliko budėti visą naktį iki sekmadienio 2 v.p.p. Suaugusių būreliai budėjo visą naktį pačioje katedroje iki 7 v.r. Kas valandą keitėsi budėtojai, kurie meldėsi už Lietuvos laisvę ir jos žmones, kalinamus sovietiniuose lageriuose bei kalejimuose.

Eisenos dalyviai, kurie grįžę namo žiūrėjo 47-tą televizijos kanalą, matė lietuvių eisena, kryžių, įrašą, budėtojus.

(Bus daugiau)

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikoma! skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Sekame kiekvieną jūsų skriaudą

VLIKo seimo pareiškimas tautai

Šių dienų nepaprastai įtempti tarpvalstybiniai santykiai ir naujai pradėtoji Gorbačiovo politinio laisvėjimo bei demokratinių principų įvedimo politika, nors ir labai klatinga, bet jau, savaime aišku, liečia ir mūsų pavergtų brolių bei sesių gyvenimą, jų tautinį judėjimą.

VLIKas giliai išgyvena vykstantį okupuotoje Lietuvoje tautinį, religinį ir žmogaus teisių persekiojimą, didžiulį Jūsų, brangūs broliai ir sesės, didvyriška kova už savo tautą ir valstybę.

Ypatingai vertiname didelį Jūsų pasiekimą surengiant Vilniuje 1987 m. rugpjūčio 23 d. demonstraciją, pasmerkiančią Ribbentropo-Molotovo sutartį, pardavusią Lietuvą Sovietų Sąjungai. Šis didvyriškas Jūsų pasirodymas plačiai nušakmėdo per visą pasaulį.

Į Ameriką atvykęs Vytautas

Skuodis mums perdavė paskutinę informaciją apie Jūsų patriotinį nusistatymą ir veiklą. Mes džiaugiamės galėję jį išklauyti šiame VLIKo seime Montrealyje, Kanadoje, ir tikimės, kad jį galės greitai įsijungti į laisvojo pasaulio lietuvių veiklą.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas deda visas imanomas pastangas skelbti pasauliui apie tebesitęsiančią Lietuvos okupaciją ir užtikrina Jus, kad mes sekame kiekvieną Jūsų darbą, kiekvieną Jums daromą skriaudą ir apie tai pranešame pasauliui, pabrėždami Jūsų ir mūsų bendrą didį tikslą ir teisę būti laisvais bei nepriklausomais.

Mes ir Jūs niekada nesustokime siekti laisvos – lietuvių tvarkomos Lietuvos!

Dr. K. Bobelis,
VLIKo pirmininkas
Montrealis,
1987 m. spalio 10 d.

Nepareikštos vilniečio mintys seime

(Atkelta iš 3-čio psl.)

tautos šmeižiką į dvikovą, buvo tai dvikovai treniruotams ir paruoštams dviejų lenkų karininkų. Bent vyresnieji iš mūsų turbūt atsimename, kuo ta dvikova pasibaigė: lietuvių tautos garbė Vilniaus krašte buvo apginta.

Mūsų ryžtas

Dabartinėje tremtyje mums, Vilniaus krašto lietuviams, norėtusi matyti Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą atstovaujant tikrai vienai partijai, tikrai vienai srovei, būtent lietuvių tautai.

Mes, Vilniaus krašto lietuviai, likimo ir sąlygų priversti beveik visą savo gyvenimą kovoti su vienos ar kitos rūšies pavergėju, gal daugiau užsi-grūdiname toje kovoje ir nemanome nuleisti rankų tol, kol mūsų amžius ir mūsų sveikata mums leis. Mes nemanome apvilti visų tų mūsų tautos did-

vyrių-patriotų, mūsų didžiųjų auklėtojų — kun. Kraujalio, kun. Čihiro, dir. Marcelino Šikšnio, mokytojų — Alekso, Br. Untulio, kankinių — mano auklėtojo, paskutinio laisvos Lietuvos Vilniaus miesto burmistro Konstantino Stašio, lietuvių skaitu draugovės vado Prano Žimaro. Jie ir kiti jiems tolygūs neleido mums, jaunuoliams, nei vienai minutei prileisti, kad nebūsime laisvi, nors tuo metu politinės sąlygos atrodė labiau nusistovėjusios negu šiandieną. Mano akyse tebeskamba velionies K. Stašio žodžiai: "Stasiuk, mes tau nemelavome tada, nemeluosime ir dabar. Nenuleisk rankų. Dar ir tau gali būti leista pasidžiaugti su visa tauta laisve, kurios tu taip troškai, bet labai mažai turėjai. Dar ir tau bus lemta pasivaikščioti tavo mylimo ir laisvo Vilniaus gatvėmis".

Jaunimo kongreso žinios

Kraštų suvažiavimai. Organizacinis kongreso komitetas Melburne pranešė, kad yra sudarytos sąlygos kraštams organizuoti savo atstovų suvažiavimą bei diskusijas apie krašto pranešimus bei įvairius pasirodymus Sydnejaus Lietuvių klube gruodžio 19 d. 10 v.r. — 4 v.p.p.

Buvusių kongreso dalyvių suvažiavimas. Gruodžio 22 d. Lietuvių klube Sydnejuje įvyks studijų popietė. Taip pat buvusieji kongresų dalyviai kviečiami atsilankyti studijų dienos gruodžio 23 d. Studijų dienos bus Lane Cove, maždaug 40 min. automobiliu nuo Sydnejaus miesto.

Kūčios. Kūčių vakare atstovai puoš kalėdinę eglutę Lietuvių klube Sydnejuje. Visi prašomi atsivežti su savim į kongresą po vieną kalėdinį eglutės papuošalą.

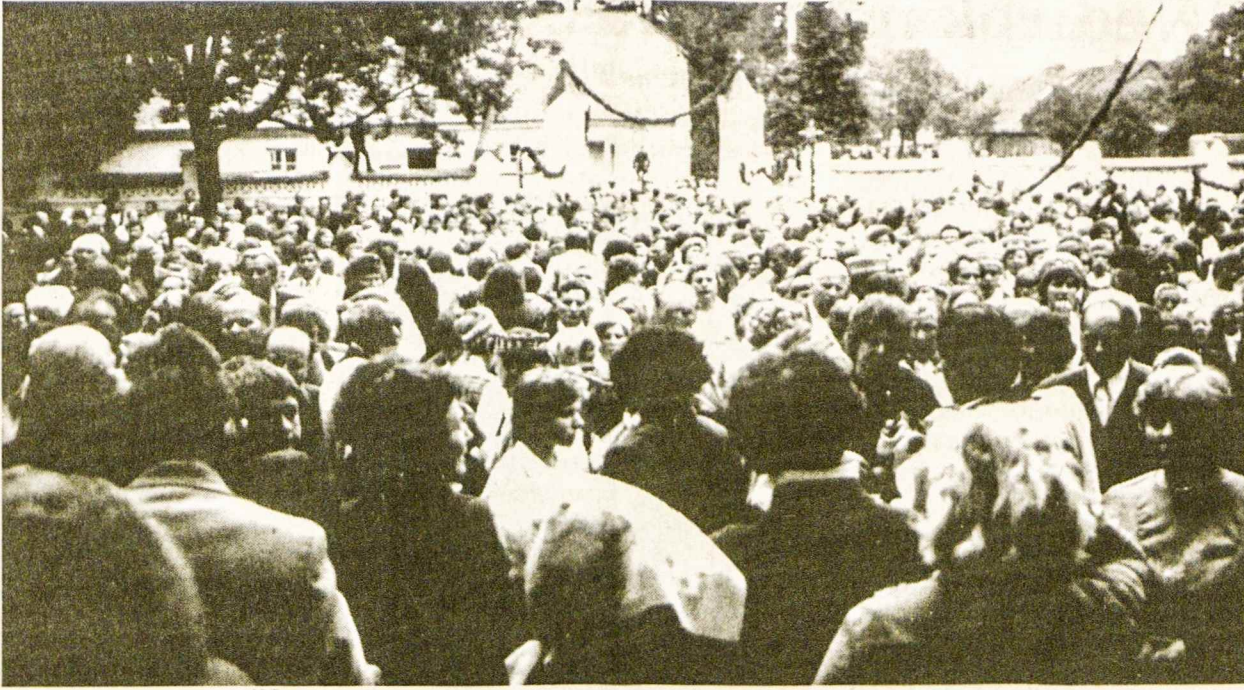
Kongreso atidarymas. Oficialusis atidarymas įvyks sekmadienį, gruodžio 20. Per šį atidarymą visi kongreso atstovai bus pristatyti Australijos lietuvių visuomenei. Krašto vadovas galės tarti labai trumpą sveikinimo žodį ir bus prašomas pateikti savo krašto atstovų vardus, pavardes ir miestus. Kongreso atidarymo išlaidoms vadovaus Ginta ir Vida Vilūnaitės iš Australijos. Atidarymo eiga: PLJK organizacinio komiteto pirmininko Henriko Antanaičio žodis; atstovų (120) iš 12

kraštų pristatymas; laiško iš Lietuvos perskaitymas; V PLJK pirmininkė Violeta Abariūtė iš Detroito, JAV, perduos kongreso plakatą dabartiniam VI PLJK pirmininkui Henriui Antanaičiui; PLB pirmininko Vytauto Kamanto žodis; vyskupo Pauliaus Baltakio žodis; Australijos LB pirmininkės žodis; Lietuvos diplomatinės tarnybos atstovo St. Lozoraičio žodis; Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos pirmininko Gintaro Grūšo iš Los Angeles žodis. Taip pat bus rodomos praėjusių jaunimo kongresų skaidrės, giedami Australijos ir Lietuvos himnai.

Kalėdos bus švenčiamos šeimoje, kuriose atstovai bus apgyvendinti Sydnejuje. Dalyviai ir turistai susiras patys. Atstovai prašomi į kongresą atsivežti po vieną kalėdinę dovanėlę ne daugiau \$5 vertės. Kūčių metu Lietuvių Klubu patalpose bus pasikeičiama dovanėlėmis.

Kongreso būstinės adresas: VI PLJK, 4 Robert Street, North Baldwyn, Victoria 3104, Australia. Telefonas: (03) 857-7248. Kongreso metu per būstinę bus galima susisiekti su užsiregistravusiais ir kongresą asmenimis. Būstinė negalės padėti žinių perdavime ar susisiekti su asmenimis, kurie į kongresą keliauja privačiai arba nėra užsiregistravę būstinėje.

Gabija

Palaimintojo arkivyskupo JURGIO MATULAIČIO iškilmų dieną Marijampolėje prie vietinės šventovės 1987 metų vasarą. Dalyvavo minios žmonių, suvažiavusių iš visos Lietuvos

Penkiolika metų tiesos sargyboje

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" sukaktis

GINTĖ DAMUŠYTĖ

(Tesinys iš praėjusio nr.)

Ko siekia?

Aplamai, *Kronikos* tikslas labai aiškus, jos leidėjų žodžiais tariant: *LKB kronika yra tarsi fotoaparatas, tiksliai, kiek tai žmogiškoms jėgoms sovietinėse sąlygose įmanoma, fiksuojantis faktus. Per Kroniką stengiamasi palengvinti katalikų padėtį Lietuvoje, su-*

burti dvasiškųjų bei pasauliečių jėgas priešintis okupanto terorui, pažeidžiančiam žmogaus teises, ypač religines. Bet sovietinio ateizmo ir rusifikacijos siekių fone ši religinė rezistencija tampa tautine, kultūrine ir socialine.

Lygiagrečiai su šia religine rezistencija kilo ir tautinė rezistencija, kuri pasiekė viršūnę su Romo Kalantos susideginimu ir jaunimo demonstracijomis Kaune. Nuo 1972 m. einanti *Kronika* už poros metų susilaukė kolegės *Aušros* bei kitų rezistencinių leidinių. Lietuvoje drąsi rezistencinė veikla už tikėjimo teises glaudžiai sutampa su tautinių lietuvių teisių gynimu.

Kronika be atvangos į dienos šviesą kelia tikinčiųjų persekiojimo, diskriminavimo, tautos kultūros slopinimo, žmogaus teisių pažeidimo, sąžinės laisvės laužymo ir kitus panašius faktus. Slaptai leidžiamos *LKB kronikos* okupuotoje Lietuvoje konkrečiais faktais parodo žiaurų tikėjimo persekiojimą ir persekiojamųjų tikinčiųjų didvyriškumą, jų nepaprastą pasiryžimą išlikti tikinčiais ir kovoti už tikėjimo laisvę. *Kronika* registruoja faktus, kaip mokyklose tikintieji vaikai išjuokiami ir baudžiami už religijos mokymąsi, lankymą šventovės, tėvai — už religinę vaikų praktiką, kunigai suvaržomi įvairiausiais nuostatais, o vyskupai padaryti visiškai priklausomi nuo komunistinės valdžios pareigūnų. *Kronika* kalba apie drąsius kovotojus teis-mų salėse, apie tikinčiųjų protestus su tūkstantiais parašų, reikalaujančių grąžinti šventoves, kurios paverstos ateizmo muziejais, sandėliais, koncertų salėmis. *Kronika* mozaikos būdu rodo kenčiančios ir kovojančios tautos veidą.

Persekiojamų brolių ir seserų lietuvių noras yra atskleisti laisvajam pasauliui tikrąją religinę padėtį pavergtoje Tėvyne ir išsklaidyti okupanto skleidžiamą melą apie tikėjimo laisvę. Europos lietuvių fronto bičiulių leidžiamas biuletenis labai taikliai pastebėjo, kad leidėjų ir redaktorių tarpe yra ryškus įsitikinimas, kad K. Bendrija bus pajėgi kovoti su visais tarybinės valdžios antpuoliais, *jeigu ji nebus griauinama iš vidaus*. O senesniai paleistas sąžinės kalinys Vytautas Skuodis, grįžęs 1987 m. rugsėjo mėn. į savo gimtinę Čikagą, tvirtina, kad Lietuvos Katalikų Bendrija kaip niekada yra sovietų infiltruojama. Ją bando Saugumas sunaikinti iš vidaus. Liudydamas JAV kongreso apklausoje spalio 6 d. Vašingtone, Skuodis teigė: "Nors Sovietų Sąjungoje dabar vyksta kaikiurios reformos, paženklintos persitvarkymo vardu, Lietuvoje ir toliau Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtis kelia didelį rūpestį. Lietuva daugumoje katalikiškas kraštas, tačiau šiuo metu Lietuvos Kata-

likų Bažnyčia kaip niekada anksčiau yra atsidūrusi labai sunkioje padėtyje. Sovietų ateistinė valdžia įvairiausiais būdais stengiasi su-skaldyti Lietuvos Katalikų Bažnyčią, ją demoralizuoti ir galutinai sunaikinti."

Todėl reikalus šiek tiek su-prantant, Europos lietuvių fronto bičiulių biuletenis štai kaip susumavo svarbiausius *Kronikos* siekius:

1. Informuoti Vatikaną ir pasaulį apie tikrąją Lietuvos Katalikų Bendrijos padėtį; 2. Užtikrinti, kad nebūtų paskirti nevykę vyskupai; 3. Kovoti, kad daugiau jaunimo būtų priimama į kunigų seminariją ir kad klierikai nepasiduotų Saugumo spaudimui; 4. Suvienyti kunigus ir pasauliečius kovoje prieš tikinčiųjų teisių varžymus ir pažeidimus.

Kas įgyvendinta?

Nėra abejonės, kad pirmasis tikslas gerai įgyvendintas. Kiekvienas Lietuvoje išleistas numeris pasiekė Vakarus, tad Lietuvos reikalais besidomį aukštą Vatikaną pareigūnai gali puikiai susipažinti su įvykių raida. Vakarų mokslininkai naudoja *Kronikos* žinias, aprašinėdami Lietuvos ir Sovietų Sąjungos gyvenimą. *Kronika* verčiama į anglų, italų, vokiečių, ispanų, prancūzų ir kitas kalbas, tad žinios apie Lietuvos tikinčiųjų kančias prieinamos tiems, kuriems tai rūpi. *Kronikos* pasklidimas plačiame pasaulyje veikiausiai pralenkė pirmines jos leidėjų viltis.

Nuo pačių pirmųjų numerių *Kronika* leidėjai primygtinai pabrėžė, kad Lietuvai nereikia naujų vyskupų, o tik naujų kunigų. Dažnai minima išstremtojo vyskupo Steponavičiaus padėtis ir reikalavimai, kad jam būtų leidžiama grįžti į savo teisėtas pareigas. Vienu atžvilgiu pasisakymas prieš naujų vyskupų paskyrimą gana keistas, nes Lietuvoje vyskupų nėra pakankamai, vyskupijas tvarko ne vyskupai, bet vyskupijų valdytojai. Mat *Kronikos* leidėjai bijo, kad naujai paskirti vyskupai bus paklūsūs Kremliaus įrankiai ir tuo galės labai pakenkti tikintiesiems. Skuodžių ir bendra katalikų nuomonė Lietuvoj yra ta, kad vienas blogas vyskupas gali padaryti daug žalos negu 1000 ateistų.

Iš pradžių *Kronika* šį klausimą gana santūriai kėlė, bet didėjant nevykusių vyskupų paskyrimo baimei, ji net pradėjo minėti kurie kandidatai į vyskupus netikę ir kodėl. Kol kas *Kronikai* šioje srityje labai sekasi. Bet paskutinėmis žiniomis iš Lietuvos, grėsmė ir spaudimas padidėjo sovietinei valdžiai stengiantis įsodinti savus kandidatus į vyskupus, kurie nepasizymi tvirta morale ir bažnytinė išitikimbe.

Kunigų seminarija

Nemažai rūpesčio kelia ir mažėjantis kunigų skaičius. Dauguma Lietuvos kunigų jau pasiekė 60-sius metus ir kurį laiką sovietinė valdžia labai riboja stojančių į kunigų seminariją skaičių. Vienu metu leisdavo tik penkiems jaunuoliams įstoti, vėliau — dešimčiai, o per pastaruosius kelerius metus — net dvidešimčiai.

Taip pat daug susirūpinimo sukėlė Saugumo bandymai klierikus užverbuoti, dvasiškai palaužti. Sunku nustatyti, kiek Saugumui tai sekėsi, bet pa-

brėžtina, kad nemažas skaičius jaunų kunigų labai sąžiningai gina tikinčiųjų reiklą, uoliai vykdo savo pareigas

Klierikų skaičiui padidėti, be abejonės, padėjo ir slaptoji katakombinė seminarija, apie kurią *Kronika* iš pradžių labai atsargiai kalbėjo, o tolydžio vis drąsiau. Jau paminėti net keli šią seminariją baigę kunigai. Sovietinė valdžia gerai žino, kad nelegaliai veikiančius kunigus sunkiau susekti ir paveikti negu kitus, tad norėdama kuo daugiau įtaigoti kunigų veiklą, sovietinė valdžia buvo priversta padvigubinti klierikų skaičių. Bet religinių reikalų įgaliotinis pareiškė, kad seminaristų skaičius padidės tik uždarius slaptąją seminariją.

Vienijančia linkme

Pradėjus leisti *Kroniką*, tuojau pasklido gandai, kad čia neva kunigų ekstremistų darbas ir toks, kuris gali sukelti valdžios represijas, suskaldyti kunigų vienybę, griauti vyskupų autoritetą, ir aplamai pakenkti katalikų reikalui. Taip neįvyko, o iš tiesų kunigų vienybė šiuo metu turbūt didesne negu anksčiau. Tai vaizdžiai liudija kunigų rašyti pareiškimai, atsisakantys vykdyti tuos sovietinės valdžios nutarimus, kurie prieštarauja K. Bendrijos kano-nams.

Tad *Kronika* įvykdė savo svarbiausius siekius. Prieš penkiolika metų pradėdami leisti *Kroniką* ir patys leidėjai, ir skaitytojai vargiai tikėjo, kad ji turės tokį didelį pasisekimą, kad padarys tokią didelę įtaką ir kad taip ilgai išsilai-kys. *Kronika* padarė labai didelės įtakos okupuotai Lietuvai, visai lietuviškai išsivijai, o taip pat ir laisvajam pasauliui.

Okupuotame krašte *Kronika* pagilino lietuvių tautos religingumą ir sukėlė ištisus sąjūdžius — davė pradžią religiniam atgimimui. Atsirado eucharistininkai, blaivintojai, tautos saugotojai nuo visokių negerovių. Atsirado nauji sąjūdžiai — kelionės į Šiluvą, Žemaičių Kalvariją, į slaptus jaunimo kongresus. *Kronika* padrasino jaunimą eiti ir viešai ginti savo įsitikinimus.

Tautiniu keliu

Kronika buvo pirmas pro-laužis sunkioje okupacijoje ir tautinį susiglaudimą, į atkaklią kovą dėl savo tautos laisvės ir asmeninių laisvių. *Kronika* pasekė ir kiti pogrindžio leidiniai, nors nei vienas negali lygintis nei savo numerių gausa ir pastoviui leidimui. Gali kilti klausimas, ar pogrindžio spaudimas padidėjo sovietinei valdžiai stengiantis įsodinti savus kandidatus į vyskupus, kurie nepasizymi tvirta morale ir bažnytinė išitikimbe.

(Bus daugiau)

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

Pastabos prie nerašytų atsiminimų

Atsiliepiant į O. Gailūnaitės straipsnį "Tėviškės žiburiuose"

Šiuo prierašu bandysiu papildyti savo straipsnius apie nerašytus atsiminimus, nors jau praėjo daugiau kaip 5 mėnesiai. Žmonės tuos atsiminimus skaitė ir tarpusavyje kalbėjo, nors daugelis jų nebuvo mokytojai ir nedalyvavo mokytojų suvažiavime Kaune 1940 m. rugpjūčio 14-15 d.d. Spaudoje pasirodė ir straipsnių tuo reikalu.

Štai 1987 m. rugsėjo 22 d. "TŽ" išspausdino O. Gailūnaitės straipsnį. Jos straipsnis yra santūriai ir nuoširdžiai parašytas, nors su kai kuriais jos tvirtinimais aš vis dėlto nesutinku. Ji pasisako, kad buvo mokytoja Kaune ir kad jos atsiminimai būtų visai skirtingi. Ta proga ji padaro kai kurių patikslinimų. Ji rašo, kad H. Korsakienės "neteko matyti lankantis gimnazijoje". Taigi bandysiu apie H. Korsakienę parašyti daugiau.

Ji ateidavo į mūsų gimnaziją, baigiantis pamokoms, su viena palydove (gal sekretore?) ir eidavo tiesiai į direktoriaus kambarį. Direktoriaus tuoj pakviesdavo šiuos mokytojus: lietuvių kalbos, dainų-muzikos, kūno kultūros (berniukų ir mergaičių). Jeigu O. Gailūnaitė dėstė matematiką, fiziką, gamtą ar geografiją, tai Korsakienė su ja neturėjo jokių reikalų.

Pirmasis Korsakienės tikslas buvo tas, kad visos gimnazijos turės tais metais po vieną kartą atlikti Kauno radiofonę programą. Ji pranešė, kad turi būti dvi dainos (viena — pradžioje, o kita — pabaigoje), ištrauka iš Žemaitės ar Cvirkos raštų ir viena deklamacija iš S. Nėries poezijos. Po kiek laiko gimnazijai buvo paskirta radiofonė repeticija, kurioje ir aš dalyvavau. Turiu prisipažinti, kad į radiofoną atsilankiau pirmą kartą. Ten rado-me Korsaką su Korsakiene. K. Korsaką dar pažinojau iš universiteto laikų. Tada Korsakienė pristatė mums jauną tarnautoją, kad viską paaiškintų. Ta proga paklausiau tarnautoją, ką čia Korsakai veikia? Jis tik numojo ranka ir pasakė, kad dabar čia jau visi pasidare direktoriais.

Po to Korsakienė vėl pradėjo lankyti gimnazijos, bet jau kitu reikalu, būtent: vasaros mokinio festivaliu Maskvoje. Taip jos buvo pranešta, kad į Maskvą turės važti Džukijios "rai-telį šokį "Džiguną". Iš tikrųjų ji turėjo šokti vyrai, bet šoko merginos. Tuomet Korsakienė pranešė, kad turi šokti drauge berniukai ir mergaitės. Deja, to Maskvos festivalio taip ir nesulaukėme.

Apie K. Korsaką paskaičiau daugiau ir radau, kad jis buvo žinių agentūros Eltos direktorius, kitoje vietoje — telegramų agentūros Eltos direktorius, pagaliau Valstybinės knygų leidyklos direktorius ir t.t.

Dar dėl tų IX ir X klasių. Aš prisimenu, kad rusai tuoju norėjo pakeisti gimnazijos mokslą pagal jų einamąją sistemą, bet tais metais dar pasiliko VII ir VIII klases. Apie tai Lietuvių Enciklopedijoje, XV t., psl. 779 taip rašoma: "Ši reforma turėjo būti tuojau įvykdoma, bet iš rusų išsiderėtas leidimas pradžios mokykloms užbaigti VI skyrių, o gimnazijoms — VII ir VIII klases". Be to, direktoriaus pranešė, kad yra gautas raštas, jog VII kl. turi išeiti tais metais ir VIII kl. kursą ir drauge gauti gimnazijos baigimo atestatus. Tokiu būdu VII kl. mokiniai buvo labai apsupinkoti, o mokytojai turėjo trumpinti programas, kai ką išmesti ar praleisti. Tačiau tais metais visi abiturientai VII ir VIII klasių gavo gimnazijos baigimo atestatus be jokių iškilmių, o tik direktoriaus kambarį.

Tie metai buvo labai sunkūs, o direktoriaus prašė, kad mokytojai ateitų į gimnaziją ir pabaigtų mokinius egzaminuoti. Tiesiog, baisu buvo, kai eidavome į gimnaziją, tai sunkvežimiai su žmonėmis važiuodavo Donelaičio gat-

Prieš keliolika metų aš lankiausi Lietuvoje. Tada netikėtai Vilniuje nuo savo giminių gavau bi-lietį į "Lietuvos" tautinio ansamblio pasirodymą Vingio slėnyje. Aplinkui sėdėjo nepažįstami žmonės. Kai ansamblis pradėjo giedoti "Lietuva brangi", tai visa minia atsistojo. Ir aš tada pamaciau, kad pagyvenę vyrai ir moterys verkė. Tada aš supratau, jog jie iškentė ir išlikę, kad tik, anot B. Suogos, "... speiguose po stora miline neliuotų plakus Lietuvos širdis!"

B.D.

**PADĖKA
AŲA
ALEKSANDRUI GASPERUI**
staiga mirus,

netekome mums brangaus Aleksandro. Jūs visi su-pratote mūsų nelaimę.

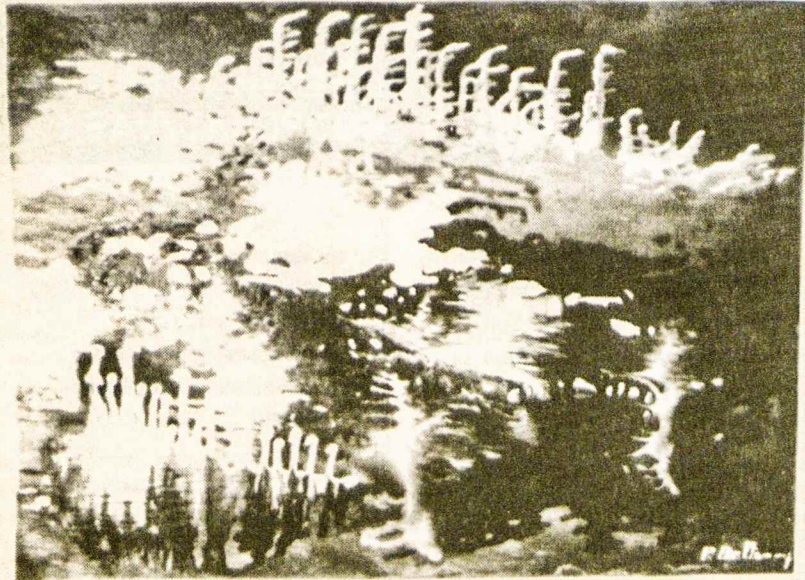
Acii karsto nešėjam, visiem dalyvavusiem laido-tuvėse, atsiuntusiem gėles, užprašiusiem šv. Mišias, aukojusiem labdarai, pareiškusiem užuojautą žodžiu bei raštu, palydėjusiem velionį į amžino poilsio vietą — kapines. Acii ponios, atsiuntusioms pyragus ir kitus skanumynus; ypatingai dėkojame A. Vanagienei už pietų paruošimą.

Nuliūdę:

mama J. Gasperienė ir
brolis Rimas su šeima

Mikalaj Macukievič, gudų ortodoksų Bendrijos vyskupas. Anapilio salėje sveikina lietuvių jų krikščionybės sukakties progą Nuotr. St. Dabkaus

Dail. P. BALTUONIO aliejinis paveikslas "Laukinės Kanados žąsys"

“Tau, sesute”

IGNAS MEDZIUKAS

Poeto Prano Lemberto 20 metų mirties sukaktis

Poetas Pranas Lembertas prieš 20 metų miręs Santa Monikoje, Kalifornijoje, buvo prisimintas 1987 m. spalio 11 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje įvykusiame pagerbime. Poetas – Suduvos krašto sūnus, to krašto, kuris Lietuvai davė daug inteligentų, rašytojų, poetų, visuomenės veikėjų. Gimęs 1897 m. rugsėjo 18 d. Eičiūnų kaime, Paežerėlių vls., Šakių aps., augo ir mokėsi tuo metu, kai Lietuva kėlėsi nepriklausomam gyvenimui ir visose gyvenimo srityse reiškėsi kūrybinis gyvenimas.

Būdamas jautrios sielos, linkęs į meną, mokėsi dainavimo muzikos mokykloje, lankė vaidybos studiją, vaidino "Vilkolakyje", dainavo valstybinėje Kauno operoje.

1917 m. pradėjo rašinėti eilėraščius, kuriuos spausdino periodinėje spaudoje. 1935 m. išleido eilėraščių rinkinį "Saulėtekiai", 1947 – "Baltija šaukia", 1969 – išleista pomirtinė rinktinė "Tau, sesute". Čia pakartoti ankščiau išleisti rinkiniai ir įdėtas paskutinis prieš mirtį nespėtas išleisti rinkinys "Palūžę dienos".

Nepamirštamo poeto vardą Pranas Lembertas nusipelnė eilėraščiu "Tau, sesute", nes šis eilėraštis tapo daina, kuri buvo dainuojama ne tik karių, bet ir jaunimo visoje Lietuvoje.

1924 m. Pr. Lembertas, baigęs gimnaziją stojo į universitetą studijuoti teisės mokslų ir 1926 m. buvo paskirtas notaru Biržuose, kur išbuvo iki 1944 m. su pertrauka sovietų okupacijos metu. Čia buvo įsijungęs į įvairias organizacijas: šaulius, skautus, Vilniui vaduoti sąjungą, Lietuvių-latvių vienybę, buvo išrinktas miesto tarybos nariu.

Mano pažintis

Bene 1935 m. Pr. Lembertas, būdamas Vilniui vaduoti sąjungos Biržų skyriaus pirminku, parašė VVS centro valdybai raštą, kviesdamas atsiųsti atstovą informaciniam veiklos pranešimui. Tuo metu studijuodamas VD universitete, dirbau Vilniui vaduoti sąjungoje. Pastarosios pirm. dr. A. Juška ar vicepirm. prof. kan. F. Kemėsis pasiuntė mane kaip jauną, nebijantį tolimės varginančios kelionės. Iš Kauno išvykau traukiniu vakare, naktį persėsdamas Šiauliuose į traukinuką, einantį siaurais bėgiais. Tik priešpiept pasiekiau Biržus. Susiradau Pr. Lemberto namus. Po vaishingų pietų jo šeimoje jis su pažindino mane su miesto žymenybėmis – Radvilų pilies griuvėsiais, įvairių tikybų maldos namais ir apylinkė. Vakare gimnazijos patalpose įvyko susirinkimas, kuriame man teko kalbėti apie VVS darbus ir lėšų telkiamą paremti okupuotosios Vilnijos lietuvių veiklai. Žinoma, kaip tie surinkti mūsų pinigai pasiekia juos ten anapus administracijos linijos nedaug ir aš žinojau (be to, ir viešai negalima buvo kalbėti dėl suprantamų priežasčių, kad nepasiektų priešo ausis). Kiek prisimenu, aš pinigų nunešdavau Marcelei Kubiliūtei ir Užsienio reikalų ministerijai. Ji išduodavo ant paprasto popierėlio pakvitavimą, kad tam tikrą sumą pinigų gavusi, o tolimėsne eiga jau buvo jos žinioje. Tik 1939 m. Vilnių prijungus prie Lietuvos, sužinojau keliuos, kuriais tie pinigaiėjo ir kam jie buvo skiriami.

Iš Biržų išvykau atgal tuo pačiu keliu, Pr. Lemberto palydėtas į stotį. Po to dažnai jį tekdavo sutikti atvykusį į Kauną ir dalyvauti VVS atstovų suvažiavimuose ar kitais reikalais.

1944 m. pasitraukęs į Vakarų, Pr. Lembertas su šeima emigravo į JAV. Iš pradžių apsigyveno Bostone, o 1964 m. persikėlė į Santa Monica, Kalifornijoje. Su juo teko dalyvauti sudarytame komitete, pagerbiant B. Brazdžionį, 60 metų sukakties proga išleidžiant jo poezijos rinktinę. Čia jis, būdamas 70 metų amžiaus, mirė.

Poeto sukaktis

Pr. Lemberto mirties sukakties minėjimą pradėjo prel. J. Kučingis, vietoje invocacijos pateikdamas ketletą religinių minčių apie mirtį, sakdamas, jog žmonių troškimas – pailginti gyvenimą. Šv. Pranciškus į mirtį Saulės giesmėje žiūrėjęs kaip į seserį. Poetas Goethe sakė: mirtis – vadovas į amžinybę. Po II Vatikano santarybos liturgijoje įvykę pakeitimai: liūdni, mirtį primena akordai pakeičiami velykinių džiaugsmu.

Kompozitorė G. Gudauskienė kalbėjo apie poeto P. Lemberto kūrybą muzikiniu požiūriu. Jo eilėraščių skambumas įgalino sukurti kompozicijas. Iš tokių kompozitorių paminėti: St. Grauzinis, J. Gaidelis ir daug kitų, tarp kurių yra ir Kalifornijoje gyvenančios kompozitorės – O. Metrikenė, G. Gudauskienė ir pati jūniausioji R. Apeikytė. Daug tų kūrinių yra įrekorduotų plokštelėse.

Pagal Pr. Lemberto eilėraščių tekstus kompozitorių sukurta daina (O. Metrikenė, G. Gudauskienė, R. Apeikytė) atliko solistės – Birutė Vizgirdienė, Albina Gedminienė ir Vita Polikaitytė-Vilkienė, akompanuojant Onai Metrikenėi ir R. Apeikytei.

Poetas Pranas Visvydas skaitė eilėraštį "Sugrįžusiam poetui", poetė dr. Elena Tumienė prisiminė, kai su poetu Pr. Lembertu dalyvavo Dailių menų klube ir paskaitė momentui pritaikintą kūrinių "Gyvenimo mozaika". Aktorė Viltis Jatulienė padėklavama eilėraščių "Keturių tulpės". Poetė Danutė Mitkienė savo progine eilėdara prisiminė Lemberto jaunus dienas. Pagaliau rašytojų vardu kalbėjo poetas Bernardas Brazdžionis, biržietis, sakdamas, jog Pranas Lembertas, zanavykas, gyvenomas daugelį metų Biržuose, asimiliavosi. Kai jis iš Santa Monikos iškeliavo, visų padangė apsiniaukė. Čia visi susirinkome, kad jį sugrįžtų. Ir jis atėjo su žodžiais "Dainos, muzika ir gelės".

Programą baigė Vitalis Lembertas, poeto sūnus, sukviėtas visus dalyvavusius pasiūšinti paruoštais užkandžiais. Taip pat jis pranešė, kad Lemberto šeima paskyrė ta progą Lietuvių rašytojų draugijai Aloyzo Barono premijai 500 dol. Programai sklandžiai vadovavo aktorius Algimantas Žemaitaitis.

Poeto Prano Lemberto mirties paminėjimas yra puikus pavyzdys, kaip našlė Monika poetė, ir praėjus 20 metų, taip gražiai prisiminė. Tikrai išsipildė jo 1966 m. parašyti žodžiai:

Kai aš išeisiu ton kelionėn,
Kurion išeję nebegrįžta,
Tikėk, miela ir brangi Mone,
Kad meilė mūsų nemiršta.

O mes troškom krikšto vandens...

Dr. Henriko Nagio įvadinis žodis, pasakytas Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse Toronte, kur buvo atlikta jo ir muziko A. Stankevičiaus sukurta kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva"

Savo žodį pradėsiu pirmaisiais dviem kantatos posmais:

Bunda aisečių žemė amžių migloje.
Gaudžia girių girtos, ošia Baltija.
Ir Praamžiaus, ir Perkūno įskelta
suliepsnoja protėvių ugnis šventa.

Amžių amžinių miglose klaidžiojai bevardė ir basa, kolei saulėn atėjai laisva, kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva.

Noriu prisiminti iš amžių miglų saulėn atėjusią aisečių gentį. Mūsų protėvius. Ir jų, ir mūsų šalį, mūsų žemę: motiną žemę, žemę gimdytoją, žemę augintoją, žemę maitintoją, žemę globotoją. Noriu, kartu su jumis, prisiminti gimtinės juodžemį, molį ir smėlį, visus upokšnius ir ežerus, visas marių marias, kurias išbraidė basom kojom; noriu su jumis kartu grįžti valandėlei namo. Būti namuos. Pasiklausyti savo vėjo, savųjų paukščių, savų vandenų. Pasiklausyti savo žemės širdies. Ji plaka tenai giliai giliai ir skaudžiai, ir ilgesingai... Ji laukia mūsų, kad prakalbintumėm ją, kad prisiglaustumė prie jos, kad užmigtume joje, supami jos rankų, apšviesti savų žvaigždynų šviesa.

Norime prakalbinti savo Žemyną. Norime būti namuos. Bet savo namuos. Šeimnininkai. Paveldėtojai. Dukterys, sūnus, kurių karstams auga pušynai gimtojoji smiltį.

Norime pasisemti savo šalinių vandenių, sauja savo žemės, bet ne kaip svetimo išmaldą, o kaip savastį, pažadėtą nuo amžių paties Praamžiaus mums, aisečių genties vaikams.

Pirmą kartą susidūriau akystatoni su istorine Lietuva, skaitydamas universitete kryžiuočių kronikas. Apie ją rašė svetimi, kurie tarėsi krikštiją Lietuvą. Krikščionys mūsų šalį jie ne vandeniu. Krikščionys kardu, ugnimi ir krauju.

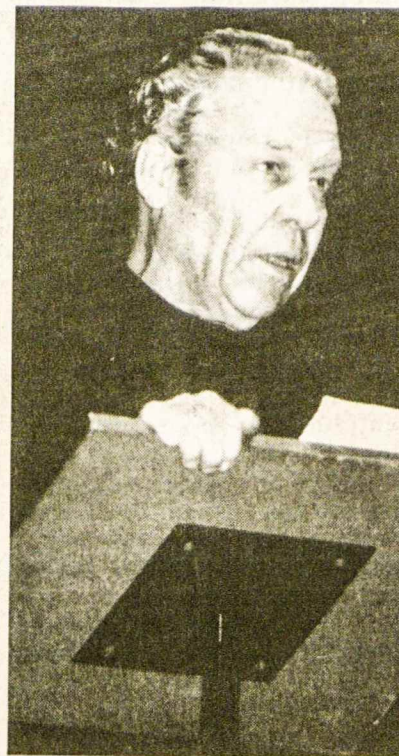
Teisingai vadiname savo tėvynę KRYŽIŲ IR RŪPINTOJĖLIŲ LIETUVĄ. Kryžių kelią ejo mūsų gimtoji žemė ir jos vaikai nuo savo istorijos pradžios. Lietuva buvo, yra ir, tikriausiai, bus kryžių žemė amžinai. Nukryžiuota tarp Rytų ir Vakarų, ant galingųjų karo tako. Žemė, nešanti kantriai su savo vaikais savo kryžius. Ir Rūpintojėliai, tie iš medžio išskobti liūdintys Viešpaties Atpirkėjo pavidalai, parėmę ranka savo sunkią, skaudžią, erskėčiuotą galvą, yra mūsų žemės siela. Tylai, kantri, nuolat budinti, visados pakelianti visus likimo negandus, visas neužtrauktas kančias. Ne, ne už mūsų žemės nuodėmes liūdi Viešpats, liūdi Rūpintojėlis.

Mūsų gimtoji žemė yra skaisanti ir skaidri kaip verdinčių vanduo, kaip ašara, kaip Dievo mintis pačią pirmąją kūrimo valandą. Liūdi ir liūdojė Viešpats, kad jo meilės ŽODI ne visi atnešė nuolankiai, kaip Evangelijų sekėjai, įtikėję į Jį, be stebuklų, be išrinktųjų rūbo. Liūdojė ir liūdi Rūpintojėliai, kad meilės žodis buvo atneštas galingojo kumščiu.

Mūsų proseneliai bučiavo keistą kryžių: kalavininkų ir kryžievių kardo rankenos kryžmą. Ir tada jiems nukirsdavog galvas. Ilgai raudonas tekėjo žemaičių, Aukštaičių ir Dainavos žemės tokio krikšto vanduo.

Trypė ir tebetrypia mūsų žemę pikti atėjūnai. Degino ir kirto, ir tebekerta, tebedegina šventuosius ažuolynus apsimetėliai. Jojo kadaise per šventąją Lietuvą visokie svieto perėjūnai, nuo išspūčiusių riterių iki samdytų galvažudžių, ir teriojo, lygino ją kaip maras. Teberieda mūsų šventa žeme tankai ir traktoriai svieto perėjūnų, apsimetėlių ir galvažudžių.

O troškom savo vandens: krikšto vandens Tojo vardu, kuris gydė elgetas ir pažemintuosius, atmetuosius ir varguolius. Kuris leido magdalenoms plauti Jo kojas vandeniū, tepti aliejum ir nušluostyti savo plaukais. Jieškojo

Dr. HENRIKAS NAGYS, kantatos libreto "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" autorius, sako įvadinį žodį Toronto Ryersono teatre prieš pradžią koncerto, kuri atliko 167 asmenų jungtinis choras 1987 m. lapkričio 14 d.

Nuotr. St. Dabkaus

To, kuris kvietė ateiti savon karalystėn visus, kurių siela kaip vaiko.

Evangelijų Kristų priėmė mūsų karalius Mindaugas. Pirmą kartą. Tada mus krikščionys antrą kartą. Iš tiesų daug kartų mus krikščionys. Tūkstančius kartų. Kardais, gaisrais, vergijom, klasta. Todėl ne taip svarbu kelintais krikščionis atmintinas. Svarbiau koks. Basi vienuoliai, dėvį ašutinėmis, mus krikščionis meilės vandeniu. Juos atsiminkime, nes jie mums atnešė tikrąjį Viešpaties žodį:

Stato broliai vienuoliai giedodami
kryžius, koplyčias ir katedras,
ir per Lietuvą eina kartodami
Viešpaties žodį nepaprastai.
Ne ugnim, ne kardu kalavininkų,
bet Lietuvėlė mylėdami,
Kristaus amžina duoną dalino mums
prisikėlimą žadėdami.

“Sutartinės” koncertas vaikams

Spalio 25 d. kaukių baliaus proga Toronto "Sutartinė" atliko puikų dainų bei žaidimų koncertą vaikams. Toronto Prisiškėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija suorganizavo vaikų kaukių balių (jau darosi kasmetinis renginys). Balius susilaukė per 120 vaikučių, kurie dainavo dar prisidėjo jų tėveliai, seneliai, draugai. Didžioji salė buvo pilna.

Po Vaikų Mišių 12.30 v.r. šventovėje, visi susirinko salėn, kur skaniai pavalgė cepe linų pietus. 2 v.p.p. prasidėjo visų vaikučių su kaukėmis paradas. Juos į salę atlydėjo Regina Kryžanauskaitė-Ginotienė, apsiręmusi gandra. Sustojus ratu, "Sutartinės" vadovė Nijolė Benotienė su savo akordeonu užtraukė "Jurgeli meistrelį", ir žaidimų bei dainų koncertas prasidėjo.

Visam koncertui ir žaidimams vadovavo "Sutartinė": Zita ir Daina Gurklytės, Dana Pargauskaitė ir Nijolė Benotienė. Girdėjos naujos vaikams pritaikytos dainos, kaip pvz. "Kiški Piški", "Ejo kiškis per tiltuką" ir pan. Vaikučiai,

Torontiškos "Sutartinės" narės koncertuoja vaikams. Kairėje – D. PARGAUSKAITĖ, dešinėje – N. BENOTIENĖ

Tokią Lietuvą, tokį Kristų, prisimena kantata. Ir tėra ji paprasta giesmė, parašyta paprastais, visiems suprantamais žodžiais, visiems mūsų žemės vaikams: "... nuo karaliaus iki paskutinio/ paprasto ir pilko varguolėlio". Ji parašyta ir harmonizuota lygiai paprastai: iš atviros širdies į atvirą širdį... Taip, kad būtų artima ir sava kiekvienam. Kiekvienam.

Gal ji ir liks žmonėse. Būtime laimingi, jeigu ji taptų žmonių giesme. Kaip kadaise tokių liaudies giesmininkų eilės – Vienažindžio ir Strazdelio... Kad būtų irgi kvietimu pulti ant kelių prieš savo Viešpatį ir ant savo žemės. Pažadu, prisaika nemirtingajam Evangelijų Kristui ir amžinai nepraeinančiai mūsų gimtajai žemei – mūsų Lietuvai.

O pabaigai noriu paskaityti kantatos PRISIŠKĖLIMO HIMNĄ, kuriam pirmąją įkvėpimo kibirkštį man davė jums visiems, manau, pažįstamo, nepamirštamo, mus palikusio menininko ir bičiulio Telesforo Valiaus nuostabus medžio raizgins VELYKŲ RYTAS LIETUVOJE. Pasiklausykime tų žodžių šį vakarą su viltimi, kad gal vieną dieną jie bus daugiau negu žodžiai, daugiau negu giesmė, bus džiaugsmo himnas savaimei, kurią išnešė kartu su Velykų vėliavom minia naujo ryto saulėn:

Su Velykų vėliavom minia
ryto saulėn atneša Tave.
Krikšto vandenys žėruoja Nemune.
Prisikėlei, mūsų Lietuva.

Kaip viena lemtis, kaip motina viena.

tiktai tu esi tėvynė amžina –
po vergijų, po karų tebevyva,
kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva.

Su Velykų vėliavom minia
ryto saulėn atneša Tave.
Krikšto vandenys žėruoja Nemune.

Prisikėlei, prisikėlei Lietuva!

Torontas,
1987.XI.14.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Dail. Vyto Sakalo abstraktinių kūrinių paroda Bostone rugsėjo 8 – spalio 3 d.d. įvyko "The West Gallery" patalpose. Parodoje jis buvo išstatęs 18 įvairaus dydžio iš aliuminio iškirtų paveikslų ir 11 piešinių ant popieriaus. Amerikiečiams ypač patinka dail. V. Sakalo aliumininiai abstraktai. Vasaros mėnesiais jis dalyvavo Brocktono dailės muziejaus surengtoje kolektyvinėje parodoje. Jaunasis dail. V. Sakalas, gyvenantis Dorčesteryje, susilaukia vis didesnio amerikiečių dėmesio.

Satyrinis Čikagos lietuvių teatrų "Antras kaimas", vadovaujamas save prievaizdu vadinančio Algirdo Titaus Antanaičio, XXIV-jį veiklos sezoną pradėjo penkiais spektakliais spalio mėnesį "Playhouse" salėje. Be paties vadovo A. T. Antanaičio, spektakliuose dalyvavo aktorai – Eugenijus Butėnas, Vida Gilvydienė, Romas Stakauskas, Indrė Toliuštė, Edvardas Tuskenis ir debiutuojanti Alida Vitaitė. Iš spektaklių šį sezoną laikinai iškrito aktorė Jūratė Jakstytė-Landsfield ir Arvydas Vaitkus. Juos pakeitė "Antra kaima" grįžęs Romas Stakauskas ir pirmąsyk įsijungusi Alida Vitaitė. Programą papildė A. T. Antanaičio paruošti nauji skčiai, pasiūpantys iš lietuvių ateivių ir JAV gyvenimo negerovių. Inscenizacijos susilaukė Mariaus Katiliškio novelė "Kaip surandamos žmonos", sutrumpinta, pavadinta "Lietuviai Vakaruose" ir padalinta į keturis aktus – "Kelonė į Pietus", "Mugėje", "Netikėtas nukrypimas", "Pas seną draugą". Sekančiais metais "Antras kaimas" minės sidabrinę veiklos sukaktį. Pasak prievaizdo A. T. Antanaičio, sukaktis turbūt paskutinią kartą leis sutelkti išsisklaidžiusius antrakaimiečius. Esą ji vilioja mintis škieais atkurti visą lietuvių ateivio "dypuko" gyvenimo odisėją, pradėtą pasitraukimu iš Lietuvos, stovyklo- mis pokarinėje Vokietijoje, užbaigiamą įsikūrimu šiaurės Atlanto, susilaukiant "vaikų", pensijos ir vaikaičių.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai buvo skirta poezijos ir muzikos popietė rugsėjo 13 d. Klivlande, Dievo Motinos parapijos salėje. Programą atliko Klivlando universitete magistras laipsnio siekianti jaunoji pianistė Laima Šarkaitė ir iš Čikagos atvykęs poetas Kazys Bradūnas. Atlikę su popietės dalyviais supažindino D. Staniškienė. Programą J.S. Bacho, A. Skriabino ir Vlado Jakubėno kompozicijomis pradėjo pianistė L. Šarkaitė. Poetas K. Bradūnas pirmojoje dalyje kalbėjo apie Lietuvos krikšto sukaktį, lietuvių religinės poezijos raidą nuo pirmųjų poetų iki dabartinių laikų. Antrojoje dalyje jis skaitė savo eilėraščius iš penkiolikos rinkinių, kurių ilgame sąrašą paskutinė vieta priklauso naujajam rinkiniui "Krikšto vanduo Joniškio naktį". Visiems popietės dalyviams rengėjų vardu padėjo "Ateities" klubo pirm. Nijolė Palubinskienė.

Dail. Prano Gailiaus, svečio iš Paryžiaus, darbų parodą Čikagos bei apylinkių lietuviams rugsėjo 25 – spalio 17 d. d. surengė Balzeo lietuvių kultūros muziejaus meno galerija. Paroda turėjo tris skyrius – tapybos, grafikos ir "Antrosios lietuviškos suitos". Dail. P. Gailiaus tapybai atstovavo dešimtis "Sielrankšluosčiai" pavadinūt paveikslų, atspindinčių vaikystės pasakų prisiminimus. Devyniuose abstrakčiuose grafikos darbuose vyravo juodų, raudonų ir geltonų spalvų linijų žaismas baltame fone, primenantis augalų formas. "Antrąją lietuviškąją suita" sudarė vienuolikos spalvotų grafikos lapų knyga su jai panaudota Kazio Bradūno poezija, skirta Kristijonui Donelaičiui. Tituliniame lape yra Kazui Bradūnui priklausančios įrašas "Donelaičio pamokslas per sukaktinį Mišią", atrodo, tampantis šios knygos pavadinimu. Parodos atidaryme Kazys Bradūnas skaitė tą savo eilėraščių, o to ir kito eilėraščio donelaiška tema vertimą anglų kalba – "Antro kaimo" aktorius Eugenijus Butėnas. "Pirmajai lietuviškajai suita" dail. P. Gailius buvo pasirinkęs Oskaro Milašiaus poezijos posmus. Čikagiškė dail. P. Gailiaus darbų paroda dviem savaitėm – spalio 24-25 d. ir spalio 31 – lapkričio 1 d.d. buvo perkelta į Aiteininkų namus Lemonte.

Dailios Sakaitės, niujorkietės pianistės, koncertai Vilniuje ir Kaune buvo surengti rugsėjo pabaigoje. Programai jais buvo įtraukti Vlado Jakubėno "Legenda", Stasio Vainiūno "Vabzdžių suita", F. Schuberto "Klajūna", K.F.E. Bacho "Atsisveikinimą su Silbermanno fortepionu", kai kuriuos F. Šopeno, L. Beethoveno, R. Schumanno, M. Balakirevo kūrinius. Koncertų aprašyme pabrėžiama, kad D. Sakaitė yra JAV lietuvių, gimusi Klivlande, muziką studijavusi V. Vokietijos Hamburge, Cincinnatije, Niujorko Manhatane. Jos tėvas esąs lietuvis, motina – vokiečių.

Literatūros klasiko J. Tumo-Vaižganto muziejus spalio 14 d. atidarytas Panevėžio rajono Ustronės kaimo svirne. Į šį pastatą 1902-1905 m. jis atsidavė iš Vaktėlių pailsėti, rašyti, susitikti su knygnešiais. Muziejaus atidarymo iškilmes įvadinio žodžiu pradėjo Smilgių bibliotekos darbuotojas E. Vaičiūns. Pranešimus apie anuometinį Vaižganto gyvenimą ir veiklą, susietą su šiuo kraštu ir istoriniu laikotarpiu, padarė literatūros mokslinkė A. Vaitiekienė, istorikas A. Tyla. Mintimis apie pagarbą praeičiai bei jos tradicijoms dalijosi rašytojas V. Bubnys, Lietuvos kultūros fondo įgaliotinis V. Kizas, Vilniaus Mažvydo knygų bičiulių klubo atstovė I. Kubilienė. Liaudies meistras A. Kostkus muziejui padovanavo keletą savo tapybos darbų, fotografė O. Papajaitė – albumą apie Vaižgantą.

Lietuvos literatūros muziejų Kaune pastaruoju metu papildė rėti Juozo Paukštelio laiški ir rankraščiai, Šatrijos Raganos nuotraukos, jai rašyti atvirukai. Muziejaus darbuotojai surado rašytojo Kazio Puidos (1883-1945) kapą. Buvo žinoma, kad jis mirė 1945 m. sausio 25 d. Nausėduose prie Kauno, ir tik spėjama, kad buvo palaidotas Panevėžiuo kapinaitėse. Pradėjus pajieškas, ten buvo rastas kuklus antkapėlis su šalia šviežiai pamerkomis gėlėmis. Kapų registracijos knygoje betgi nieko nebuvo apie K. Puidos laidotuves ar jo kapavietę. Problema padėjo išspręsti Kėdainiuose surastas vėlinių gerai pažinojęs V. Prialauskas, dalyvavęs laidotuvių ir netgi pats kasę duobę. Rašytojo K. Puidos kapas buvo surastas gerokai atokiau nuo pastatyto antkapelio. Kapavietė dabar susilauks paminklinio akmens, bus įtraukta į kultūros paminklų sąrašus. Kazys Puida rašė dramas, apysakas ir romanus. Didžiausio dėmesio buvo susilaukusi istorinė jo apysaka "Magnus Dux", vaizduojanti Vytauto D. kovas dėl sosto. Deja, jos buvo išleistas tik I tomas 1936 m. K. Puida buvo parašęs ir II tomą, bet rankraštis žuvo II D. karo metais.

Spalio pradžioje Vilniuje lankėsi dvi viešnios iš Hamburgo: pianistė ir muzikologė prof. dr. Raminta Lampsatytė-Kollars, sol. Vilija Mozūraitytė, mezo-sopranas. Pastaroji yra gimusi Kaune, ten baigusi chorvedybos studijas aukštesniojoje J. Gruodžio muzikos mokykloje. 1981 m. su tėvais išvyko V. Vokietijon. Ten 1987 m. baigė koncertinio ir operinio dainavimo studijas aukštojoje Hamburgo muzikos mokykloje. 1986 m. laimėjo premijas dviejuose jaunųjų dainininkų konkursuose: Mendelssohno – V. Berlyno ir R. Strausso – Miunchene. Spalio 1 d. sol. V. Mozūraitytė Vilniaus operos ir baleto teatre pirmą kartą atliko pagrindinį Carmen vaidmenį G. Bizet to paties pavadinimo operoje. Anksčiau jai teko dainuoti tik šios operos fragmentus. Chose vaidmenį atliko jaunas vilnietis tenoras Zigmas Žemaitis. Recenzentė Audronė Kažukaitytė "Literatūros ir meno" spalio 17 d. laidoje apie sol. V. Mozūraitytės debiutą Carmen vaidmenyje rašo: "Solistės muzikalumas, meninė intuityja, gražus tembro balsas susiliejo su ugingu temperamentu ir puikia vaidyba, nustebinusia Lietuvos žiūrovą, įpratęs matyti santūrias Karmen. Kiekvienoje frazėje ji nepaprastai jautriai atskleidė muzikinio bei poetinio teksto prasmę. Pajutomė, koks didelis privalumas dainuoti originalo kalba...". Spalio 2 d. įvykusiame sol. V. Mozūraitytės koncerte su pianistės R. Lampsatytės padyla skambėjo J. Haydn solo kantata "Adrianė Nakse", J. Brahms, M. Ravelio, A. Bergo, R. Strausso dainos. V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4 %	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 7 1/4 %	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 1/2 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 3/4 %	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4 %	1 metų 10 1/4 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2 %	2 metų 10 3/4 %
1 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	3 metų 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 3/4 %
Specialią taup. s-tą 7 %	Draudžiamie asmenines ir sutar-
Taupomąją sąskaitą 6 %	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5 3/4 %	laikomas šėrų, čekių ir taupymo

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ETOBICOKE CENTRAL. Trijų miegamųjų vienaaukštis, prijungtas garažas, baigtas rūšys, centrinis šildymas-vesinimas, židiny, \$228,900.
CLOVERDALE MALL. Vienaaukštis namas, trys miegamieji, baigtas rūšys, ekstra prausykla, \$189,000.
HIGH PARK. Dviejų aukštų jungtinis namas (semi), trys miegamieji, židiny, rūšys, garažas, \$182,000.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

se Helsinkyje. Jis dalyvavo maratoninėse 50 km eitynėse, nelaimėdamas medalio, nes užėmė tik XXV-tą vietą.

Specialų šviestuvą liepsnai nešti suprojektavo Kanados tyrimų taryba. Tas 60 cm ilgio šviestuvas, sveriantis 1.7 kg, yra panašus į Kalgario bokštą. Rankena yra pagaminta iš Kvebeke augusio klevo, papuošta žiemos sporto emblema, aliuminyje įrežtu olimpinio šūkiu: "Citius, altius, fortius" (greičiau, aukščiau, stipriau). Šviestuvo viršūnėje – Kalgario bokštą primenantis apvalus indas kurui, pagamintas iš gėrimams panaudotų perdirbtų metalinių dėžučių medžiagos. Trylikos centimetrų ilgio liepsnai bus naudojamas dvejetainis skystas kuras: sunkusis – šiltoje ore, sumažinantis liepsnos karštį, ir lengvasis – šaltame ore, užtikrinantis jos degimą. Uždaroje patalpose galės būti panaudotas ir dūmų nesukeliantis sausasis kuras. Estafetiniai olimpinės ugnies nešimui yra pagaminta 150 šviestuvų. Kiekvienas jų turės pakankamai kuro 45 minutėm. Kuriai papildyti teks keisti bėgikų nešamus šviestuvus. Jų sąrašas yra beveik 7.000 kanadiečių įvairiose vietovėse, kurių kiekvienam su šviestuvu rankoje teks nubėgti po kilometrą.

Olimpinė liepsna apkeliausia visą Kanadą. Tačiau ilgoje 17.600 km kelionėje ji ne visur bus nešama bėgančių kanadiečių. Kai kuriose vietovėse teks panaudoti laivus, slidininkus, motorines roges ir lėktuvus. Olimpinė ugnis lėktuvais bus nugabenta iš Saskatūvano į Yellowknife, Inuvik, Whitehorse vietoves Šiaurės-vakarių teritorijoje, o iš jų atskraidinta Vankuverin. Iš ten vėl bus pradėta bėgikų estafetė Kalgari, kur 1988 m. vasario 13 d. įvyks oficialus XV-jų olimpinio sporto žaidynių atidarymas. Estafetinių šviestuvų su olimpine ugnimi nešimą organizuoja ir įtvarko valdinė natfos bendrovė "Petro-Canada", šiam reikalui paskyrusi pusšesio milijono dolerių. Iš viso šviestuvui nešti reikėję 6.820 bėgančių kanadiečių. Dėl per didelio savanorių skaičiaus 6.520 nešėjų teko atrinkti loterijos laimėkams naudotam traukimo būdu. Tris šimtus pakvietė estafetės organizatoriai, įjungdami buvusius olimpiečius, dabartinius pasižymėjusius sportininkus, pirminių Kanados gyventojų eskimų ir indėnų atstovus, sportuojančius invalidus. Estafetinis bėgimas su šviestuvu Ontario provincijoje įvyks gruodžio 16 – 1988 m. sausio 14 d. d. Ontario provincijoje nešėjams teks įveikti 4.499 km nuotolį. Metropoliniame Toronte yra užregistruoti 144 šviestuvų nešėjai.

Olimpinės nuotaikos šviestuvu nešimo estafetės dėka pasklis visoje Kanadoje. Deja, ne visos nuotaikos yra teigiamos. Kalgario burmistras Ralph Klein jau dabar skundžiasi neigiamomis nuotakomis. Olimpiada susilaukė specialių įrenginių bei patalpų, tradicinio kaimelio sportininkams. Svečius turėtų priglausti didieji Kalgario viešbučiai, parūpintos nakvynvietės, ne-griauančios normalaus kalgaričių gyvenimo. Nerimą burmistrui R. Kleinui kelia patalpų savininkų greito pasipiginavimo tikslu pradėtas nuolatinis gyventojų šalinimas iš butų, kad juos galėtų išnuomoti olimpiados svečiams. Iš Kalgario centre esančio viešbučio "York Hotel" 38-nių butų gyventojams įskaita išsikraustyti iki š. m. gruodžio 31 d. Didžioji iškraustomųjų dalis – senukai pensininkai ir invalidai. Panašiai elgiasi ir kiti mažesnieji viešbučiai, norėdami ištuštinti savo patalpas olimpiados svečių antplūdžiui. Dolerių gaudytojams visiškai nerūpi, kur prisiglaus iš savo ligšiolinių patalpų iškraustyti ribotas pajamas turintys invalidai ar pensininkai. Burmistras R. Kleinas sakosi neturįs teisės tokiam priverstiniam gyventojų iškraustymui sustabdyti, nors toks elgesys daro gėdą Kalgario miestui.

Š. m. lapkričio 29 d. Kanados baltiečių federacija Otavoje rengia priėmimą-vakariene 50 metų Lietuvos konsulo Kanadoje ir 60 metų Latvijos ir Estijos konsulų Kanadoje suakeliamą paminėti. Į minėjimą pakviesta visa eilė diplomatinio atstovų, Kanados valdžios ministerių bei parlamentarų.

Pirmasis lietuvių konsulas Kanadoje Gerald L. P. Grant-Suttie oficialiai pradėjo pareigas eiti 1937 m. rugsėjo 16 d. (ne 1947 m., kaip per klaidą išspausdinta "TŽ" 1987 m. 47 nr.). Kanados japonai prašo etninę grupių paramos išgauti iš Kanados valdžios moralinę bei materialinę kompensaciją už jiems padarytą skriaudą II D. karo metu, kai jie buvo prievartai internuoti Britų Kolumbijos miškuose, o jų turtas nusiautintas. Tuo tikslu buvo suaukštas susirinkimas š. m. spalio 29 d., 8 v.v., Harbord Collegiate patalpose. Šešiolikos etninę grupių atstovai pareiškė pritarimą japonams. Lietuviams atstovavo KLB krašto valdybos sekretorė dr. Marija Arštikaitytė-Ulekiene. Ji paminėjo lietuvių kančias nuo sovietų vokiečių okupacijų ir krašto praradimo. Todėl ir Kanados japonai jie gerai supranta ir labai užjaučia. Po susirinkimo buvo visų atstovų pasirašyta rezoliucija, pritarianti japonų teisėtiems reikalavimams, ir nusiųsta į Otavą.

Kanados etnokultūrei tarybai (Canadian Ethnocultural Council) priklausančių organizacijų pirmininkų posėdis įvyko Montrealyje spalio 31 – lapkričio 1 d.d. Dalyvavo per 40 narių ir svečių, atstovaudami 24 etninės grupės. KLB krašto valdybos pirmininkui A. Pacevičiui atstovavo A. Staškevičius, KLB Montreale apylinkės pirmininkas. CEC yra Kanados organizacija, kuriai įjungę 36-ji etninę grupę. CEC rūpinasi įvairiais klausimais: kultūra, imigracija, Kanados valdžios politika pabėgėliams, Meech Lake susitarimais ir kt. Suvažiavimo metu CEC pasiū-

te Kanados vyriausybei prašymą, kad pakeltų kvotas imigrantams, norintiems atvykti į Kanadą. Spalio 31 d. posėdyje buvo pateikti įvairių CEC valdybos narių ir komisių pranešimai. Lapkričio 1 d. rytą vyko diskusijos apie pakeitimus pilietybės ir oficialių kalbų federacinės valdžios aktuose. Tą popietę pakviesti prelegentai vedė diskusijas trim temom: "Meech Lake Accord and Multiculturalism", "Refugee Policy" ir "Standing Committee Report on Multiculturalism". Sekantis bendras CEC susirinkimas vyks 1988 m. gegužės 28-29 d.d. Otavoje.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

KLB XIII krašto tarybos antrosios sesijos suvažiavimas š. m. lapkričio 14-15 d.d. Toronte nutarė pakelti metinį solidarumo mokestį iki \$10. Todėl krašto valdyba įpareigoja apylinkės valdybas nuo 1988 m. solidarumo arba nario mokestį imti \$10, iš kurių 50% persiunčia krašto valdybai ir 50% pasilieka savo reikalams. Iš 50% krašto valdyba turi persiųsti 15% PLB valdybai. Solidarumo mokestis turi būti atsiųstas krašto valdybai ligi 1988 m. rugsėjo 1 d.

KLB išdininkas praneša, kad nuo 1988 m. bus imama 5% nuo išduotų mokestinių atskaitų kvitų (Income Tax) sumos KLB raštinės išlaidoms padengti. Tai lies tik organizacijas, kurios per KLB valdybą savo veiklos remėjams išduoda "Income Tax" kvitus. Pvg. organizacija, gavusi \$100 auką ir norėdama išduoti aukojančiam kvitą per KLB valdybą, iš tos sumos gaus tik \$95. Aukojantis gaus kvitą už pilną \$100 aukos sumą. Inf.

CHESSINGTON LIMOUSINES
vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181

Marlin Travel
MARLIN KELIONIŲ BIURAS
Žiemos poilsui dar galima rezervuoti keliones į sekancias vietas:
1. Dominikos respubliką - pradėdant nuo \$349 (tik kelionė lėktuvu).
2. Bavaro Beach – savaitė, įskaitant pusryčius ir vakariene – nuo \$599.
3. El Portillo Beach Club – savaitė, įskaitant pusryčius, pietus ir vakariene, lauko tenisą, buriavimą laivu ar burlenę ir visus vietinius gėrimus – nuo \$649.
4. Decameron Beach Resort – savaitė, įskaitant pusryčius, pietus ir vakariene, visas pramogas, gėrimus ir vyną prie pietų ir vakarienos – nuo \$579.
5. La Paz, Mexico – nuo \$629.
6. Puerto Valarta – nuo \$399.
7. Acapulco – nuo \$399.
8. Cartagena (Columbia) – nuo \$569.

Turime didelį pasirinkimą įvairių grupinių kelionių – nuo pigiausių iki liuksusinių. Galime parūpinti vilas atostogom, VIA traukinių bilietus ir t.t.
Pirmoji mūsų grupinė kelionė į Havajus jau išparduota, tačiau mes parūpiname vietas papildomai išvykai. Asmenys, kurie norėtų praleisti dvi malonias savaites Havajuose, malonėkite pranešti man kaip galima anksčiau, kad galėčiau rezervuoti vietą.

Regent Holidays – "Regent Treats You Royally"
Dėl detalių prašome skambinti Raimundui VALADKAI į namus tel. 279-4235.

MARLIN TRAVEL 2959 BLOOR ST.W. prie Royal York gatvės. Tel.: (416) 231-1061.

Marlin Travel Marlin Travel Marlin Travel Marlin Travel Marlin Travel

Skautų žinios

Skautėms-ams, kurie važiuoja į jaunimo kongresą Australijoje, bus idomu aplankyti ir XVI pasaulinę skautų džiamborę. Ji rengiama gruodžio pabaigoje ir sausio pradžioje Cataract Scout Park (1 val. kelionės nuo Sydnejaus). Po stovyklos prie Melbourne įvyks XXXI pasaulio skautijos konferencija. Kreiptis į vietinius lietuvių skautus. J.D.B.

SPORTAS

"AUŠROS" ŽINIOS

York lygos krepšinio pirmenybių rungtynėse George Harvey gimnazijos patalpose "Aušros" krepšinio komanda sužaidė trejas rungtynes – dvi laimėjo, vienerias pralaimėjo. Lapkričio 2 d. laimėjo prieš "Tunas" komandą 86:78 (36:32), lapkričio 12 d. pralaimėjo "Range" komandai 80:66 (36:46). Lapkričio 16 d. laimėjo prieš "Breakfast" klubo komandą 106:63 (57:34).

Paskutinėse rungtynėse žaidė: R. Kaknevičius 27, S. Arlauskas 25, V. Gataveckas 16, S. Zūlys 7, R. Unbderys 6, K. Bartusevičius 11, A. Valickas 10, V. Dementavičius 4, V. Nycz 4, G. Simpson 6. K. Š.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	IMA:
7 1/4 % už 90 dienų term. indėl.	už asmenines
7 1/4 % už 6 mėn. term. indėlius	paskolas nuo 10 1/2 %
7 1/2 % už 1 m. term. indėlius	už nekilnojamo turto
7 3/4 % už 2 m. term. indėlius	paskolas (mortgages):
8 % už 3 m. term. indėlius	su nekeičiamu nuosimčiu
9 % už GIC 1 m. garantuoti	1 metų 10 1/2 %
investavimo pažymėjimai	2 metų 11 %
9 1/4 % GIC 2 m. garantuoti	3 metų 11 1/4 %
investavimo pažymėjimai	(fixed rate)
8 % už pensijų planą	su keičiamu nuosimčiu
(variable rate)	1, 2 ar 3 metų 9 1/2 %
8 3/4 % už 1 m. term. pensijų planą	(variable rate)
8 % už pensijų fondą – RRIF	Asmenines paskolas duoda-
(variable rate)	me iki \$65,000 ir morgičius iki
6 % už taupymo s-tas	75% įkainoto turto.
5 1/4-7 % kasd. palūkanų sąskaita	Kitos paskolos: (Line of Credit)
4 1/4-5 1/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.	ir antriejį morgičių.

AKTYVAI virš 64 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir

Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu namus stogas, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

TORONTONT

A. a. Teklės Valadkienės atminimui V. V. Ivanauskai paaukoko "Tėviškės žiburiams" \$25.

A. a. mielos močiutės Teklės Valadkienės atminimui, užjausdami jos artimuosius, Alė ir Herbertas Stepačiai paaukoko "Tėviškės žiburiams" \$30.

A. a. Teklės Valadkienės atminimui, užjausdami dukterį Eugeniją Čizikiene, sūnus — dr. Aleksą ir dr. Bronių Valadkas su šeimomis, Ona ir Martynas Yčai paaukoko "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Teklės Valadkienės atminimui, užjausdami dukterį Eugeniją Čizikiene, sūnus — dr. Aleksą ir dr. Bronių Valadkas su šeimomis, Ona ir Martynas Yčai paaukoko "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. Stefanijos Jagelienės atminimui draugai iš Olimpijos, JAV, paaukoko "Tėviškės žiburiams" \$50.

A. a. Onos Kybartienės atminimui paaukoko "Tėviškės žiburiams": \$30 — Leonas ir Eugenija Klevai, Jonas ir Jadvyga Stanačiai; \$20 — Magdalena Vaitonienė.

Savo sesers a.a. Janinos Garastaitės-Štarienės penktųjų mirties metinių proga Liuda Šileikienė ir šeima paaukoko "Tėviškės žiburiams" \$50.

Reikšdamos užuojautą Kazimierui Mikšui ir seseriai Onutei, netekusiems a.a. brolio Stasio Lietuvoje, Liucija Skripkutė ir Sofija Rakštie-nė paaukoko "Tėviškės žiburiams" po \$10.

Pagerbdami kun. V. Stankūną, gyvenantį Montrealyje, jo kunigystės 50 metų sukakties proga, jo bičiuliai Albertoje atsuntė "Tėviškės žiburiams" \$100 auką. Pažymėtina, kad kun. V. Stankūnas, nors dirba nelietuvių parapijoje, yra dosnus lietuviškos spaudos, ypač "Tėviškės žiburių" rėmėjas. Sukakties proga jį nuosirdžiai sveikiname, linkėdami geros sveikatos ir gausios Dievo palaimos.

Naują armėnų katalikų šventovę (Markham Rd. — Progress Ave.) pašventino jų patriarchas Vazken, atvykęs iš JAV lapkričio 15 d. Šventovė atsiėjo 3,5 mil. dol. Ji pastatyta šalia Alex Manoogian Centre — armėnų kultūros centro. Statybai vadovavo specialus komitetas, atstovaujantis 15.000-20.000 parapijiečių. Minėto patriarcho būstinė yra sovietinėje Armėnijos respublikoje, Ečmiadzino mieste. Apie tą armėnų šventę rasė "The Toronto Star" 1987. XI. 16.

Iš Mainzo universiteto (Johannes Gutenberg Universitiet) V. Vokietijoje gauti padėkos laišakai už vokiškąją laidą knygos "Nemarus mirtingas — arkivyskupas Teofilus Matulionis" iš dviejų skyrių — Rytų Europos instituto ir teologinės bibliotekos.

Karališkasis Ontario muziejus (Royal Ontario Museum) pakvietė Lietuvos tautodailės instituto Toronto skyrių papuošti kalėdinę eglutę muziejuje. Bus išstatyta nuo gruodžio 5 ligi sausio 10 d. lankymo valandomis. Antradieniais — pensininkams nemokamai. Prie papuoštos eglutės gruodžio 12, 19 ir 20 d.d. tarp 1-4 v., o gruodžio 28-31 d.d. tarp 10-6 v. bus demonstruojamas šiaudinių papuošalų gaminimas. Kanadiečiams labai patinka lietuviški eglutės papuošimai. Dėl to jau kelinti metai lietuvis yra prašomos papuošti eglutę. Aplankykime. Inf.

Jieško rėmėjų Daugiakultūrė Ontario istorijos draugija (The Multicultural History Society of Ontario, 43 Queen's Park Cresc. E., Toronto, Ont. M5S 2C3). Ji telkia medžiagą apie tautinių grupių veiklą praeityje, ruošia istorinius leidinius ir žurnalą "Polyphony". Kadangi valdžios teikiama parama yra nepakankama, draugija kreipiasi į tautines grupes, prašydama finansinės paramos. Aukojantys nuo \$25 iki \$2000 ir daugiau gauna mokestinių atskaitų kvitus.

Ontario pilietiško ministerija, kuriai dabar vadovauja ministeris G. Phillips, paskelbė sąrašą daugiakultūrinių organizacijų (112), kurioms paskirta parama — \$4.025 milijono dolerių. Organizacijos suskirstytos į dvi kategorijas: rengiančias anglų kalbos kursus ir teikiančias daugiakultūrines paslaugas (pagalbą naujiems ateiviams, socialinius patarnavimus) bei turinčias tarpgrupinius projektus. Sąrašą matyti organizacijos — vietnamiečių, kiniečių, portugalų, lenkų, žydų, graikų, suomių, ukrainiečių ir kitų. Kai kurių gauta parama siekia \$75.000. Jų tarpe nėra nė vienos baltiečių organizacijos. Ministerijos adresas: Ministry of Citizenship, 77 Bloor St. W., Toronto, Ont. M7A 2R9. Telefonas informacijai: (416) 965-0615.

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"
meniška ir išsami knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5 (prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

RE/MAX
homecentre inc., realtor
an independent member broker

birute spudas, B.A.
sales representative

DAVENPORT ir DOVERCOURT. — Dviejų aukštų trijų miegamųjų, visai naujai atremontuotas namas. Garažas. \$239.000.
BAYVIEW ir ROYAL ORCHARD BLVD. — Keturių miegamųjų, dviejų aukštų, "Tudor", \$269.500.
DUNDAS ir RONCESVALLES. — Dviejų aukštų, trijų butų namas. Pajamos — \$2000.00 per mėnesį, \$169.900.

1280 dundas street west
toronto, ontario M6J 1X7
res: 445-9469

535-2500

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

Devenų kultūros fondo leidiniai

1. Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00, JAV
2. Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE, \$15.00, JAV
3. Jokūbas Dagys, SCULPTURES (meno albumas), \$35.00, JAV
4. J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenų kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

IŠKILUS KŪČIŲ

VAKARAS ANAPILYJE

gruodžio 24, ketvirtadienį, 8 valandą vakaro

Programoje: Kūčių nuotikos meninė dalis, bendros kalėdinės giesmės, Kalėdų senelis mažiesiems, tradicinių valgių vakarienė, paruošta J. Bubulienės

Kainos: suaugusiems — \$14, pensininkams — \$13, vaikams nuo 12 iki 15 metų — \$8, nuo 7 iki 12 metų — \$5, nuo 1 iki 7 metų — nemokamai

Stalus rezervuoti, pranešant šeimos narių skaičių — J. Bubulienė tel. 279-0256.

Bilietai gaunami sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų, kitomis dienomis — aukščiau minėtu telefonu.

Kūčių vakarą rengia ir visus tautiečius

dalyvauti maloniai kviečia — Anapilio parapija

Iškilmingas NAUJU METU

SUTIKIMAS

Anapilyje
gruodžio 31,
ketvirtadienį
nuo 7 v.v.

1. Šilta vakarienė su vynu
2. Šalti užkandžiai 11.30 valandą vakaro
3. Nemokamas baras
4. Šampanas
5. Les and the Music Masters orkestras, puikiai išpuošta salė

Stalai numeruoti. Pakvietimus prašoma įsigyti iš anksto — sekmadieniais po pamaldų Anapilyje ir vakarais pas R. Celejenską tel. 231-8832. Vakariene ir užkandžius ruošia — J. Bubulienė.

Visus dalyvauti maloniai kviečia —

Anapilio parapijos tarybos administracinė sekcija

TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ

1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6, tel. 532-3311

KŪČIŲ VAKARIENĖ

- Tradiciniai Kūčių valgių patiekalai
- Kalėdinė programa ir bendros dalyvių giesmės
- Kalėdų senelis su dovanomis mūsų mažiesiems
- Vietos rezervuojamos. Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.
- Valgius ruošia — V. Birštonas ir B. Stanulienė

BILIETŲ KAINOS: vaikams iki 6 metų nemokamai, 6-12 metų \$6, 12-18 metų \$10; studentams ir pensininkams \$15, suaugusiems \$16.50.

gruodžio 24,
ketvirtadienį,
7.30 val. vakaro,
Karaliaus Mindaugo
menėje

Nauju Metu SUTIKIMAS

- Meninę programą atliks nauja sol. Vaclovo Povilonio vadovaujama vyrų trijulė
- Šilta vakarienė su vynu ir šampanu
- Šaltų užkandžių bufetas
- Geras orkestras, linksmi šokiai
- Stalai numeruoti. Vietos rezervuojamos iš anksto
- Baras

Įėjimas: suaugusiems \$30, studentams iki 25 m. \$15
Bilietai parduodami LN raštinėje ir sekmadienių popietėse.

VISUS DALYVAUTI ŠIUOSE RENGINIUOSE NUOŠIRDŽIAI KVIEČIA —

LIETUVIŲ NAMAI

gruodžio 31,
ketvirtadienį,
7 val. vakaro,
Karaliaus Mindaugo ir
Karalienės Mortos
menėse

1988 metų EKSKURSIJOS

Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

1. Balandžio	18 — 27	4. Liepos	6 — 20	6. Rugpjūčio	17 — 31
2. Gegužės	18 — 1	5. Liepos	13 — 27	7. Rugsėjo	7 — 21
3. Birželio	15 — 29			8. Spalio	10 — 19

Grupės 2 — 7 Vilniuje — 10 dienų. 1 ir 8 Vilniuje — 6 dienos. Po Vilniaus galima važiuoti ir į kitus miestus ilgesniam laikui pagal Jūsų pasirinkimą. Užsirašyti bent 45 dienas prieš išvažiuojant ir įmokėti \$200 depozitą. Likusi suma reikalinga sumokėti bent 30 dienų prieš išvažiuojant. Tikslios kainos bus žinomos ir paskelbtos balandžio mėnesį. Smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai ir "software"

- Turime pasirinkimą XT, 286, 386 modelių
- Prieinamos kainos / patikimi gaminiai
- Taisymo ir techniški patarnavimai
- Lietuvis savininkas

"REAL TECHNOLOGIES" Tel. (416) 270-2583 Mississauga

Advokatė JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4

Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliskai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTONT

Anapilio žinios

— Kalėdinė eglutė parapijos vaikams — gruodžio 20, sekmadienį, 12.30 v.p.p., Anapilio salėje. Ją rengia jaunų šeimų sekcija ir kviečia registruoti vaikus iki 10 metų amžiaus pas V. Valiulį tel. 272-4819. Registracija — \$3 (dovanai ir kitos išlaidos).

— Kučios Anapilio salėje — gruodžio 24, ketvirtadienį, 8 v.v. Rengia parapijos taryba. Tradicinius valgius paruoš J. Bubulienė. Kaina: suaugusiems — \$14, pensininkams — \$13, vaikams 12-15 m. — \$8, vaikams 7-12 m. — \$5, vaikams 1-7 m. — nemokamai. Stalus rezervuoti pas J. Bubulienę tel. 279-0256.

— Naujų metų sutikimą Anapilyje rengia parapijos tarybos administracinė sekcija gruodžio 31 d., 7 v.v. Vakarienei ir užkandžiui paruoš J. Bubulienė, gros "Les a. the Music Masters" orkestras, veiks nemokamas baras. Kaina — \$40 asmeniui. Registruotis pas R. Celejewską tel. 231-8832.

— Susituokė lapkričio 21 d. Ričardas Petronis su Dalia Pažerūnaite.

— Palaidoti: lapkričio 21 d. — a.a. Kazimieras Degutis, 70 m. amžiaus; lapkričio 23 d. — a.a. Jeronimas Vaitkus, 62 m. amžiaus.

— Sekmadieniais gaunami pietūs parapijos salėje po pamaldų.

— Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai J. A. Ališauskai paaugojo \$1000.

— Paukojo: Motinos Teresės labdarai: \$25 — G. E. Kuchalskiai; Lietuvos krikščionybės sukakčiai: \$50 — V. Dauglaviciūnė; Šv. Jono lietuvių kapinėms: \$25 — L. Luomonienė.

— Mišios lapkričio 29, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Simoną ir Nataliją, 11 v.r. — už a.a. Joną ir Mariją Senkus.

— **KLK moterų draugijos** Lietuvos kankinių parapijos skyriaus metinė šventė — gruodžio 6, sekmadienį. Mišios už mirusius naries ir a.a. kun. P. Azubalį — 11 v.r. Valdyba prašo naries pasipuošti tautiniais drabužiais ir organizuoti dalyvauti pamaldose su vėliava. Po pamaldų — šilti pietūs su menine dalimi, kurią atliks "Sutartinė". Kviečiamos dalyvauti naries su savo šeimomis ir viešnios. Valdyba prašo pranešti apie savo dalyvavimą iki gruodžio 2 d.

Išganytojo parapijos žinios

— Lapkričio 29 — 1 Advento sekmadienis. Pamaldas su Šv. Vakariene — 11.15 v.r. laikys kun. P. Dilys.

— Pamaldas gruodžio 6, sekmadienį, 11.15 v.r., laikys parapijos tarybos nariai. Kun. P. Dilys gruodžio 5 d. laidos Čikagoje Hypatiją Šliūpaite-Yčienę-Ziūrienę, 94 m. amžiaus. Grįš į Torontą gruodžio 8 d.

— Moterų draugijos susirinkimas — gruodžio 6 d. po pamaldų parapijos salėje.

— Parapijos choras renkasi pirmadieniais, 7.30, parapijos salėje.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio (lapkričio 22) popietėje dalyvavo 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: S. J. Užupiai iš Čikagos, A. Žilakauskienė iš Kretingos, S. Senkus, V. Saulis iš Hamiltono ir A. Dagys iš Oakvilės.

— A. a. Otto Reinerto atminimui Lietuvių slaugos namams aukojo: \$100 — M. Jankus, \$50 — E. Sturm, \$20 — E. Jukna, A. A. Valadkos. Ankščiau buvo paaukota a.a. Adėlės Dauginienės atminimui \$550. Dabar Lietuvių slaugos namų sąskaitoje yra \$740.00. Aukus galima įnešti "Paramos" sąsk. nr. 8711.

— Rasti "Fordo" automobilio raktai. Kreiptis į LN rastiene 532-3311.

— Bilietai į Kučių vakarienei ir Naujų metų sutikimo balių gaunami LN rastiene. Stalai numeruoti. Rezervuoti vietos iš anksto, skambinant 532-3311, vakarais Teodorui Stanuliiui 231-4937.

— Lapkričio 22, sekmadienį, 12.30 v.p.p., įvyko LN valdybos ir visuomeninės veiklos komiteto posėdis. Buvo aptarti NM baltaus reikalai ir santykiai tarp valdybos ir komiteto ruošiant įvairius LN renginius.

— A. a. Leopoldo Balsio atminimui A. A. Tamošiūnė iš Kingstono paaugojo "Tėviškos žiburiai" \$25.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį visus pamokslus sakė kun. dr. V. Cukuras.

— Lapkričio 21 d. palaidota a.a. Teklė Valadkienė, 94 m. — Ruošiasi tuoktis Sigita Burkaite su Antanu Abramavičium. — Kalėdinių plotkelių siuntimi ir užsienį jau galima gauti klebonijos rastieneje ir zakristijoje.

— Bilietai į klebono 25 metų kunigystės paminėjimą gaunami salėje po Mišių. Minėjimas — gruodžio 6, sekmadienį; 4 v.p.p. Mišios, po jų — vakariene salėje. Rengia parapijos taryba.

— N. Metų sutikimo baliui stalus galima rezervuoti po Mišių salėje.

— Katalikių moterų skyriaus susirinkimas — lapkričio 29, sekmadienį, po 11.30 v. Mišių. Parody salėje.

— T. Placidas Barius, OFM, lietuvių pranciškonų provincijolas, lankys vienuolyną, parapiją ir III ordino kongregaciją gruodžio pradžioje.

— Parapijai aukojo: \$200 — D. K. Manglicai, S. B. Sakalai; \$100 — A. Banelis, St. Vaitekūnienė, An. Šlekienė, D. A. Blaudžiūnaitė; \$50 — S. Eimutis; Relig. šaltai: \$100 — S. B. Sakalai, St. Vaitekūnienė; pranciškonų klėrių fondai: \$100 — St. Vaitekūnienė; Vyskupo fondai: \$150 — prel. J. Tadauskas; \$50 — A. R. Simanavičiai; Lietuvos krikščionybės sukakčiai: \$500 — Vl. Žemaitis; \$100 — N. Preibienė, I. V. Ignaičiai, A. D. Bražiai, J. B. Aukštaičiai, V. Skirgaila; \$50 — M. J. Astrauskai, M. S. Bušinskai, K. B. Čepaičiai, A. E. Abromaičiai, V. Naras, dr. R. A. Karkos, J. Skilandžiūnas, P. Skablauskas, P. Sidaras, M. S. Petrušiai; vienuolynui: \$50 — V. G. Šlapkauskai; vargonų vajui: \$100 — J. Grigaitis, G. Kaulienė, St. Povilenskis; \$50 — A. Čalutkienė, L. G. Vyšniauskai.

— Mišios lapkričio 29, sekmadienį, 8.30 v.r. — už Sedžių ir Ignatavičių mirusius, 9.20 v.r. — a.a. Vytautą Radzevičių, 10.15 v.r. — už Vėlinių novenai pavestuosius, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Algirdą Slapšį.

— "Tėviškos žiburių" administracija prieškalėdiniame laikotarpyje bus atidaryta ir sekmadieniais nuo 12 v. iki maždaug 1 v.p.p. Bus galima sutvarkyti prenumeras, sumokėti skolas, įteikti kalėdinius sveikinimus, užsakyti "TŽ" kaip dovaną savo bičiuliams, įsigyti knygas: prof. A. Maceinos "Išlaisvinimo teologija", J. Kraliausko "Ažuolai pilikalnyje", kun. J. Gutausko "Tik vienas šuo", "Tikiu gyvenimą — ne mirtį", kun. Pr. Gaidos "Nemarus mirtingasis — arkivyskupas Teofilus Matulionis".

— Lietuvių tautodailės instituto Toronto skyrius Kalėdų švenčių proga papuos eglutę tarp daugelio kitų etninę grupių North York City Hall. Gruodžio 5 d., 4-10 v.v., ir sekmadienį, 12-6 v.v., ten bus atliekamos įvairios meninės programos. Visi kviečiami atsilankyti.

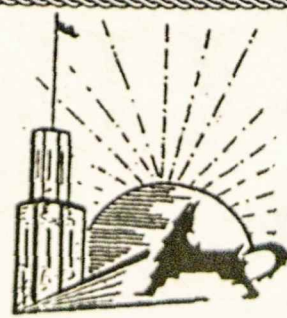
— Zmogaus teisių dienos proga gruodžio 13 d., 1 v.p.p., rotušės aikštėje Toronto lietuviai, estai, latviai ir ukrainiečiai rengia demonstraciją. Aikštėje bus paleista 2000 juodų balionų su politinių kalinių adresais ir pavardėmis, skatinant tuos, kurie suras nukritusių balionus, rašyti kaliniams laiškus ir Kalėdų sveikinimus. Demonstracijos metu kalbės Kanados parlamento narys Andrew Witer. Visi kviečiami šioje demonstracijoje dalyvauti. Inf.

— Kanados katalikų savaitraštis "The Catholic Register" lapkričio 21-27 laidoje, pirmame puslapyje įdėjo nuotrauką lietuvių procesijos į Šv. Mykolo katedrą minint Lietuvos krikščionybės sukaktį, o antroje puslapyje išspausdino platoką informaciją apie Vyt. Skudį ir jo pareikšimus apie dabartinę būklę sovietų okupuotoje Lietuvoje.

Niujorko lietuvių studentų ateitininkų draugovė ruošia žiemos slidinėjimo stovyklą

Neringos stovyklavietėje Vermonte nuo gruodžio 26 iki sausio 2 dienos.

Informacijų teirautis: Audrė Lukoševičiūtė tel. (718) 849-6083 arba Laura Šatinskaitė tel. (516) 364-8783.

Visi maloniai kviečiami į

"VILNIAUS DIENĄ",

rengiamą š.m. lapkričio 29, sekmadienį, 3.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menėje (1573 Bloor St. W.)

PROGRAMOJE: Toronto Maironio mokyklos mokinių pasirodymas,

Birutės Kemežaitės, žurnalo "Tautos gyvybė" redaktorės iš Čikagos, paskaita

"Nesibaigianti kova dėl Vilniaus", Toronto lietuvių vyrų choras "Aras",

vadovaujamas solisto Vacio Verikaitis, solistas Rimas Strimaitis ir

muz. Jonas Govėdas.

(ėjimas — \$5.00. Petraukos metu galima bus pasivašinti kava.

RENGĖJAI — Vilniaus krašto lietuvių sąjunga Kanadoje ir Toronto Lietuvių namų kultūrinė komisija

25 KANADOS LIETUVIŲ FONDO METŲ VEIKLOS

MIRĖJIMAS

su menine programa ir B. Stanulienės paruošta vakariene (vyks

š. m. gruodžio 5, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose.

Meninę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", solo Vacys Verikaitis, sol. Rimas Strimaitis, akompaniatorius Jonas Govėdas

Kviečiame bilietus įsigyti iš anksto sekmadieniais po pamaldų Prisikėlimo ir Lietuvos kankinių parapijų salėse arba Toronto Lietuvių namuose pietų metu. Dėl rezervacijų skambinti H. Stepačiui 233-8396. Bilietų kaina — \$15.00.

Kanados lietuvių fondas

Gruodžio 12, šeštadienį, 10 v.r. — 1 v.p.p.,

Prisikėlimo parapijos salėje

Toronto Maironio mokykla ruošia

Kalėdų eglutę

Bus staigmenos, dovanėlės ir

Kalėdų senelis.

Programą atliks mokyklos mokiniai su "Meškiuku Rudnosiuku", žodžiai Vytautas Nėmunėlio, muzika — Giedrės Gudinskienės.

Registracija — Toronto Maironio mokykloje šeštadieniais arba skambinti — B. Batraks tel. 271-1640, R. Jaglowitz tel. 622-9919.

(ėjimas vaikams — \$2, suaugusiems — \$3.

Š. m. gruodžio 8, antradienį, 7 val. vakaro,

"Audra Travel" patalpose įvyks

1988 m. kelionių į Lietuvą

PRISTATYMAS

Tad kviečiame atvykti — nepasididžiuoti, mūsų vaisėmis pasigardžiuoti, Lietuvos vaizdais pasigėrėti ir... lietuviškais suvenyrais pasigrožėti.

O kas labai laimingas bus — loterijoj visus sumuš — reikės pagriebti pačią ir vykti aplankyti svetimus kraštus... ir vykti aplankyti svetimus kraštus...

Ak, kaip bus įdomu, kas tas laimingasis? Laukiame!

Vyt. Alanto

3-jų veiksmų drama

"AUKŠTADVARIS"

Vaidina Toronto teatras "Aitvaras" režisruojamas E. Dauguvietytės-Kudabienės,

Toronto Lietuvių namuose, 1987 m. gruodžio 13, sekmadienį, 3.30 v.p.p.

(ėjimas: suaugusiems — \$6.00,

pensininkams ir studentams — \$5.00.

Kviečiame visas ir visus!

Aitvariečiai

PRANEŠAME,

kad nuo š. m. gruodžio 11 dienos kiekvieną penktadienį (vasaros metu pirmadienį ir penktadienį) kursuos audrabusas ruožu Torontas-Montrealis (Mirabel) — Toronto. Išvyksta iš Toronto 7 val. ryto, atvyksta į Mirabelį — 1 val. dienos. Išvyksta iš Mirabelio — 4 val. po pietų, atvyksta į Torontą — 10 val. vak. Audrabusas išvyksta ir grįžta nuo "Audra Travel" patalpų (2100 Bloor St.W., Toronto, Ont.).

Kaina asmeniui į vieną pusę — \$69.00 kan., į abi puses — \$129.00. Priemoka už bagažą — \$10.00 (už vieną). Užsakymus ir mokestį priimame iš anksto. Tel. (416) 769-2500.

Kviečiame naudotis mūsų paslaugomis!

MONTREALQUE

Gausus būrys montrealiečių lapkričio 14-15 dienomis dalyvavo Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjime Toronte. Atrodo, kad dauguma norėjo dar kartą išgirsti kantaną "Kryžių ir Rūpin-tųjų Lietuva" ir savo dalyvavimu pagerbti jos autorius — poetą dr. Henriką Nagį ir kompozitorius Aleksandrą Stankevičių. Atsirado vienas ir kitas montrealietis, kuris dėl kokių nors priežasčių šios kantonatos, atliktos praėjusį pavasarį Montrealyje, nebuvo girdėjęs.

KLB krašto tarybos suvažiavime, įvykusiame lapkričio 14-15 die-

nomis Toronte, dalyvavo septyni montrealiečiai rinkti tarybos nariai — Birutė Nagienė, dr. Petras Lukoševičius, Vincas Piečaitis, Arūnas ir Bronius Staškevičiai, du garbės teismo nariai — Vincas Kačergius ir Juozas Lukoševičius.

AV parapijos klebonas kun. Juozas Aranauskas dėkoja visiems, kurie savo darbu prisidėjo prie sėkmingų metinių pietų suruošimo ir gausiai šiame renginyje dalyvavo.

Janet (Zavadskaitės) ir Wayne McLean sūnelis pakrikštytas Janet-Martin vardu. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 %	Taupymo — special.	5 1/4 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	8 1/4 %	Taupymo — kasdienines	4 3/4 %
180 d. - 364 d.	7 1/4 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	7 %	RRIF — RRSP — term.	9 1/4 %
60 d. - 119 d.	6 3/4 %	RRIF — RRSP — taup.	6 1/4 %
30 d. - 59 d.	6 1/2 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 10 1/2 %, asmenines — nuo 10 3/4 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	—
Sekmadieniais	10.30-12.30	—	10.30-12.30

TORONTONT

Vietoj kalėdinių sveikinimų atvirukais įsirašė į bendrą sveikinimą ir paaugojo "Tėviškos žiburiams": \$100 — Sofija ir Stasys Rakščiai, Fruitland, Ont.; \$30 — Gražina, Petras ir Antanas Stauskai, Eugenija ir Leonas Klevai, Hamilton, Ont.; \$25 — Irena ir Steponas Varankos, Marija ir Juozas Vaseriai, Ramutė ir Jeronimas Pleiniai, dukros Aušra ir Raimutė, Hamilton, Ont., Liucija Skripkutė, Hamilton, Ont., Konstancija ir Jonas Rugiai; \$20 — Ona Savickienė, Hamilton, Ont., Stasys Dabkus, Antanina Mikšienė, Hamilton, Ont.; Stasė, Marija ir Bronius Žutautai; \$16 — A. J. Puteiriai; \$15 — Edvinas Heikis, Stagner, Ont., Gertrūda ir Vladas Joca, Florida, Stefa Meškauskienė; \$10 — Simas Barčaitis, Lina ir Lūdas Einikiai.

"The Toronto Sun" 1987. XI. 22 išspausdino Genijos Intra-trator straipsnį "Glasnost ignorojuojama Pabaltijy" "Lifeline letters" skyriuje. Joje autorė aprašo tris latvių demonstracijas Rygoje ir sovietų pastangas jas užgniauti. Ji ragina skaitytojus rašyti laiškus savo parlamento nariams, kad jie reikalautų Sov. Sąjungą paleisti visus latvių sąžinės kalinius.

Lietuvos krikščionybės su-kakties renginiais Toronte paremti dar buvo gautos sekančios aukos: po \$500.00 — dr. A. Sidlauskaitės ir V. Žemaičio; \$300.00 — Išganytojo parapijos; \$200.00 — J. O. Gustainių; po \$100.00 — prel. J. Tadarausko, V. B. Birety ir S. J. Paketurį; \$50.00 — J. B. Stankaičių. Jiems nuosirdžia-dėkojame. Taip pat nuosirdia-aičiū visiems lietuviams, ku-rie savo gausiu dalyvavimu parėmė rengėjų komitetą darbus.

Lietuvos krikščionybės su-kakties komitetas Kanadoje

RAMI, TVARKINGA, nerūkanti, jauna pora įieško neapstatyto vieno miegamąjo buto. Skambinti tel. 654-0889 Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių tualečių ir prausyklų įrengimo dar-bus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom parūpinama sale, muzika, gėles sutvarkomi gerimų (baro) reikalai Skambinti bet kuriuo laiku: An-tanas Gataveckas tel. (416) 234-024: Toronte.

MOTERIS, 60 metų amžiaus įieško kambario šeimoje. Skambinti tel. 245-9990.